

TEKFEN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU 2019

Su yoksa, biz de yokuz.
Oysa ki, su kaynaklarımız hızla azalıyor.
Bunu hiçbirimiz görmezden gelemeyiz.
Ne birey, ne kurum, ne de ülkeler olarak.
Buna biz, Tekfenliler de dahiliz.
Yarın bir bardak su içebilmek için,
bugün ant içiyoruz.

Damla damla.

TEKFEN HOLDİNG

Kültür Mahallesi, Budak
Sokak No: 7
Tekfen Sitesi A Blok
34340, Ulus - Beşiktaş /
İstanbul, Turkey
Tel: (90.212) 359 33 00
Fax: (90.212) 359 33 05
www.tekfen.com.tr

TEKFEN HOLDİNG

TEKFEN
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU
2019

TEKFEN HOLDİNG

1

"Geleceğin Temelinde"

"Önsöz"

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Grup Şirketler Başkanı'nın Mesajı

Tekfen Holding Hakkında

Tekfen Holding Sürdürülebilirlik Adımları

Sürdürülebilirlik Vizyonu

10 Ekonomik Performans

12 Kurumsal Yönetim

14 Risk Yönetimi

17 İş Etiği ve Uyum

20 Müşteri Bağlılığı

26 Operasyonel Mükemmellik

38

42

44

46

48

50

2

Operasyonel Kökler

3

Stratejik Alanlar

İklim Krizi ve Enerji

İklim Krizi Yönetimi

Doğal Kaynak ve Atık Yönetimi

Biyçeşitliliğin Korunması

İnovasyon

Ar-Ge ve İnovasyon Kültürü

Dijitalleşme

Çalışanlar ve Toplum

Yetenek Yönetimi

Performans Yönetimi

İş Sağlığı ve Güvenliği

Toplumsal Yatırımlar

58

60

64

68

70

70

78

80

81

82

88

94

4

Ekler

Performans Göstergeleri

Paydaşlarla İletişim Yöntemleri

Ödüller ve Başarılar

GRI İçerik İndeksi

104

110

112

114

1

"Geleceğin Temelinde"

64 yıllık köklü bir kurum olan Tekfen, "Gelecek onu inşa edenlerindir" mottosuyla, sürdürülebilir, refah dolu bir geleceğin olmazsa olmaz temelidir.

RAPOR HAKKINDA

Tekfen Holding A.Ş.’nin (Tekfen) ikinci Sürdürülebilirlik Raporu olan bu raporda Tekfen’in “Geleceğin Temelinde” vizyonu, sürdürülebilirlik öncelikleri, hedefleri ve performansı paylaşılmaktadır.

Bu rapor, GRI Standartları “Temel” seçeneğine uyumlu olarak hazırlanmıştır. 1 Ocak-31 Aralık 2019 tarihlerini kapsayan raporda Tekfen Holding; Taahhüt Grubu (Tekfen İnşaat, Tekfen Mühendislik, Tekfen İmalat), Tarımsal Sanayi Grubu (Toros Tarım, Tekfen Tarım) ve Yatırım ve Hizmet Grubu (Tekfen Sigorta, Tekfen Turizm) verileri yer almaktadır. ¹

2017-2018 çevre verileri hariç, raporda yer alan veriler tüm ülkelerdeki operasyonları kapsamaktadır. 2017 ve 2018 çevre verilerine sadece Türkiye operasyonları dahil olup, 2019 yılında kapsam genişletilerek faaliyet gösterdiğimiz tüm ülkelerdeki operasyonlar ile ortağı olduğumuz Gönen Enerji ve Hishtil-Toros Fidecilik dahil edilmiştir. Bu sebeple, 2019 çevre verilerinde artış görülmektedir.

Raporda yer alan İş Sağlığı ve Güvenliği verilerinin tamamına alt yükleniciler de dahildir. Tekfen ve alt yüklenici çalışanlarına ayırım gözetilmeksizin aynı kurallar uygulanmakta ve aynı İSG imkânları sunulmakta, performans göstergeleri tüm çalışanlar için birlikte takip edilmektedir.

Sürdürülebilirlik raporuyla ilgili görüş ve önerilerinizi surdurulebilirlik@tekfen.com.tr adresine iletebilirsiniz.

¹ Bu şirketler Tekfen Holding konsolide cirosunun yaklaşık %99’unu oluşturmaktadır.

NİÇİN “GELECEĞİN TEMELİNDE”?

Tekfen Grubu olarak 64 yıldır yarattığımız değer ve istihdamla Türkiye ekonomisinin önemli yapı taşlarından biriyiz. Tüm faaliyet alanlarımızda “En iyi bildiğin işi en iyi şekilde yap” düsturuyla ilk günden bu yana mükemmellik arayışı içinde hareket ediyor, “Gelecek onu inşa edenlerindir” mottosu ile de iş yapma kültürümüzü insan, toplumsal fayda ve çevre ekseninde oluşturarak faaliyetlerimizi sürdürülebilir bir gelecek odağında devam ettiriyoruz.

Ana iş kollarımız olan taahhüt ve tarımın her ikisi de “geleceğin temelini” oluşturan alanlar. Taahhüt Grubu olarak inşa ettiğimiz otoyol ve boru hatları gibi altyapı projeleri; rafineri ve terminaller gibi endüstriyel tesisler; stadyum ve yüksek yapılar gibi üst yapı projeleriyle ülkelerin kalkınmasına yardımcı oluyor, toplumların yaşamsal ihtiyaçlarına cevap veren ve hayat standartlarını yükselten tesis ve projelere imza atıyoruz. Gayrimenkul faaliyetlerimiz kapsamında inşa ettiğimiz binalar, on binlerce insana güvenli, konforlu ve çevre dostu yaşam ve çalışma alanları sunuyor.

Tarımda nitelikli üretimin temeli olan kaliteli ve hastalıksız tohum, fide, fidanlarla hem çiftçilerimize kaliteli girdi sağlıyor, hem sofralara taptaze meyve, hem de gıda güvenliğinin en temel unsurlarından biri olan bitki besin maddesi üretimimizle çiftçilere bereket sunuyoruz.

Tekfen Vakfı ile daha parlak bir gelecek için başarılı gençlerimize burs veriyor, kültür ve sanat odaklı girişimlerimizle toplum hayatına değer katıyoruz.

Faaliyetlerimiz, uygulamalarımız, önceliklerimiz ve hedeflerimizle daha aydınlık, daha müreffeh ve daha sürdürülebilir bir geleceğin temelini inşa etmek için çalışıyoruz.

Tüm faaliyetlerimizde insan hayatını en temel öncelik kabul ediyor, çevresel etkimizi en aza indirmeye çalışıyoruz. Kaynaklarımızı en verimli şekilde kullanmak için sürekli araştırıyor, kendimizi geliştiriyor ve yatırımlar yapıyoruz. Dünyayı hızla dönüştüren iklim krizi, nüfus artışı, demografik ve sosyal değişim, kentleşme ve teknolojik gelişmeler gibi mega trendleri yakından takip ediyoruz. Dijital dönüşüm ve inovasyonu işlerimize entegre etmenin yanı sıra faaliyetlerimizi yeni teknolojilerle besleyecek girişimlere kaynak ayırıyoruz. İş sağlığı ve güvenliği alanındaki uygulamalarımız ve performansımızla sektörlerimize örnek teşkil etmekten gurur duyuyoruz.

Tarihsel köklerimizle toplumların refah ve gelişmişliğine hizmet eden bir Grup olarak, sürdürülebilir geleceğin temelinde yer almayı da öncelikle bir sorumluluk olarak kabul ediyoruz. Çıktığımız sürdürülebilirlik yolculuğunun ana temasını oluşturan “Geleceğin Temelinde” vizyonu, işte bu sorumluluğumuzun en yalın ifadesi!

"ÖNSÖZ"

Değerli Tekfen Dostları,

Her zaman söylediğim gibi, insanın doğayla çatışma içinde değil, barış içinde olması bir zorunluluk. Çünkü doğa, milyarlarca yıl içinde oluşmuş dengesiyle olağanüstü bir uyum ve zenginliği ifade ediyor. Bu uyum ve dengeyi korumamız, sürdürülebilir bir gelecek açısından kaçınılmaz. Doğa tahribatının yıkıcı sonuçlarını, son yıllarda dünyanın farklı yerlerinde hemen her gün canlı olarak görüyor ve yaşıyoruz. Bilim insanları, içinden geçtiğimiz Covid-19 sürecinde de olduğu gibi, insanlığın gelecekte çok daha büyük sorunlarla karşı karşıya kalabileceği uyarısında bulunuyor. Bugüne kadar bazılarınca abartı olarak nitelendirilen bu uyarıların ne kadar haklı olduğunu, yaşadığımız olaylar günbegün bize gösteriyor.

Bugüne kadar dünyanın doğal kaynaklarını hoyratça tüketmemizin ve ekolojik dengeleri görmezden gelmemizin etkilerini, bugün iklim krizi başta olmak üzere, ormansızlaşma ve çölleşme, su kıtlığı, kuraklık, salgın hastalıklar ve gıda güvenliği gibi, insanlığın geleceğini tehlikeye atan çok ciddi tehditler şeklinde yaşıyoruz. Hızla artan nüfus, doğal kaynaklar üzerinde büyük bir baskı oluştururken, doğal olmayan üretim şekilleri de düzenin endişe verici boyutlarda bozulmasına yol açıyor. Temiz su kaynakları hızla tükenirken açlık ve hastalıklar kitlesel ölümlere yol açıyor, ormanlar yok oluyor, nehirler ve göller kuruyor, doğal afetler yıkım yaratıyor ve biyoçeşitlilik hızla azalıyor. Bunların sonucunda kitleler yaşadıkları topraklardan göç etmek zorunda kalırken, zenginle fakir arasındaki fark günden güne büyüyor.

Oysa, bu olumsuz tabloyu tersine çevirmek elimizde. Bunun da yolu, topyekûn bir zihniyet değişikliği ile devlet yönetimlerinden toplumlara, şirketlerden bireylere kadar her kademedede sürdürülebilirlik ilkelerini kabul ederek, doğayla bozulan dostluğumuzu yeniden inşa etmek. Çünkü doğayla çatışarak, insanlık adına olumlu sonuçlar elde etmemiz mümkün değil.

Tekfen Holding olarak sürdürülebilirlik doğrultusunda yaptığımız çalışmaları ve bu yönde kat ettiğimiz mesafeyi belgeleyen Sürdürülebilirlik Raporumuzun ikincisini kamuoyuyla paylaşmaktan büyük mutluluk duyuyorum. İnsana ve doğaya saygı, etik değerler, çalışkanlık, sözüne sadakat gibi sağlam değerler üzerine inşa ettiğimiz şirketimizin, sürdürülebilirlik alanında da örnek teşkil edecek adımlar atmakta olduğunu memnuniyetle izliyor, bu konuda emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

Ali Nihat Gökyiğit
Kurucu Onursal Başkan

Bugün yapmamız gereken, topyekûn bir zihniyet değişikliği ile devlet yönetimlerinden toplumlara, şirketlerden bireylere kadar her kademedede doğayla bozulan dostluğumuzu yeniden inşa etmek.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

Dünya olarak olağanüstü bir süreçten geçiyoruz. Daha birkaç ay öncesine kadar gündemimizi teknoloji ve yapay zekâ gibi konular meşgul ederken, adını ilk kez 2019 yılının sonlarında duyduğumuz Covid-19 insanlığı büyük bir trajediyle karşı karşıya bıraktı. Her ne kadar Covid-19 yeni bir virüs olsa da, 1980'li yıllardan bu yana giderek artan frekansta ve şiddette görülen salgınlar insanlık için en büyük tehditlerden biri haline geldi. Bu gerçek, aslında insan-doğa ilişkisindeki bozulmanın birçok göstergesinden sadece biri.

Dünya Ekonomik Forumu'nun her yıl yayımladığı Küresel Risk Raporu'nda ilk kez bu sene, önümüzdeki on yılda beklenen küresel risklerin ilk beşini çevresel riskler oluşturuyor. Artan çevresel risklerle birlikte son yaşadığımız pandemi süreci, bu kadar değişken koşullarda risk yönetiminin de sürdürülebilirlik adına ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gösterdi. Finansal risklerin yanı sıra finansal olmayan risklerin de takip edilerek şirket operasyonları ve bilançosu üzerindeki etkilerinin hesaplanması, belirsizliğin "yeni normal" olduğu günümüzde şirketlerin hedeflerine ulaşabilmesinin ön koşullarından biri konumunda.

Dünya, her geçen gün geri dönüşü zorlaşan bir sarmalın içinde. Kaynakları hesapsızca tüketilen, kirletilen, biyoçeşitliliği azalan ve dengeleri bozulan mavi gezegenimiz, son bir uyarı olarak rekor sıcaklık artışı, orman yangınları, aşırı iklim olayları, yükselen deniz seviyesi, kuraklık ve pandemi gibi olaylarla insanlığa gelecek adına açık ve net bir mesaj veriyor.

Bu durum, birçok alışkanlığımızdan vazgeçmemizi ve doğru bildiğimiz her şeyi cesaretle yeniden sorgulamamızı gerektiriyor. Bir birey olarak hayat tarzımızı değiştirmekten şirketler olarak iş yapış şekillerimizi gözden geçirmeye kadar, her noktada dünyamız için ne yapabileceğimizi düşünmek ve geleceğimizi buna göre yeniden tasarlamak zorundayız. Pandemi süreci, kolektif bir dayanışma ruhuyla ihtiyacımız olan değişime sahip çıkmak bakımından eşsiz bir fırsat yarattı. Şimdi hepimize düşen, içinde bulunduğumuz toparlanma sürecinde

de bu sorgulamaya devam ederek, iklim kriziyle mücadele kapsamında daha yeşil ve daha kapsayıcı bir ekonomiye geçiş için doğru adımları atmayı ve değişim için gerekli kaynakları yaratmayı sürdürmek.

Bu yıl 64'üncü kuruluş yılını kutladığımız Tekfen'in asırlık bir çınar olma yolunda emin adımlarla yürüyebilmesi için, bizim de sürdürülebilirliği tüm faaliyetlerimizin merkezine yerleştirmek ve stratejilerimizi bu temel üzerine inşa etmek dışında bir alternatifimiz yok.

Bu dönüşümü sağlarken, kurucularımızın Tekfen'i insan, toplumsal fayda ve çevre odaklı bir model üzerine inşa etmiş olması bize büyük bir avantaj yaratıyor. Adını "teknoloji" ve "fen"den alan şirketimizin bilim ve akılcılık genleri de, inovasyon ve yeniliklere açıklık yoluyla bize büyük bir hareket alanı ve uyum yeteneği kazandırıyor. Diğer yandan faaliyet gösterdiğimiz iş kollarının toplumların refah ve kalkınmasına katkı yapan, gıda gibi yaşamsal ihtiyaçlarına cevap veren, yani kısaca "Geleceğin Temelinde" olan sektörlerden oluşması, bir yandan bize ağır sorumluluklar yüklerken bir yandan da sürdürülebilir bir geleceğin kurucularından biri olma fırsatı veriyor.

Sürdürülebilir bir dünya için, geleceğimizi nasıl inşa etmeliyiz? Bu hayati soruya kendi adımıza vereceğimiz her akılcı yanıt, aynı zamanda geleceğin temelindeki rolümüzü daha da pekiştirecek. Sürekli değişimin bir parçası olmayı gerektiren bu yolculukta bizi yalnız bırakmayan ve desteklerini esirgemeyen tüm paydaşlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

Murat Gigin
Yönetim Kurulu Başkanı

“Pandemi süreci, kolektif bir dayanışma ruhuyla ihtiyacımız olan değişime sahip çıkmak bakımından eşsiz bir fırsat yarattı.”

GRUP ŞİRKETLER BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

Tüm dünyada sürdürülebilirliğin bir lüks değil, ortak geleceğimiz için yaşamsal bir gereklilik olduğunun artık her zamankinden daha yüksek sesle dile getirildiği bir dönemde, Tekfen Grubu olarak ikinci Sürdürülebilirlik Raporumuzu paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

2019, dünya için olduğu kadar Türkiye için de kritik gelişmelerin yaşandığı bir yıl olmuştur. Gündeme damgasını vuran siyasi ve ekonomik çalkantıların yanı sıra yılın sonlarına doğru Çin'de ortaya çıkan Covid-19 salgınının yol açtığı tedirginlik, etkilerinin sonradan çok daha net bir şekilde görüleceği üzere, dünyayı büyük bir belirsizlikle karşı karşıya bırakmıştır. Diğer yandan iklim krizinin derinleşmesiyle artan aşırı doğa olayları, gelecek adına yazılan olumsuz senaryoların daha da yüksek sesle dile getirilmesine ve endişelerin artmasına neden olmuştur.

Ekonomik ve siyasi konjonktürdeki zorluklara rağmen Tekfen Grubu, 2019 yılında mali açıdan başarılı bir performans sergileyerek gelirlerini ve kârlılığını artırmış, toplam aktiflerini 12.663 milyon TL'ye yükseltmeyi başarmıştır. Tekfen Holding'in iki ana işkolunu temsil eden Taahhüt ve Tarımsal Sanayi Grupları da kendi sektörlerinde yılı yüksek ciro ve kârlılıkla tamamlamıştır.

Mali performansımız kadar önem atfettiğimiz sürdürülebilirlik performansımız bakımından da 2019 yılı, bizi gururlandıran gelişmelere sahne olmuştur. Tekfen Holding olarak 2017 yılında dahil olduğumuz CDP İklim Değişikliği Programı ve 2018 yılında dahil olduğumuz CDP Su Güvenliği Programı'nda, geçtiğimiz yıllarda sergilediğimiz istikrarlı yükselişi 2019 yılında da sürdürerek İklim Değişikliği ve Su Güvenliği Programlarında ayrı ayrı "A (-)" bandında derecelendirilen tek şirket olmamız, Grubumuz adına yılın en değerli ödülllerinden biri olmuştur. Dünyanın en büyük çevre raporlama platformu olan CDP'de üç yıl gibi kısa bir zamanda Türkiye İklim ve Su Liderleri arasına katılmış olmak, bu konuda attığımız adımların en değerli karşılığıdır.

Diğer taraftan, sürdürülebilir büyüme, operasyonel mükemmellik ve sürekli gelişim hedefleri doğrultusunda

gerçekleştirdiği çalışmalar nedeniyle 2018 yılında Uluslararası Gübre Sanayi Birliği (IFA) tarafından Türkiye'de ilk kez Protect & Sustain sertifikası ile belgelendirilen Toros Tarım, 2019 yılında da ürün güvenliği, İSG ve çevre yönetimi, kalite, kritik elleçleme, depolama ve dağıtım süreçlerinde yaptığı iyileştirmelerle Protect & Sustain sertifikasını "Excellence" statüsüne taşımıştır.

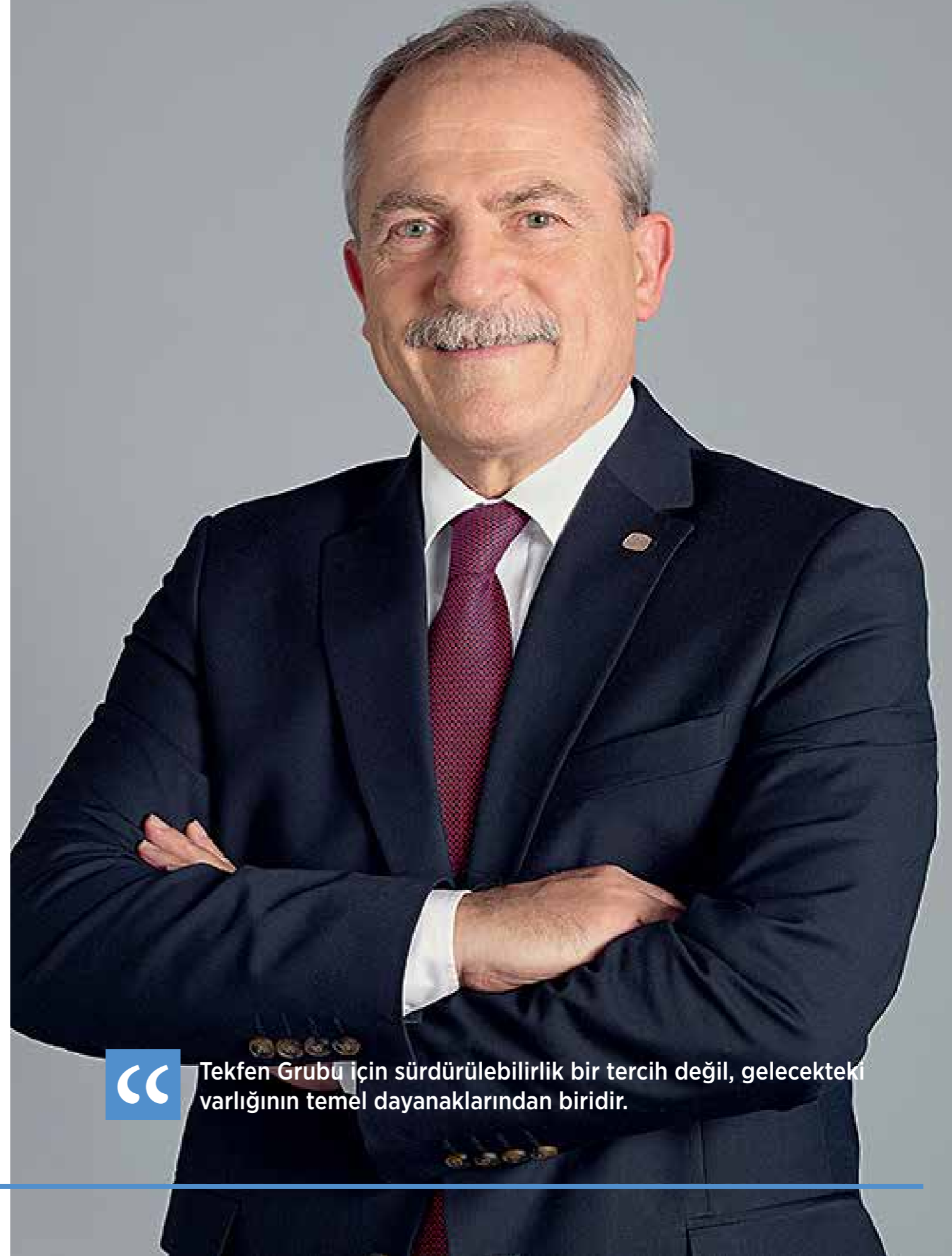
Grup bünyesinde inovasyon kapasitemizin en önemli unsurlarından biri olan Tekfen Mühendislik ise, Avrupa Komisyonu'nun en büyük araştırma ve inovasyon fonu olan Horizon 2020 programı kapsamında, Türkiye'de şimdiye kadar tek seferde sağlanan en yüksek fon desteğini alma başarısını göstermiştir. Toros Tarım Ar-Ge Merkezi ve Tekfen Tarım Agripark Ar-Ge Merkezi'nde de gerek Horizon 2020 gerekse TÜBİTAK projeleri kapsamında uluslararası kuruluşlar ve üniversitelerle sürdürülen işbirlikleri yoluyla tarımsal verimliliğin ve çiftçi refahının artırılması, kuraklığa dayanıklı yeni türler geliştirilmesi, gübrelerin yol açtığı karbon salımının azaltılması ve üretim süreçlerinin daha verimli hale getirilerek çevresel etkisinin azaltılması gibi doğrudan sürdürülebilirliğe katkı yapan konularda başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

Tekfen Grubu için sürdürülebilirlik bir tercih değil, gelecekteki varlığının temel dayanaklarından biridir. Bu anlayışı tüm Gruba hâkim kılarak, sürdürülebilirliği tüm hedef ve operasyonların merkezine yerleştirmek amacıyla çok yönlü, kapsayıcı, sistemli ve kararlı bir çalışma yürütülmektedir. Bu kapsamda 2019 yılında Sürdürülebilirlik Komitesi'ne bağlı olarak beş farklı alanda çalışma grupları kurulmuş, her çalışma grubu için de yol haritaları belirlenmiştir. Çalışma gruplarının hedeflerine yönelik ilerlemeler şirket bazında takip edilmekte ve Şirket Performans Karnesi'ne yansıtılmaktadır.

İkincisini yayımladığımız bu rapor, "Geleceğin Temelinde" olarak adlandırdığımız sürdürülebilirlik vizyonumuzu hayata geçirmek için attığımız adımların yanı sıra, faaliyetlerimizin de bu vizyon temelinde nasıl şekillendiğinin örneklerinden oluşmaktadır. Asla bitmeyecek bir yolculuğun seyir defteri niteliğindeki bu raporun hazırlanması sürecine katılan ve destek veren tüm paydaşlarımıza teşekkürü borç biliyorum.

Saygılarımla,

Cahit Oklap
Tekfen Grup Şirketler Başkanı

“Tekfen Grubu için sürdürülebilirlik bir tercih değil, gelecekteki varlığının temel dayanaklarından biridir.”

TEKFEN HOLDİNG HAKKINDA

Temelleri 1956 yılında atılan ve günümüzde faaliyetlerini Taahhüt, Tarımsal Sanayi, Yatırım ve Hizmet olmak üzere dört ana başlık altında sürdüren Tekfen Holding, her biri kendi sektöründe isim sahibi 39 şirket ve 13 iştirakin çatı kuruluşudur. Şirket, halihazırda BIST 30 Endeksi kapsamında borsada işlem görmektedir. Grubun kurucu ortakları olan merhum Necati Akçağlılar ve Feyyaz Berker ile Nihat Gökyiğit'in çevre, eğitim ve sosyal faydayı amaç edinen çok sayıda sivil toplum kuruluşunda kurucu, yönetici ve destekçi olarak üstlendiği roller, Tekfen Grubu'nun iş kültüründe de insan, toplumsal fayda ve çevre unsurlarının ilk günden bu yana tüm faaliyetlerin odak noktasında yer almasını sağlamıştır.

Taahhüt Grubu

Tekfen Taahhüt Grubu, sahip olduğu deneyim ve bilgi birikiminin yanı sıra kalite anlayışı, sürdürülebilirlik odaklı yaklaşımı ve sözüne sadakati temel alan iş modeliyle Türk müteahhitlik sektörünün dünya çapındaki başarılı temsilcilerinden biridir. Bugüne kadar dünyanın 20 farklı ülkesini kapsayan geniş bir coğrafyada, zorluk seviyesi yüksek 400'ü aşkın projeyi başarıyla tamamlayan Grup, 15 binden fazla kişiye istihdam sağlamaktadır. Grubun lokomotif şirketi olan Tekfen İnşaat, proje yönetiminde global kalite standartlarına bağlılığı ve anahtar teslimi çözümleri ile dünyanın en seçici işverenlerinin tercih ettiği bir iş ortağıdır.

Grubun mühendislik çözümleri alanında uzmanlaşmış şirketi Tekfen Mühendislik, 500 kişiyi aşan güçlü kadrosu ve yüksek bilgi birikiminin yanı sıra kullandığı yenilikçi teknolojilerle de Türkiye'nin alanındaki öncü kuruluşlarından biridir. Şirket, teknolojik açıdan zorlu ve yüksek know-how gerektiren birçok projede Grup dışı müşterilere de hizmet vermektedir.

Taahhüt Grubu'nun bir başka üyesi olan Tekfen İmalat, endüstriyel tesislerde kullanılan silindirik ve küresel depolama tankları ile proses ekipmanları konusunda uzmanlaşmış bir şirkettir. Grubun Almanya'da HMB, Azerbaycan'da Azfen ve Kazakistan'da GATE gibi yurtdışı şirket ve iştirakleri de Gruba sinerji ve esneklik kazandırmaktadır.

Önceki yıllarda doğrudan Tekfen Holding'e bağlı olarak faaliyet gösteren Gayrimenkul Geliştirme Grubu, stratejik iş hedefleri doğrultusunda 2019 yılında Tekfen İnşaat ile birleştirilmiş ve bu düzenleme ile gayrimenkul geliştirme ve yatırım faaliyetleri Taahhüt Grubu altında yürütülmeye başlamıştır.

Tarımsal Sanayi Grubu

Bitki besini üretimi ile tarımsal girdi ve bitkisel üretim başta olmak üzere çok sayıda ürün ve hizmeti bünyesinde bulunduran Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu, faaliyetlerini iki ana çatı altında yapılandırılmış bir organizasyonla sürdürmektedir.

Esas olarak bitki besin maddesi üretimi alanında faaliyet gösteren Toros Tarım, ülkenin en büyük gübre üreticisi ve pazar lideridir. Gübre alanında Türkiye'deki toplam kurulu üretim kapasitesinin %38'ine sahip olan Toros Tarım, 2018 itibarıyla en büyük 500 sanayi kuruluşu arasında (ISO 500) 70'inci sırada yer almaktadır. Şirket, kimyevi ve organik/organomineral gübre üretimi ve pazarlamasının yanı sıra Ceyhan ve Samsun Terminallerinde limancılık hizmetleri vermekte, ayrıca serbest bölge ve akaryakıt istasyonları işletmeciliği yapmaktadır. Şirketin kurucu işletmecisi olduğu Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi (TAYSEB), 4,5 milyon metrekaarelik alanıyla dünyanın sayılı büyük serbest bölgelerinden biri ve Türkiye'nin sanayi yatırımlarına yönelik kurulmuş ilk ve tek serbest bölgesidir.

Tekfen'in tarım alanındaki birikimlerinden yararlanarak stratejik bir öneme sahip olan tarımsal üretime kurumsal bir bakış açısı kazandırmayı amaçlayan Tekfen Tarım ise, Ar-Ge Merkezi (Agripark) ve istihdam ettiği 69 ziraat mühendisi ile bilimsel tarımın Türkiye'deki en önemli temsilcilerinden biridir. Şirket, doku kültürü yöntemiyle hastalıklardan arı tohum ve fide üretimi, tarla tohumu ıslahı ve biyoteknolojik Ar-Ge faaliyetlerinin yanı sıra Hishtil-Toros Fidecilik (HTF) yoluyla çiftçilere kaliteli düz ve aşıllı fide temin etmektedir. Tekfen Tarım, Alanar Meyve markasıyla ürettiği yaş meyveleri 31 ülkede 45 farklı müşteriye ihraç etmekte, ayrıca kendi ürettiği tohum ve fidanlar ile patates ve muz üretimi yapmaktadır.

Yatırım ve Hizmet Grubu

Tekfen Holding'in girişim dünyasındaki fırsatları değerlendirmek amacıyla 2016 yılında kurduğu Tekfen Ventures, ağırlıklı Grup'un faaliyet gösterdiği sektörlerdeki inovatif girişimleri takip etmekte ve gelecek vaat eden erken aşamadaki teknoloji şirketlerine, dünya çapında finansal ve kurumsal sermayedarlarla birlikte yatırım yapmaktadır. Bu kapsamda tarım, imalat, inşaat, gayrimenkul ve kentsel teknolojiler, Tekfen Ventures'ın öncelikli yatırım alanlarını oluşturmaktadır.

Tekfen Holding, aynı zamanda temel iş kollarında sergilediği en iyisini yapma gayretini ve güven aşılayan etik duruşunu hizmet sektörüne de taşımak amacıyla, mevcut faaliyetlerini destekleyecek yapılar oluşturmakta ve hem kurum içi hem de kurum dışı müşterilerine gayrimenkul işletmeciliği (Tekfen Turizm) ve sigortacılık (Tekfen Sigorta) gibi alanlarda hizmet sunmaktadır.

Şirketler hakkında detaylı bilgi için Tekfen'in 2019 yılı Faaliyet Raporu'nu inceleyebilirsiniz:

Tekfen Holding, 2019 yılı içerisinde Gayrimenkul Geliştirme Grubunu, stratejik iş hedefleri doğrultusunda Tekfen İnşaat ile birleştirilmiş ve faaliyetlerini Taahhüt, Tarımsal Sanayi, Yatırım ve Hizmet olmak üzere üç ana başlıkta toplamıştır.

"Geleceğin Temelinde"

Biz, Tekfen olarak 64 yılı geride bırakmış köklü bir kurumuz. Bu çatının altında Tekfen Holding, Tekfen İnşaat ve Toros Tarım gibi güçlü ve köklü şirketlerimiz var. Her işi en iyi şekilde yapmak için çalışan bu şirketlerimizin temelde tek bir amacı var ve bu amaç, herkesin bildiği "Gelecek onu inşa edenlerindir" söylemiyle doğrudan bağlantılı: Sürdürülebilir bir gelecek...

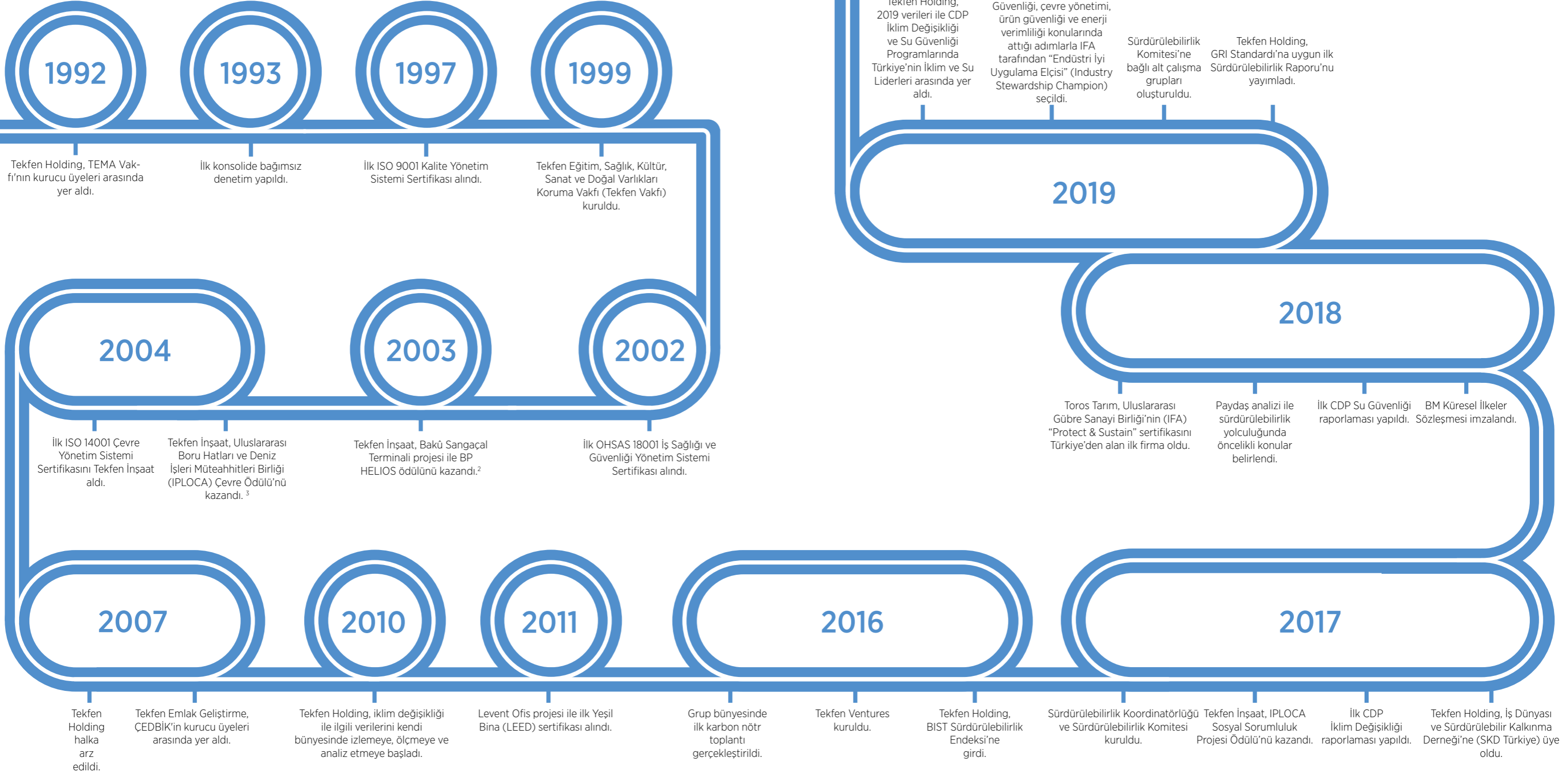
Sürdürülebilirlik demek, üretkenliğin devamlılığını sağlamak yani gelecekte var olmak ve var etmek demek... Ekonomik, toplumsal ve çevresel olarak kaynaklarımızı daha verimli kullanmak demek... Yaşadığımız dünyanın bugününün ve yarınının daha kaliteli olması için çalışmak demek...

İklim krizi, hızlı nüfus artışı ve kentleşme, dijital gelişmeler gibi global trendlerle birlikte değişen dünyayı bu gözle izliyoruz. Çevreye duyarlıyız. İş sağlığı ve güvenliğini, çalışanlarımızın yeteneklerini, dijital ilerlemeleri dikkatle takip ediyoruz. Memleketimize, dünyaya değer katacak işler yapmak için çalışıyoruz. Tüm bunları yaparken belki insanla birebir temasta değiliz ama ilgili kolların hepsinin "temelinde" yer alıyoruz.

Örneğin, sürdürülebilir tarım için temeliz; Tekfen Tarımsal Grubumuz ile, sağlıklı sofraların bereketini, bitki besini, tohum, fide, fidan ve taptaze meyve ile sağlıyoruz. Ülkelerinin kalkınması için temeliz; Tekfen Taahhüt Grubumuz ile yollar, köprüler, fabrikalar ve doğa dostu binalar inşa ediyoruz. Tekfen Vakfı ile gelişim için temeliz; kaliteli bir eğitim için gençlerimize burs veriyoruz.

Kısaca biz, sürdürülebilir, refah dolu bir gelecek için olmazsa olmaz "temel"iz. Temel sağlam olacak ki, üzerine inşa edilenler de sağlam olsun. "Geleceğin temelinde" sürdürülebilirlik yolculuğunda, Tekfen olarak kendimize biçtiğimiz görevi bundan daha iyi ne ifade edebilir ki!

TEKFEN HOLDİNG'İN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ADIMLARI

² Tekfen, Sangaçal Terminali Kapasite Artırımı projesindeki başarısından ötürü BP tarafından "Eğitim ve Yeni İş Alanlarında Toplumsal Gelişimi Teşvik" konulu ödüle layık görülmüştür.

³ Tekfen İnşaat, Sangaçal (Azerbaycan) ve BTC (Ceyhan-Türkiye) projeleri ile IPLOCA 2004 "Çevre Ödülü"ne layık görülmüştür.

⁴ Tekfen İnşaat, TANAP Lot 3 Boru Hattı güzergâhındaki mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve hijyen koşullarının iyileştirilmesi için yaptığı çalışmalarla IPLOCA tarafından "Sosyal Sorumluluk" ödülüne layık görülmüştür.

2019'DA ÖNE ÇIKANLAR

Tekfen Holding,
toplam aktiflerini

12.663M TL 'ye
yükseltti.

Grup Şirketleri ve Tekfen Vakfı
tarafından toplumsal yatırım
projelerine

15.5M TL
tutarında harcama yapıldı.

Tekfen ve alt yüklenici
çalışanlarına toplam

688.603 kişi-saat'lik
İSG eğitimi verildi.

Tekfen Holding, 2018 yılının
ardından 2019 yılında da
"Kadınlarla Güçlendirilmiş
Yönetim Kurulu" ödülünü aldı.

Holding ve Grup Şirketlerinden
sürdürülebilirlik yöneticilerinin
de katılımıyla Sürdürülebilirlik
Çalıştayını gerçekleştirdi.

Yetenek yönetimi kapsamında
Tekfen Grubu çalışanlarına toplam

58.596 kişi-saat
eğitim verildi.

Tekfen, CDP İklim Değişikliği ve
Su Programı'nın her ikisinde de
Türkiye'deki en yüksek not olan
"A (-)" bandında derecelendirilen
tek şirket oldu.

Atık ısı ve güneş enerjisinden toplam

226.702 MWh
yenilenebilir enerji üretimi
gerçekleştirildi.

Tekfen İnşaat'ın "Tekfen 4.0. IoT" projesi IPLOCA tarafından "Sağlık & Emniyet" kategorisinde ödüllendirildi.

Toros Tarım, 2018 yılında IFA'nın Türkiye'de ilk kez verdiği Protect & Sustain sertifikasını "Excellence" statüsüne taşıdı.

Toplam 17 ziraat mühendisinin görev yaptığı Agripark'ta yürütülen Ar-Ge projelerinin sayısı 11'e yükseldi.

28 kişilik bir ekibin görev yaptığı Toros Tarım Ar-Ge Merkezi'nde geliştirilen 4 yeni gübre türü tescil edildi. TÜBİTAK, Horizon 2020 ve İnoSuit programları kapsamında üniversitelerle yeni işbirlikleri geliştirildi.

Tekfen Tarım, gelirlerinin **%8,5**'ini araştırma ve ürün geliştirme projelerine ayırdı.

PIVOT BIO

STRONGARM TECH

QUANERGY

Tekfen Ventures yatırımları arasına 3 yeni şirket katıldı.

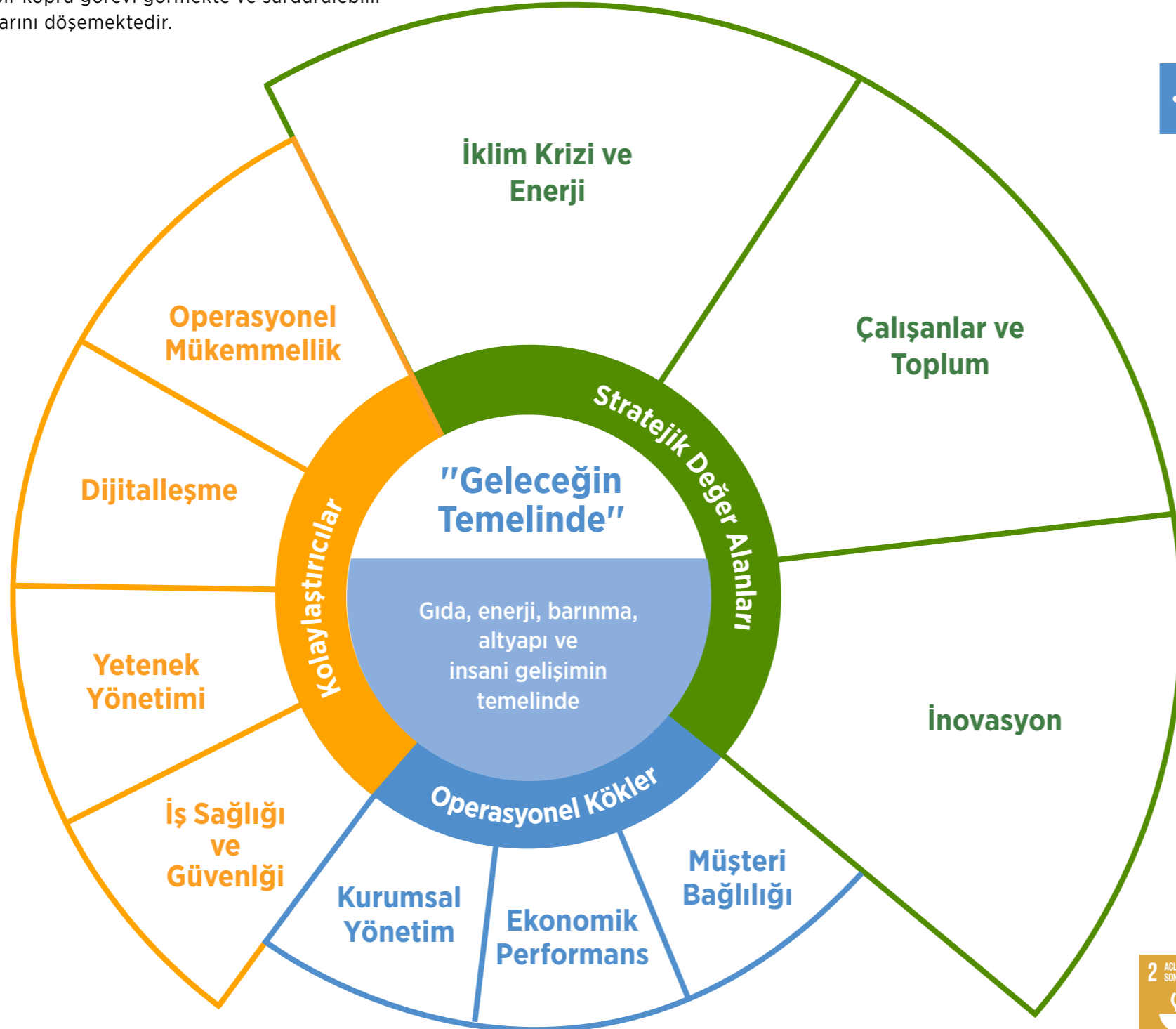
Toros Tarım, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası aldı.

Tekfen İnşaat, 2018 yılında **%88,5** olan kalite performansını **%91,6**'ya yükseltti.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VİZYONU

Tekfen'in sürdürülebilirlik vizyonunun çatısını, "Geleceğin Temelinde" kavramı oluşturmaktadır. Tüm ekonomik faaliyetlerin ana hedefi, toplumsal refahı ve toplumu oluşturan bireylerin yaşam kalitesini artırmaktır. Tekfen Holding'in taahhüt, tarımsal sanayi ve yatırım/hizmet sektörlerini kapsayan faaliyet alanları, altyapı hizmetleri, gıda, enerji ve barınmaya erişim gibi toplumsal refahın temel unsurlarıyla doğrudan örtüşmektedir. Tekfen, yürüttüğü faaliyetler yoluyla bireylerin daha iyi bir yaşam ve refahın ana unsurlarına erişiminde bir köprü görevi görmekte ve sürdürülebilir bir geleceğin temel taşlarını döşemektedir.

Stratejik Değer Alanları;

Tekfen Holding'in başlıca değer yaratma alanları olan stratejik alanlar; iklim krizi ve enerji, çalışanlar ve toplum, inovasyon olarak belirlenmiştir.

Operasyonel Kökler;

64 yıldır Türkiye ekonomisinin lokomotiflerinden biri olan Tekfen Holding'in iş yapma biçimini ve önceliklerini tanımlamaktadır. Ekonomik performans, kurumsal yönetim ve müşteri bağlılığı, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da şirketin geleceğinin yapı taşları olmayı sürdürecektir.

Kolaylaştırıcılar;

"Geleceğin Temelinde" vizyonunun hayata geçmesini kolaylaştıracak başlıca araçlar olup operasyonel mükemmellik, dijitalleşme, yetenek yönetimi ve İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) olarak öne çıkmaktadır.

Mega Trendler

Günümüzde hızlı nüfus artışı, demografik ve sosyal değişim, kentleşme, teknolojik gelişmeler ve iklim krizi gibi mega trendler dünyayı şekillendirirken, iş dünyasında da köklü dönüşümlere yol açmaktadır. Tekfen'in "Geleceğin Temelinde" vizyonu, Grubun iş yapma biçimlerinin yeniden tanımlandığı bu değişime sürdürülebilir ve esnek bir şekilde cevap verme hedefini ifade etmektedir.

Küresel Gündeme Katkı

Tekfen'in vizyonu, tüm değer zincirini kapsayan ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na (SKA) katkı sağlayan sürdürülebilir bir iş modeli geliştirmektir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) yoksulluğu ortadan kaldırmak, gezegenimizi korumak ve tüm insanların barış ve refah içinde yaşamasını sağlamak amacıyla belirlediği 17 ana hedef, hükümetlerden yerel yönetimlere, kamu sektöründen iş dünyasına kadar herkese küresel bir gündem sunmaktadır. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin (UN Global Compact) imzacıları arasında yer alan Tekfen Holding, faaliyet alanları ile uyumlu şekilde sürdürülebilirlik vizyonunu belirli SKA'lara dayandırarak ortak bir değer yaratmayı hedeflemektedir.

Sürdürülebilirlik Yönetimi

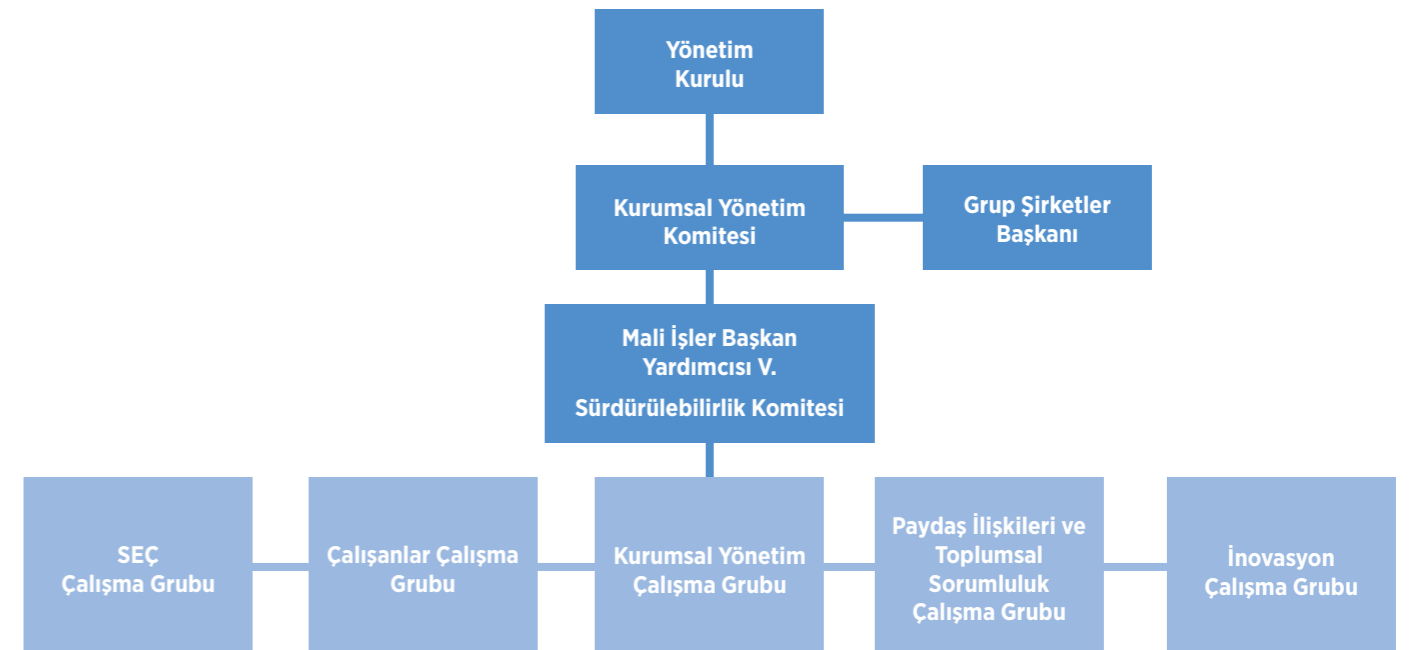
Tekfen'de "Geleceğin Temelinde" vizyonunu hayata geçirmek üzere 2017 yılında Tekfen Holding Yönetim Kurulu'nun onayı ile Sürdürülebilirlik Komitesi oluşturularak yetkilendirilmiştir. Kurumsal Yönetim Komitesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Sürdürülebilirlik Komitesi, Tekfen Holding ile Tekfen Grup Şirketlerinden Tekfen İnşaat, Tekfen Mühendislik, Tekfen İmalat, Toros Tarım, Tekfen Tarım, Tekfen Turizm ve Tekfen Sigorta'nın Genel Müdürleri tarafından görevlendirilen yönetici seviyesindeki üyelerden oluşmaktadır. 2019 yılında Sürdürülebilirlik Komitesi'ne Tekfen Holding Mali İşler Başkan Yardımcısı Vekili başkanlık etmiştir.

Sürdürülebilirlik Komitesi, "Geleceğin Temelinde" vizyonunun hayata geçirilmesi için gerekli strateji, yol haritası, hedef, politika ve raporlamaların oluşturulmasından, Holding öncelikleri doğrultusunda sürdürülebilirliğin entegrasyonundan ve bu çalışmalara Grup Şirketlerinin aktif katılımının sağlanmasından sorumludur. Komite, 2019 yılı içerisinde üç kez toplanmıştır. Ayrıca, 2019'da komite çalışmalarını desteklemek üzere beş farklı çalışma grubu kurulmuştur.

Çalışma gruplarının üyeleri, stratejik sürdürülebilirlik yol haritasının hayata geçirilmesi için gerekli uzmanlıkları ve kapsayıcılığı sağlayacak şekilde, çalışma gruplarının liderleri tarafından oluşturulmuştur. Komite ve çalışma grupları, belirlenen öncelikler ve strateji yol haritaları doğrultusunda 2019 yılı boyunca çalışmalarını sürdürmüştür. Her çalışma grubu, kendi alanındaki strateji yol haritasını hayata geçirmek üzere düzenli toplantılar gerçekleştirmiştir.

Çalışma gruplarının yol haritası kapsamındaki ilerlemeleri, Tekfen Holding Şirket Performans Karnesinin de kriterleri arasına dahil edilmiş ve takip edilmeye başlanmıştır.

2019 Komite ve Çalışma Grupları

ÖNCELİKLENDİRME ANALİZİ

Tekfen Holding'in sürdürülebilirlik kapsamında stratejik önceliklerini belirlemek ve Sürdürülebilirlik Raporu'nun odak alanlarını ortaya çıkarmak amacıyla 2018 yılında bir Önceliklendirme Analizi yapılmıştır. Dış Trend Analizi, Yönetim Kurulu üyelerinin görüşleri, stratejik hedefler ve Vizyon Çalıştayı'nı kapsayan Önceliklendirme Analizi sayesinde paydaşların öncelikleri ile Tekfen'in önceliklerinin kesişme alanları belirlenmiştir. Öncelikli konular, dış trendler, riskler ve fırsatlar dahilinde her yıl gözden geçirilmektedir.

TEKFEN ÖNCELİKLERİ

Tekfen Holding'in öncelik verdiği konuları belirlemek için üç farklı çıktı analize dahil edilmiştir.

Bu kapsamda:

- Grup Şirketlerinin yöneticileri ile gerçekleştirilen Sürdürülebilirlik Vizyon Çalıştayı'nın çıktıları,
- Yönetim Kurulu'nun görüşleri,
- Şirket stratejik planında yer alan hedefler ve Strateji Çalıştayı'nın çıktılarından yararlanılmıştır.

PAYDAŞ ÖNCELİKLERİ

Paydaş öncelikleri, Paydaş Analizi ve Dış Trend Analizi yoluyla belirlenmiştir.

- Paydaş Analizi kapsamında, Tekfen Holding'in çalışanları, müşterileri, tedarikçileri, çözüm ortakları, kamu kurumları ve düzenleyici otoriteler, analistler, yatırımcılar, sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleri, medya, uluslararası organizasyonlar ve üniversitelerden oluşan farklı paydaş gruplarına anketler aracılığıyla ulaşılarak öncelikler konusundaki görüşleri alınmış ve Tekfen'den sürdürülebilirlik alanındaki beklentileri sorulmuştur. Toplam 2.578 kişiden oluşan anket çalışmasına yaklaşık yüzde 50 oranında dönüş sağlanmıştır. Paydaş Analizi sürecinde, uluslararası paydaş katılımı standardı AA1000SE (AccountAbility Stakeholder Engagement Standard) referans alınmıştır.

Sürdürülebilirlik Çalıştayı

Sürdürülebilirlik çalışmalarına yön verecek vizyonun belirlenmesi amacıyla 2018 yılında yapılan Çalıştay'ın ardından 2019 yılında da Tekfen Holding ve Grup Şirketlerinden komite ve çalışma grupları üyelerinin katılımıyla Sürdürülebilirlik Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Çalıştay'da sürdürülebilirlik alanında halihazırda yapılan çalışmalar ve "Geleceğin Temelinde" vizyonu paylaşılmış, ayrıca farklı şirketlerden sürdürülebilirlik yöneticilerinin yer aldığı ve deneyimlerini paylaştığı bir panel düzenlenmiştir. Tekfen, farklı paydaşlarla işbirlikleri ve etkileşim kurarak bu yönde adımlar atmaya devam edecektir.

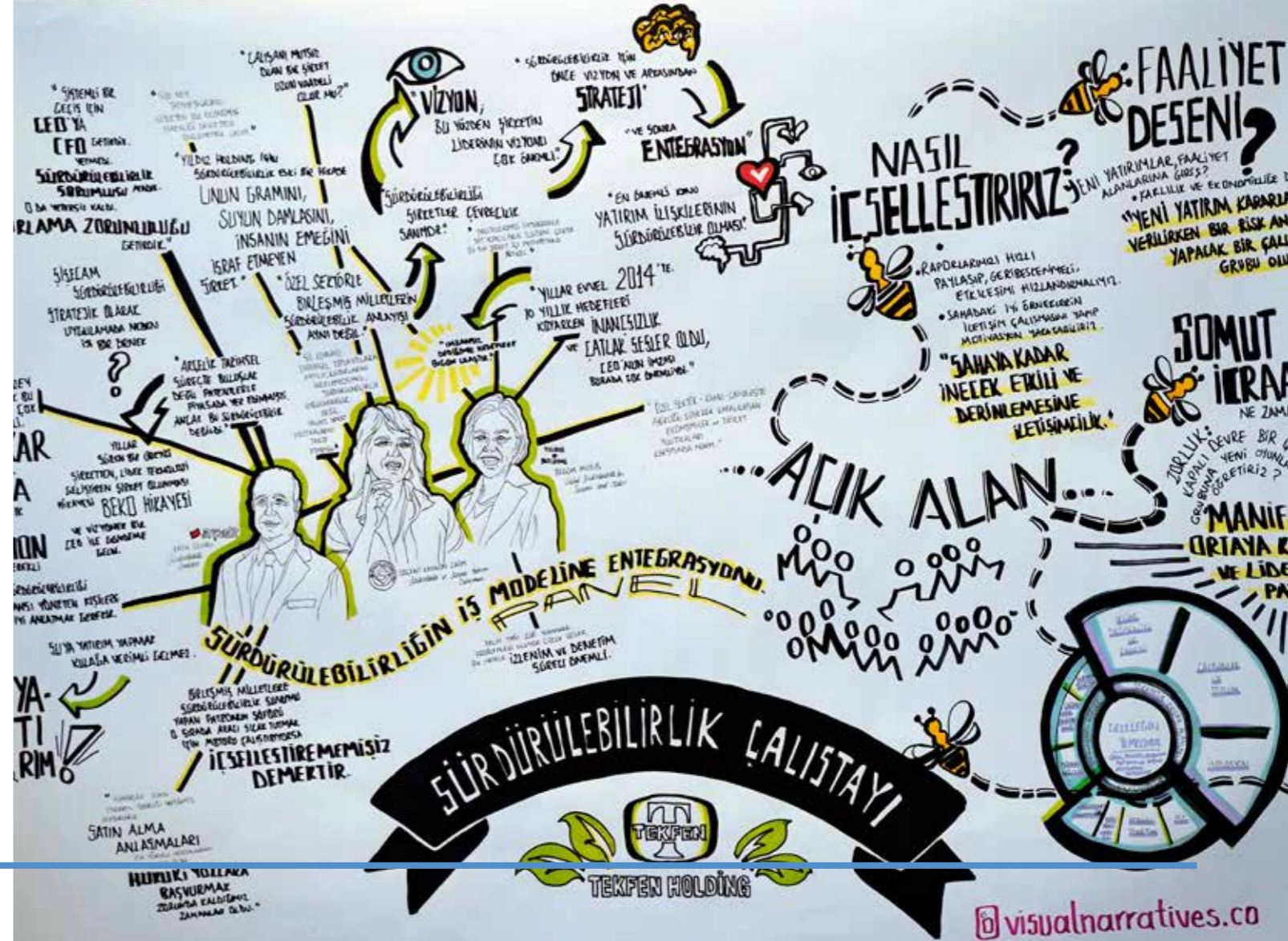
- Dış Trend Analizi ile küresel ve sektörel risk ve trendler de analize dahil edilmiş ve sektörler için önemli konu başlıkları belirlenmiştir.

Yıl boyunca farklı sıklık ve kanallar üzerinden devam eden paydaşlarla iletişim yöntemlerine Ek 1'den ulaşılabilir.

Öncelikli konular, dış trendler, riskler ve fırsatlar dahilinde her yıl gözden geçirilmektedir.

Sürdürülebilirlik Çalıştayı

ÖNCELİKLİ KONULAR

Paydaşların ve Tekfen Holding’in ortak öncelikleri, aşağıdaki Önceliklendirme Matrisi’nde haritalandırılmıştır. Çok yüksek öncelikli olarak tanımlanan başlıklar, sürdürülebilirlik açısından öncelikle yönetilmesi gereken ve çok yüksek öneme sahip konuları göstermekte ve “Geleceğin Temelinde” vizyonunun da temelini oluşturmaktadır. “Geleceğin Temelinde” vizyonunun odak alanları ile öncelikli konular örtüşmektedir.

Çok yüksek öncelikli konulardan “Kârlı Ekonomik Büyüme”, “Kurumsal Yönetim” ve “Müşteri Memnuniyeti ve Kalite Yönetimi”, Tekfen’in Operasyonel Kökleri arasında bulunmaktadır. Faaliyet gösterilen sektörlerle bağlantılı olarak “İş Sağlığı ve Güvenliği” en öncelikli konu olarak öne çıkmakta ve aynı zamanda Kolaylaştırıcılar arasında yer almaktadır.

Dünyayı etkileyen mega trendlerden “Dijitalleşme” ve “Ar-Ge ve İnovasyon”, Tekfen Holding için de çok yüksek önceliğe sahip başlıklar arasındadır. “Çalışan Gelişimi ve Çalışan Memnuniyeti” konusu, önümüzdeki dönemde yatırım yapılması planlanan bir başka temel alan olarak öne çıkmaktadır. Tekfen Holding’in faaliyette bulunduğu sektörlerin önemli konularından bir diğeri olan “İklim Krizi ve Enerji” de önceliklendirme haritasında çok yüksek önceliğe sahip başlıklardan biri olarak yer almaktadır.

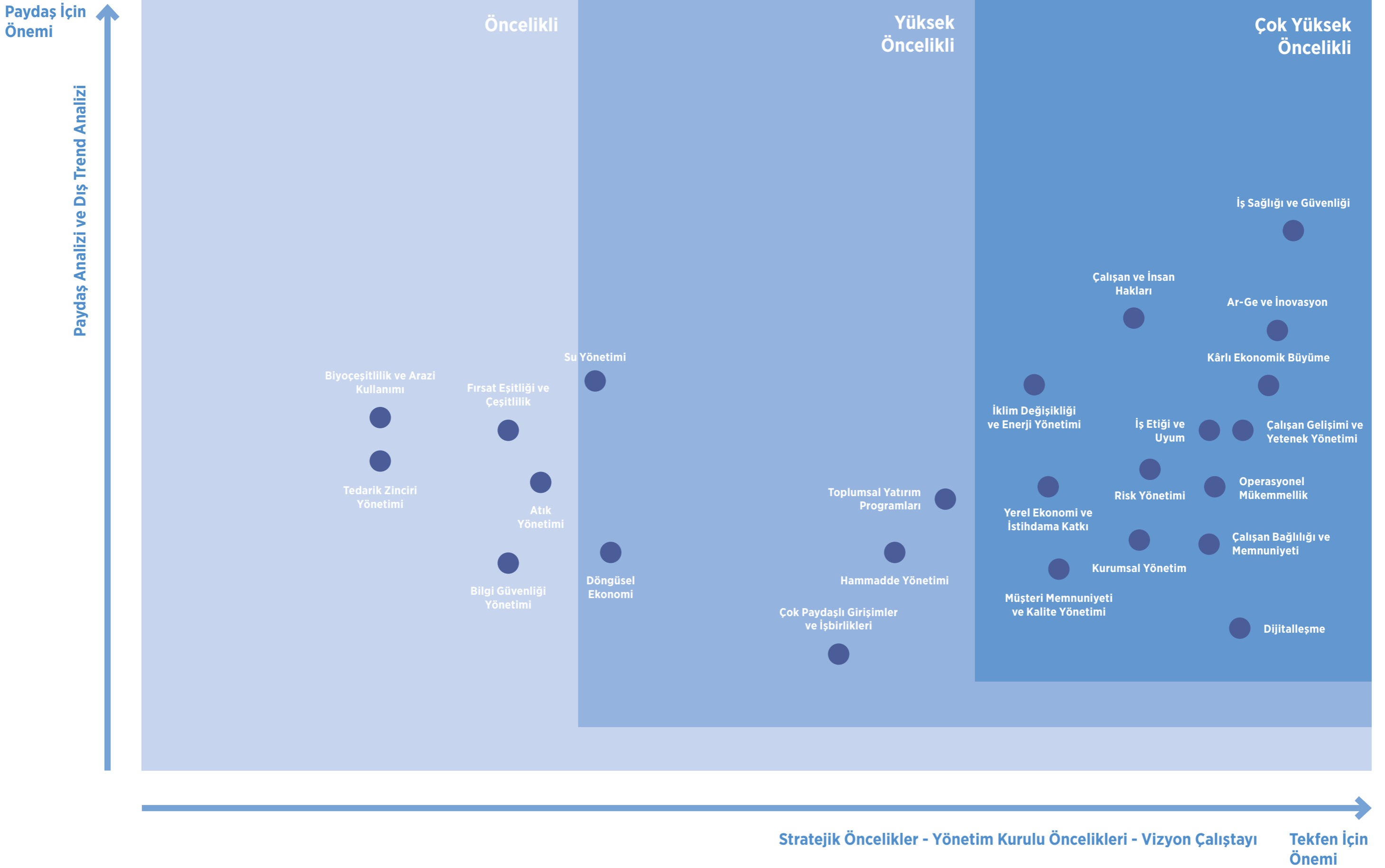
İklim krizi, inovasyon, çalışanlar ve toplum, Tekfen’in stratejik değer alanlarıdır. Sürdürülebilirlik Raporu içerik olarak çok yüksek öncelikli konular üzerine yoğunlaşmakla birlikte, yüksek öncelikli ve öncelikli konuları da kapsamaktadır. 2019 yılında dış trendler doğrultusunda “Risk Yönetimi” de önemi artan konular arasında yer almıştır.

ÖNCELİKLİ KONULAR	RAPOR BAŞLIĞI
Kârlı ekonomik büyüme, yerel ekonomiye ve istihdama katkı	Ekonomik Performans
Kurumsal yönetim, risk yönetimi, iş etiği ve uyum	Kurumsal Yönetim
İSG, çalışan ve insan hakları, çalışan bağlılığı ve memnuniyeti	Çalışanlar ve Toplum
İklim krizi ve enerji	İklim Krizi ve Enerji
Ar-Ge ve inovasyon, dijitalleşme	İnovasyon
Operasyonel mükemmellik, müşteri memnuniyeti ve kalite yönetimi	Müşteri Bağlılığı

2019 yılında dış trendler doğrultusunda “Risk Yönetimi” de önemi artan konular arasında yer almıştır.

ÖNCELİKLENDİRME MATRİSİ

2

Operasyonel Kökler

Tekfen Taahhüt Grubu, sahip olduğu deneyim ve yetkinliğin yanı sıra kalite anlayışı ile dünyanın önde gelen işverenlerinin tercih ettiği bir çözüm ortağıdır.

TANAP, Kompresör ve Ölçüm İstasyonları Projesi, Damal-Ardahan

Operasyonel Kökler

64 yıllık geçmişi boyunca Tekfen'in iş yaklaşımının temel direklerinden olan ekonomik performans, kurumsal yönetim ve müşteri bağlılığı, aynı zamanda Grubun sürdürülebilirlik öncelikleri arasında da en üst sıralarda yer almaktadır. Grubun operasyonel köklerini oluşturan bu sacayağı, Tekfen'in gelecek vizyonunun vazgeçilmez parçasıdır.

EKONOMİK PERFORMANS

1956 yılında küçük bir mühendislik ve müşavirlik şirketi olarak başladığı yolculuğunu bugün BIST 30 Endeksi'nde işlem gören, Türkiye'nin sayılı gruplarından biri olarak sürdüren Tekfen, taahhüt, mühendislik, tarımsal sanayi, tarım, yatırım ve hizmet sektörlerinde edindiği yüksek deneyim ve bilgi birikimini güvenilirlik, dürüstlük ve kalite gibi değerlerle birleştirerek hem ekonomi hem de paydaşları ve toplum için değere dönüştürmektedir. Her biri kendi alanında birer marka olan Tekfen şirketleri sadece ekonomik performanslarıyla değil, aynı zamanda kurumsal yapıları, öncü teknolojilere yaptıkları yatırımlar ve sektörlerinde standart belirleyici rolleriyle de anılmaktadır.

Grup Şirketleri, bir yandan uzmanlaştıkları alanlarda operasyonel ve mali olarak başarılı bir performans sergilerken, bir yandan da mevcut faaliyetlerini büyüterek çeşitlendirme, gelecek vaat eden yeni stratejik yatırım alanlarını ve yeni teknolojileri araştırma, öncelikle bölgesel etkinliğini artırma ve nihai olarak global birer oyuncu olma hedefiyle hareket etmektedir.

Taahhüt Grubu, 2019 yılında 10.539 milyon TL ciro ve 984 milyon TL net kâr yaratırken, iş hacminin büyük bir kısmının yurtdışında olması nedeniyle ülke ekonomisi için önemli bir döviz girdisi de yaratmıştır. Tarımsal Sanayi Grubu, 2019 yılında 3.983 milyon TL ciro ve 386 milyon TL net kâr yaratmış; Türk çiftçisinin topraktan daha yüksek verim elde etmesinde önemli bir rol oynarken aynı zamanda kayda değer büyüklükte bir ihracat gerçekleştirmiştir.

Yarattığı ekonomik değerle faaliyet gösterdiği ülkelerin istihdam ve kalkınmasına da destek olan Tekfen'in yerel istihdam oranı yaklaşık yüzde 62'dir. Ayrıca Grup Şirketlerinin toplam 11.341 tedarikçisinin yüzde 96'sı yerel tedarikçilerden oluşmaktadır.

Tekfen Holding, 1993 yılından beri ekonomik performansını konsolide olarak bağımsız denetimlerle izleyerek yönetmektedir. Grup, 2019 yılını mali açıdan yüksek bir performansla tamamlamış, hem ciro ve hem de kârlılık bakımından başarılı bir tablo sergilemiştir. Tekfen Holding, 2019 yılında konsolide bazda 14.603 milyon TL ciro elde etmiş ve toplam aktiflerini 12.663 milyon TL'ye yükseltmiştir.⁵

Tekfen'in faaliyette olduğu ülkelerde çalıştığı toplam

11.341

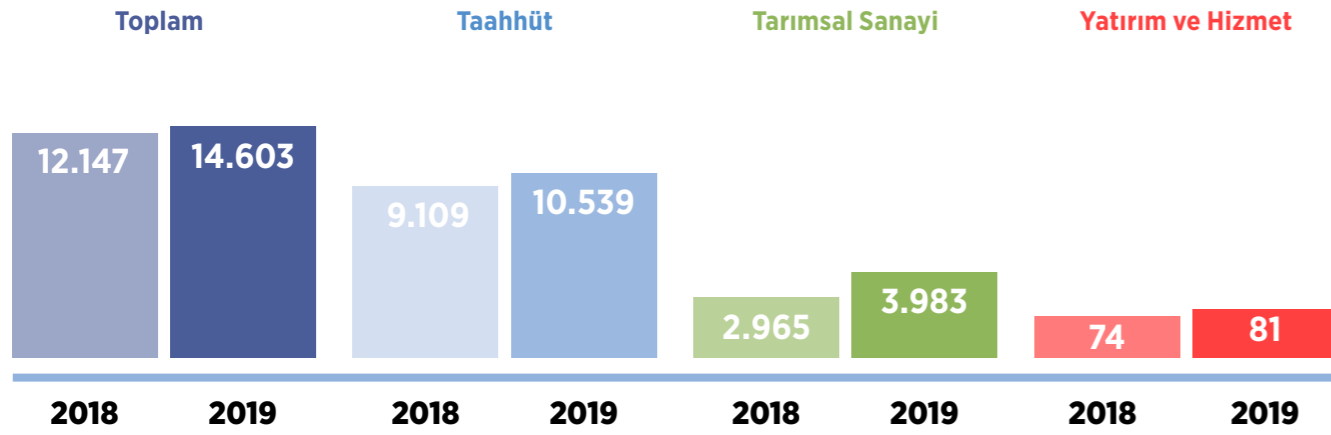
tedarikçinin

%96'sı

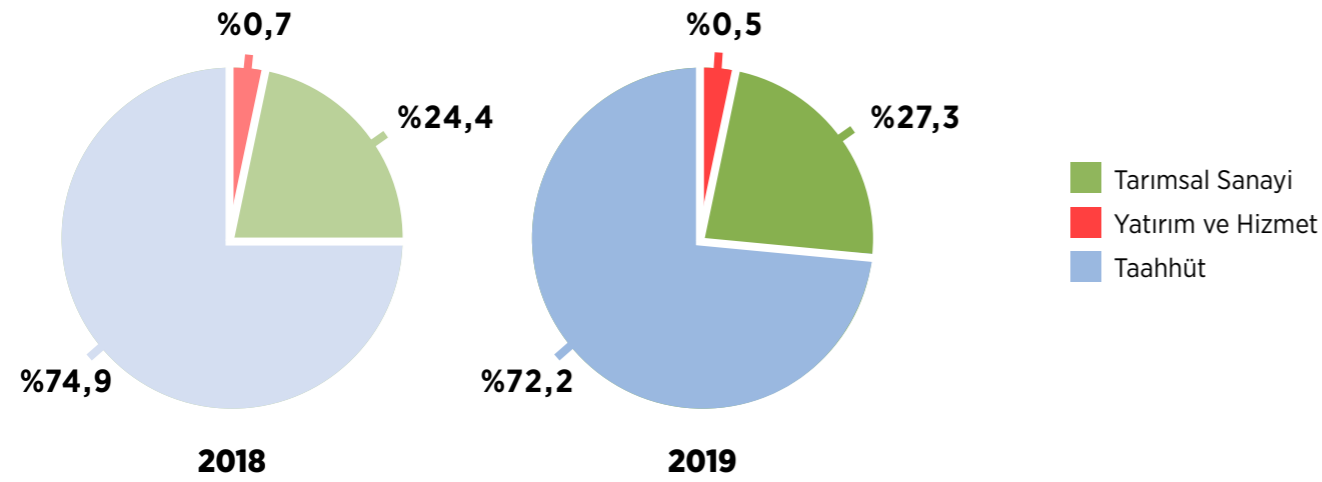
yerel tedarikçidir.

⁵Rakamlar, Tekfen Holding ve Grup Şirketleri'ni kapsamaktadır.

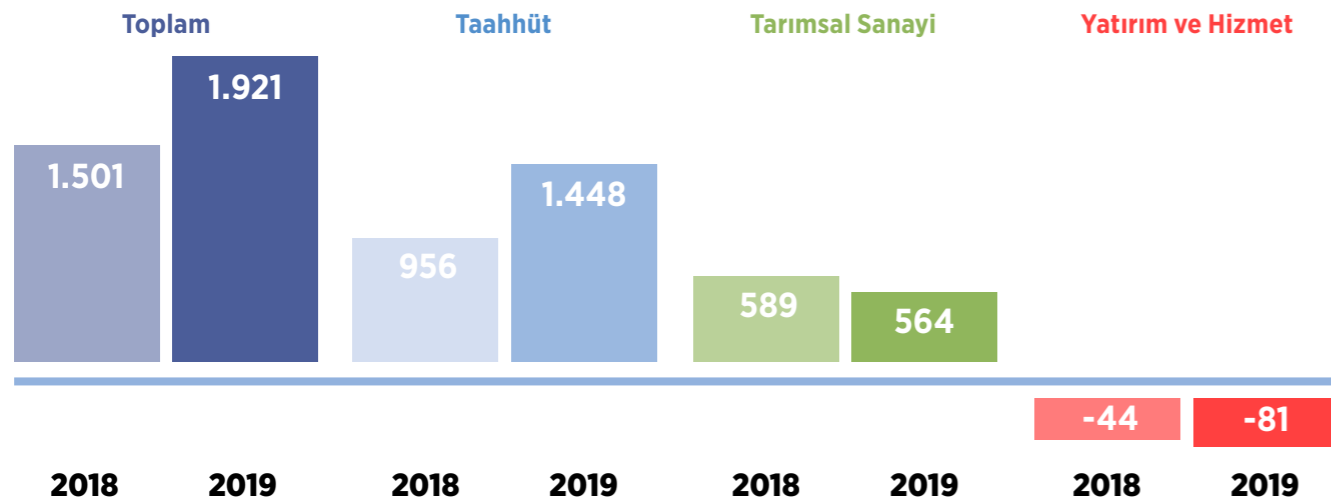
■ Satış Gelirleri (Konsolide Milyon TL)

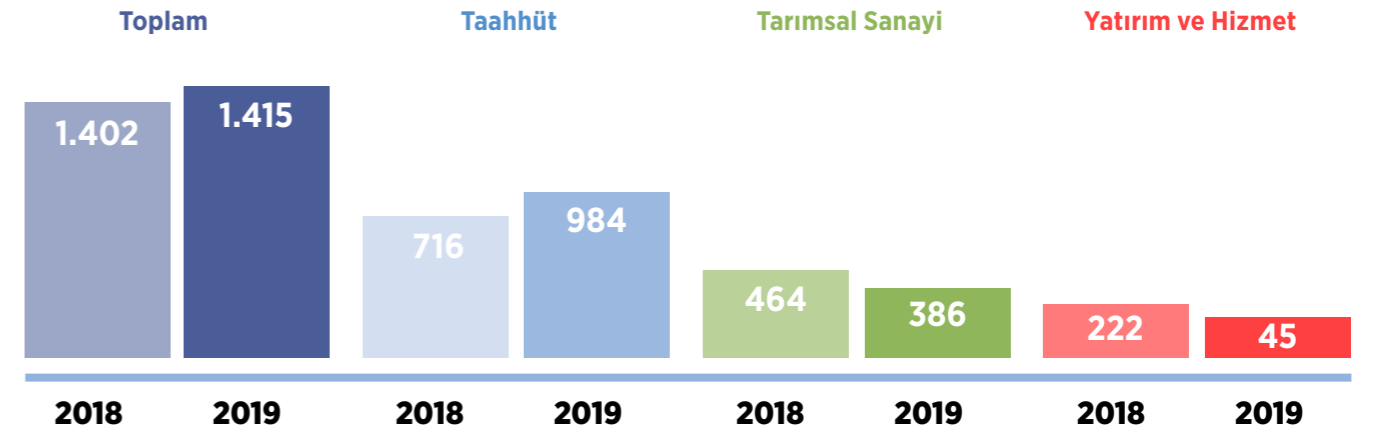
■ Satış Gelirleri Dağılımı (%)

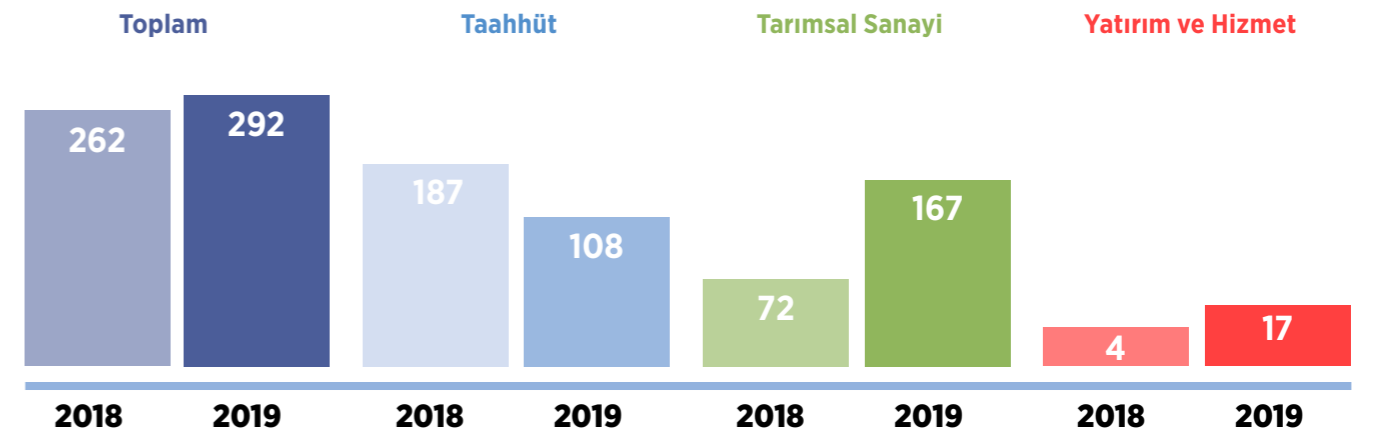
■ FAVÖK (Konsolide Milyon TL)

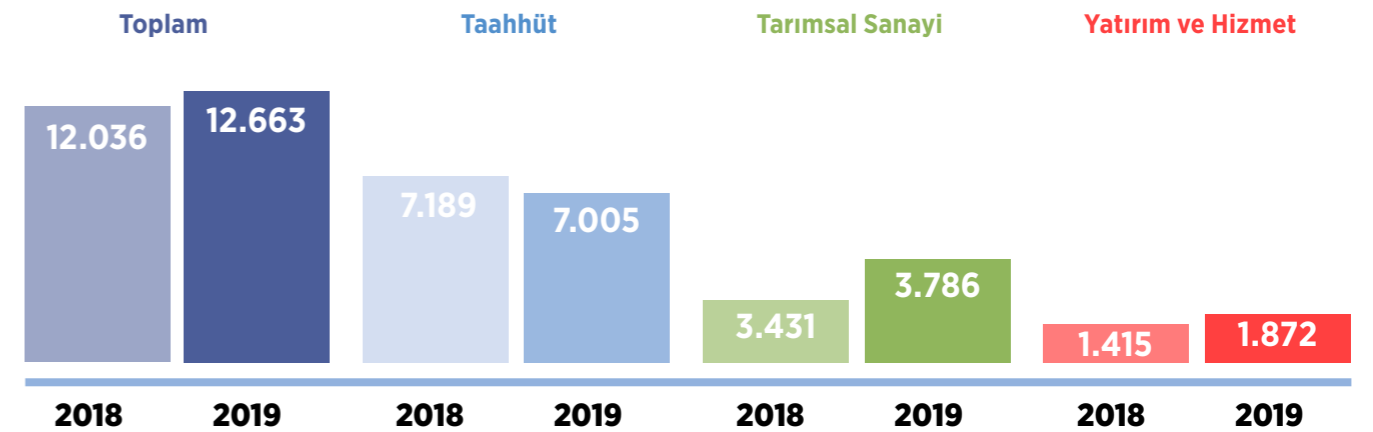
■ Net Dönem Kâr (Konsolide Milyon TL)

■ Yatırımlar (Konsolide Milyon TL)

■ Toplam Aktif (Konsolide Milyon TL)

KURUMSAL YÖNETİM

Kurulduğu günden itibaren yönetimi, ortakları, çalışanları ve üçüncü şahıslarla ilişkilerini eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk prensipleri üzerine inşa eden Tekfen Grubu, kökleşmiş değerleri ve güçlü kurumsal geleneği ile temel yönetim ilkelerine bağlılığı, varlığının vazgeçilmez bir unsuru olarak kabul etmektedir. Grup, başarılı iş uygulamalarını devam ettirirken, pay ve menfaat sahiplerinin haklarını da gözetmek amacıyla kurumsal yönetim anlayışına sadakatle uymaktadır.

Tekfen Holding Yönetim Kurulu, 4'ü bağımsız olmak üzere 11 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu'nda 3'ü bağımsız 4 kadın üye bulunmaktadır.⁶ Tekfen Holding, bu temsiliyetle 2018 yılında olduğu gibi 2019 yılında da Türkiye Kadın Direktörler Konferansı kapsamında verilen "Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu" ödülüne layık görülmüştür.

Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük görevleri, Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda farklı kişiler tarafından yürütülmektedir. Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirebilmesi amacıyla, strateji ve politika oluşturulması, aksiyon planlarına uyumun izlenmesi, performansın değerlendirilmesi ve benzeri konularda Yönetim Kurulu'na bağlı olarak faaliyet gösteren komiteler mevcuttur. Sürdürülebilirlik Komitesi, Denetim Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Ücret Komitesi, belirli dönemlerde toplanarak değerlendirme ve raporlarını Yönetim Kurulu'na sunmakla görevlidir.⁷

2007 yılında halka açılan Tekfen Grubu, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni benimsemekte ve söz konusu ilkelerin doğru bir şekilde uygulanması yönünde gerekli özeni göstererek her yıl Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu hazırlamaktadır.⁸

⁶ Tekfen Holding Yönetim Kurulu

⁷ Komitelerin yapısı, üye sayısı ve sorumlulukları ile ilgili detaylı bilgi

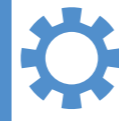

⁸ Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporları

Tekfen Holding, 2019 yılında da Türkiye Kadın Direktörler Konferansı kapsamında verilen "Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu" ödülüne layık görülmüştür.

KURUMSAL ÜYELİKLER VE DESTEKLENEN GİRİŞİMLER

Kurucu Üyelikler

- Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD)
- Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA)
- Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV)

- Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)
- Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV)
- Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV)
- Kurumsal İletişimciler Derneği (KİD)

Üyelikler

- Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı (TESEV)
- Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD)
- Etik ve İtibar Derneği (TEYİD)
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact)
- İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD)

- Deniz Temiz Derneği (TURMEPA)
- Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)
- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)
- İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSÜ)
- Amerikan Türk Konseyi (ATC)
- Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF)
- Arama Kurtarma Derneği (AKUT) Dostu Kurum

Grup Şirketler Olarak

- Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Mütteahhitleri Birliği (IPLOCA)
- Türkiye Mütteahhitleri Birliği (TMB)
- Türkiye İnşaat Sanayicileri İşverenler Sendikası (INTES)
- Uluslararası Gübre Sanayi Birliği (IFA)
- Uluslararası Bitki Besin Enstitüsü (IPNI)
- Uluslararası Çinko Derneği (ZINC)
- Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği (ÇEDBİK) (Kurucu Üyelik)
- Kentsel Arazi Enstitüsü (ULI)
- Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
- Türkiye Tesis Yönetim Derneği (TRFMA)

- Petrol Platformu Derneği (PETFORM)
- Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TUREB)
- Körfez Petrokimya ve Kimyasallar Derneği (GPCA)
- Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB)
- Türkiye Tohumculuk Endüstrisi (TÜRK-TED)
- Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB)
- Bitki Islahçıları Alt Birliği (BİSAB)
- Akdeniz İhracatçıları Birliği (AKİB)
- Uludağ İhracatçıları Birliği (UİB)
- Ege İhracatçıları Birliği (EİB)

Risk Yönetimi

Tekfen Holding, temel faaliyet alanlarının küresel niteliği nedeniyle dünyadaki konjonktürel gelişmeleri yakından takip etmekte ve ihtiyatlı bir yönetim anlayışı ile riskleri önceden ve doğru bir şekilde tespit edebilmek, muhtemel etkilerini ölçmek ve gereken önlemleri almak amacıyla etkin bir risk yönetimi uygulamaktadır. Grup Şirketleri, kendi alanlarındaki muhtemel riskleri yönetmek amacıyla, Tekfen Holding'in koordinasyonunda eşgüdüm içinde hareket etmekte ve ortak bir raporlama yöntemi uygulamaktadır. Riskler, uluslararası risk yönetim standartlarına uygun bir yaklaşım çerçevesinde, Grup bünyesinde ortak bir risk yönetim yapısı ile yönetilmektedir. Bu çerçevede, risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi (ölçülmesi), risklere cevap verilmesi (aksiyon alınması), risklerin raporlanması ve risklerin izlenmesi adımları izlenmektedir.

Tekfen Holding ve Grup Şirketlerinin kendi risklerini nasıl yöneteceklerine dair yazılı prosedürleri mevcut olup, risk yönetim faaliyetini yürütecek ve raporlamaları yapacak operasyonel yapıları oluşturulmuştur. Her Grup Şirketinin risk raporları kendi Yönetim Kurulu'nun onayından geçtikten sonra Holding'e gönderilmekte ve Risk Yönetimi Direktörlüğü tarafından analiz edildikten sonra iki ayda bir toplanan Riskin Erken Saptanması Komitesi'ne sunulmaktadır.

Başkanlığını bağımsız bir Yönetim Kurulu üyesinin yaptığı Riskin Erken Saptanması Komitesi'nin görevi risk dokümanlarını incelemek ve kendi görüş ve değerlendirmeleri ile birlikte önemli riskleri Yönetim Kurulu'nun gündemine getirmektir. Riskler, Holding Yönetim Kurulu düzeyinde ele alınarak değerlendirilmekte ve uygun önlemler belirlenmektedir. Risk raporları, bağımsız denetçi ile de paylaşılmaktadır.

Tekfen Holding, risklerini finansal, operasyonel, stratejik, itibar ve uyum riskleri olmak üzere beş ana başlık altında ele almaktadır. Ana kategoriler itibarıyla belirlenen riskler ve bunları yönetmek için kullanılan temel yöntemler şu şekildedir:

FİNANSAL RİSKLER

• **Tahsilat riski (kredi riski):** Alacakların tam olarak ve zamanında tahsil edilmesine yönelik risklere ilişkin; mümkün olan durumlarda peşin ödeme karşılığı mal ve hizmet satışları, müşterilerden teminat alınması ve banka garantisi/kefaleti istenmesi, müşterilerin riskliliğine göre derecelendirilmesi, vb.

• **Likidite riski:** Vadesi gelen yükümlülükleri karşılayacak yeterli likit varlıklarının bulunmaması riskine ilişkin; konsolide bazda güçlü bir nakit mevcudu ile çalışılması, bilanço yönetiminde varlık ve yükümlülük vade uyumuna yönelik kritik göstergelerin düzenli izlenmesi, ticari alacaklar ve ticari borçların dengeli şekilde götürülmesine ve stok yönetim politikalarına önem verilmesi, güçlü bir özkaynak yapısıyla çalışılması sonucunda finansman ihtiyacının düşük seviyede tutulması, vb.

• **Piyasa riskleri:** Piyasa parametrelerindeki dalgalanmaların sonucunda maruz kalınabilecek finansal kayıp risklerine ilişkin; kur riski için hedging amaçlı türev ürünlerin kullanılması, mal ve hizmet üretim sürecinde ihtiyaç duyulacak hammadde ve malzemeler için satınalma fiyatlarının önceden sabitlenmesi için çaba gösterilmesi, vb.

 Tekfen Holding, risklerini finansal, operasyonel, stratejik, itibar ve uyum riskleri olmak üzere 5 ana başlık altında ele almaktadır.

OPERASYONEL RİSKLER

Operasyonel riskler, Tekfen'in faaliyet gösterdiği tüm sektörlerdeki şirketlerinin tüm fonksiyonlarının operasyonlarını yürüttüğü süreçlerde ortaya çıkabilecek riskleri kapsamaktadır. İş sürekliliği, bilgi güvenliği, afetler, çevre ve iş güvenliği, insan kaynakları, tedarik zinciri ve üretim, proje yönetimi gibi konulara ait riskler bu kapsamda ele alınmaktadır. Söz konusu risklerin yönetilmesi için çok geniş bir kapsamda çeşitli yöntemlere başvurulmaktadır. Temel ilke, bu risklerin yönetimi ile ilgili önlemlerin, ilk aşamada faaliyeti yerine getiren departmanların işinin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmasıdır. Ayrıca, Tekfen Holding tarafından merkezi olarak yayımlanan "Tek Düze Yöntemler" (TDY) şirketlerin faaliyetlerini yürütürken uymaları gereken temel kuralları düzenlemektedir. Holding ve Grup Şirketleri bünyesinde görev alan iç denetim departmanları vasıtasıyla operasyonlar hem şirketlerin kendi yönetmeliklerine hem de TDY'ye göre sürekli denetlenmekte ve operasyonel risklerin uygun şekilde yönetilip yönetilmediği gözden geçirilmektedir.

İTİBAR RİSKLERİ

Tekfen Grup Şirketleri için itibar önemli bir maddi duran varlık olarak değerlendirilir. İtibar risklerin yönetiminin odağını paydaş ilişkileri ve iletişimi ile kurumsal imaj yönetimine yönelik çalışmalar oluşturmaktadır. Bu çerçevede, kurumsal iletişim ve kurumsal yönetime yönelik faaliyetler yoluyla hissedarlar, müşteriler, tedarikçiler, çalışanlar ve toplum nezdinde itibar risklerimiz yönetilmektedir.

STRATEJİK RİSKLER

Şirketin uzun vadeli amaç ve hizmetlerine ulaşmasını etkileyecek riskler bu kapsamda ele alınmaktadır. Bu çerçevede, Tekfen'in faaliyet gösterdiği coğrafyalardaki makroekonomik, politik, demografik, sosyal, çevresel ve benzeri faktörlerden kaynaklanan hususlar; iklim krizi ve su krizi gibi sürdürülebilirlik riskleri; endüstri ve rekabet eğilimleri; şirket içi kaynak tahsisi; yeni faaliyet alanlarına giriş; birleşme ve devirler; ürün geliştirme süreçleri ve iş fırsatlarına ilişkin riskler Yönetim Kurulu, üst yönetim ve bunların altında oluşturulan uzmanlık komiteleri vasıtasıyla değerlendirilerek takip edilmekte ve gerekli aksiyonlar alınmaktadır. Bu konularda gerekli görülen durumlarda uluslararası yetkinliği ve uzmanlığı kanıtlanmış olan danışmanlık firmalarından hizmet alınmaktadır.

UYUM RİSKLERİ

Ulusal ve uluslararası mevzuata, şirket içi prosedürlerimize ve etik kurallarımıza uygun olmayan davranışlardan kaynaklanabilecek risklerin yönetilmesi için Holding ve Grup Şirketlerindeki Hukuk ve Uyum birimleri, konu bazında ilgili operasyonel birimlerle koordineli çalışmalar sürdürmektedir. Ayrıca 2018 yılında faaliyete geçen "Etik Hat" ile uyum risklerinin yönetilmesi açısından da önemli bir adım atılmıştır.

Tekfen, operasyonları üzerinde etkisi olabilecek iklim ve su risklerini de değerlendirerek finansal etkilerini hesaplamaktadır. İklim ve su riskleri ile ilgili detaylı bilgiye İklim Krizi ve Enerji Bölümü'nden ulaşabilirsiniz.

İş Etiği ve Uyum

Tekfen'de iş yapış şeklinin temelini etik kurallar belirlemektedir. Grup, üst yönetimi ve çatısı altındaki tüm çalışanların benimsediği etik kurallar ile dürüstlük, özel bilgilerin gizliliği, çıkar çatışması, yasalara ve mevzuata uyum unsurları temelinde müşterilere, çalışanlara, pay sahiplerine, tedarikçilere, iş ortaklarına, rakiplere, çevreye ve topluma karşı sorumlu yaklaşımı güvence altına almaktadır.

Taahhüt Grubu çalışanları işe girişte İş Etiği Kuralları ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Esasları eğitimi almakta ve bu ilkeleri okuyup anladıklarına dair taahhütname imzalamaktadır. Ayrıca etik değerlere ilişkin her yıl merkezde ve projelerde Uyum Görevlisi veya Proje Uyum Temsilcisi denetimi ile güncelleme eğitimleri yapılmaktadır. Genel itibarıyla 2019 yılında Tekfen Grubu'nda, 329 saati yolsuzlukla ve rüşvetle mücadele olmak üzere, toplam 2.664 saat etik eğitimleri verilmiştir.

Değerlerinin ve iş yapış şeklinin birlikte çalıştığı taşeron ve tedarikçiler tarafından da benimsenmesine önem veren Tekfen, bu kapsamda liyakat değerlendirmeleri yapmakta, taşeron ve tedarikçilerini çalışanlarına eğitim vermeleri için teşvik etmektedir.

Etik kuralların ihlaline dair tüm bildirimler 2018 yılında devreye alınan "Etik Hat" üzerinden 0212 257 0 110 numaralı telefon, e-posta (etikhat@tekfen.com.tr) ve web sitesi (www.etikhat.com) yoluyla anonim olarak Türkçe ve İngilizce dillerinde 7/24 yapılabilmektedir. Bildirimler, bağımsız bir şirket tarafından toplanmaktadır.

Tekfen Holding bünyesinde, İç Denetim Direktörü ve Uyum Koordinatörü'nün katılımı ve bir Yönetim Kurulu üyesinin başkanlığında çalışan bir Uyum Komitesi bulunmaktadır. İş etiği kurallarının uygulanmasından ve takibinden sorumlu olan Uyum Komitesi'ne ek olarak her Grup Şirketinde, şirketin Yönetim Kurulu tarafından atanmış bir Uyum Görevlisi ile Uyum Komitesi bulunmaktadır. Söz konusu kişi ve komiteler, Uyum Koordinatörü ile işbirliği içinde çalışarak hem şirketin Yönetim Kurulu'na hem de Tekfen Holding Uyum Komitesi'ne aylık olarak raporlama yapmaktadır. Etik Hat'a gelen tüm bildirimler Uyum Komitesi'nde etik ve disiplin kurallarına göre değerlendirilmektedir. 2019 yılında Etik Hat üzerinden 56 bildirim yapılmış ve yıl içerisinde 22 bildirim sonuçlandırılmıştır. Diğer 34 dosyanın ise halihazırda araştırma, değerlendirme ve sonuçlandırma aşamaları devam etmektedir.

ETİK HAT CEVAPLIYOR: ETİK Mİ, DEĞİL Mİ?

Nasıl bildirimde bulunabilirim?

- Şirket etik ilkelerine uymama
- Evrakta sahtecilik
- Çıkar çatışması
- Rüşvet ve yolsuzluk
- Bezdirme/ Psikolojik baskı
- Ayrımcılık
- Etik ve yasa dışı davranışlar
- Kurum içi bilgilerin ticareti
- Şirket ve marka itibarına zarar verici durumlar
- Ürün güvenliği, düşük kaliteli ürünler

Tekfen değerlerine sahip çıkıyoruz için teşekkür ederiz.

www.etikhat.com
Kurumal etik değer ve ilkeler, profesyonel standart ve regülasyonlara, yasalara aykırı olduğunu düşündüğünüz durumları "gizlilik prensipleri" içerisinde bildirebilirsiniz.

0212 257 0 110
numaralı telefonu arayabilirsiniz.

etikhat@tekfen.com.tr
adresine e-posta gönderebilirsiniz.

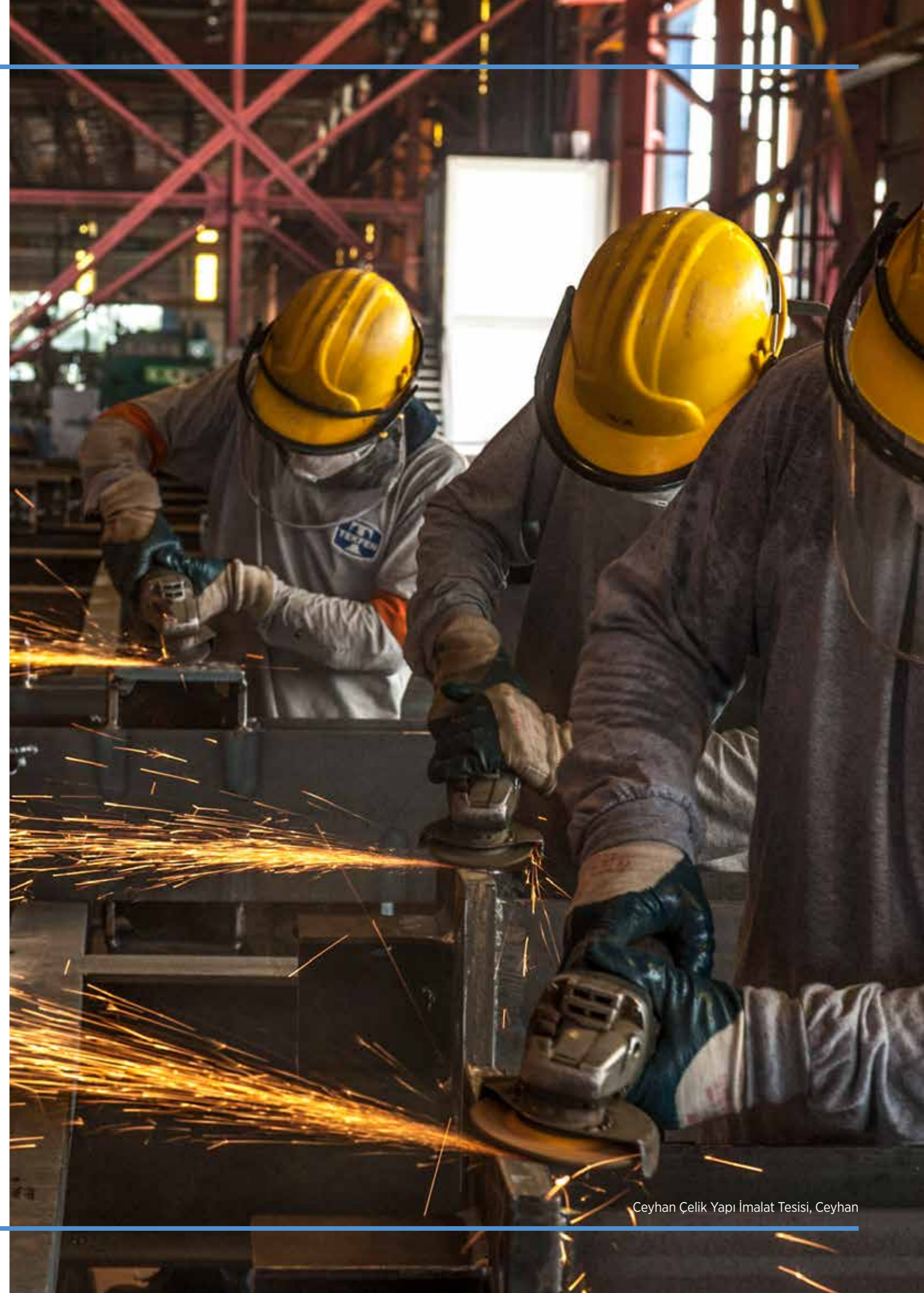
Etik Hat'a yapılan bildirimlerde kimlik bilgisi kaydedilmez, sorunu değildir.

Etik Hat 7 gün 24 saat bildirim almayı imdadına daimdir.

Etik Hat Komitesi, kurumu temsil eden bağımsız ve profesyonel bir firma tarafından yönetilmektedir.

TEKFEN HOLDİNG

Ceyhan Çelik Yapı İmalat Tesisi, Ceyhan

MÜŞTERİ BAĞLILIĞI

Tekfen, müşterilerini uzun vadeli ilişki kurduğu stratejik ortakları olarak görmekte ve taahhütlerini eksiksiz yerine getirme prensibi ile kalite devamlılığını, müşterileri ile arasındaki köprünün temeli saymaktadır.

Taahhüt Grubu, müşterilerinin memnuniyet seviyesini ölçümlemek amacıyla düzenli anketler yapmakta ve sonuçlarına göre aksiyon almaktadır. Uluslararası bir müteahhit olan Tekfen İnşaat, projelerin ve işyerlerinin iş kapsamı ve müşteri beklentileri göz önünde bulundurularak, her yılın başında proje/işyeri bazlı hata oranları, tekrar eden iş miktarları, saha test sonuçları, uygunsuzluklar ve malzeme zayıflığı gibi kalite performans kriterlerini belirlemektedir. Kriterler aylık olarak izlenmekte ve yıl sonu kümülatif değerler hesaplanmaktadır. Şirketin kalite performansı 2017 yılında %86 ve 2018 yılında %88,45 iken 2019 yılında %91,6 olarak kaydedilmiştir.

Toros Tarım, her iki saatte bir alınan ürün numunelerini laboratuvarlarında analiz ederek, ürettiği gübrelerin kalite standartlarına uygunluğunu denetlemektedir. Ürün kalitesinin yanı sıra müşteri memnuniyetinin sağlanmasında ve ihtiyaçlarının belirlenmesinde sahadaki bayiler kilit rol oynadığından, Toros Tarım düzenli ziyaretler ve toplantılar yoluyla bayileriyle yakın temasını korumaktadır. Bayi ve çiftçilerden ürün kalitesine yönelik alınan bildirimler, gerekiyorsa yerinde incelenmektedir. Kaliteye yönelik şikâyet haklı bulunduğu takdirde ürün geri alınmakta ve kalite sorununun nedeni araştırılarak giderilmesi için gerekli adımlar anında atılmaktadır.

Tekfen Tarım'da da Alanar Meyve için kilit müşteriler bazında yapılan yıllık anket çalışmasına göre müşteri bağlılığı oranı %90'dır.

Tekfen İnşaat'ın kalite performansı, 2019 yılında

%91,6

olarak kaydedilmiştir.

Şirketin tarihsel olarak genlerinde bulunan mükemmellik yaklaşımının getirdiği kalite seviyesi, Tekfen'in 64 yıllık başarısının arkasındaki ana unsurlardan birini oluşturmaktadır.

2019 yılında Alanar kirazları, Brüksel merkezli Uluslararası Tat Enstitüsü (International Taste Institute) tarafından 2 altın yıldız lezzet sertifikasına layık görülmüştür.

Operasyonel Mükemmellik

Tekfen, bulunduğu sektörlerde uluslararası standartları takip etmek ve en iyi uygulamaları benimsemek yoluyla operasyonlarını sürekli gözden geçirmekte, ayrıca standartlaştırılmış yönetim süreçleri ile üretim ve değer zincirinin tüm aşamalarında verimliliği ve kalitesini güvence altına almaktadır. Operasyonel mükemmellik ile maliyet avantajı yaratılmasının yanı sıra çevresel etkinin azaltılması, ayrıca müşteri ve çalışan memnuniyetinin artırılması hedeflenmektedir.

Tekfen Holding bünyesinde iş süreçleri, Tek Düzey Yöntemler (TDY) adı verilen iç yönergeler ile belirlenmektedir. 2019 yılı itibarıyla toplam 26 adet TDY yürürlükte olup, bunlar her yıl gözden geçirilerek güncellenmektedir.

Tekfen Grup Şirketleri, operasyonlarını uluslararası yönetim sistemi standartlarına uygun olarak yürütmektedir. Kalite, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Enerji ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri Grup Şirketlerinde uygulanmaktadır. Uygulamaların etkinlik ve yeterliliği iç tetkikler ve üçüncü taraf denetimleriyle düzenli olarak değerlendirilmekte ve bunu takiben düzeltici önlemler alınarak gelişmeye açık alanlar belirlenmektedir. Tekfen Grup Şirketlerinde uygulanmakta olan yönetim sistemleri aşağıdaki tabloda verilmektedir:

■ Yönetim Sistemi Sertifikaları

			Tekfen Holding	Tekfen İnşaat	Toros Tarım	Tekfen Mühendislik	Tekfen İmalat	Toplam Ciro Kapsamı
	ISO 9001	Kalite Yönetim Sistemi		●	●	●	●	%98
	ISO 14001	Çevre Yönetim Sistemi		●	●		●	%97
	OHSAS 18001	İSG Yönetim Sistemi		●	●		●	%97
	ISO 27001	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi	●	●	●		●	%97
	ISO 50001	Enerji Yönetim Sistemi			●			%25

Tekfen Grup Şirketleri, operasyonlarını uluslararası yönetim sistemi standartlarına uygun olarak yürütmektedir.

Torosport Ceyhan Terminali, Ceyhan

TEKFEN İNŞAAT

İnşaat Yönetim Sistemi (CMS - Construction Management System) Pipeline modülü ile kalite kontrol süreçleri çevrimiçi ve çevrimdışı olarak kişilerin telefon veya tabletleri üzerinden yürütülmektedir. İnsan gücünden tasarruf sağlayan modül tekrar süreçlerini önlemekte, kâğıt kullanımını azaltmakta, müşteri güvenilirliğini artırmakta ve süreçlerin anlık takibini sağlayarak verimlilik artışı getirmektedir.

Ceyhan Çelik İmalat Tesisi'nde, 2019 yılı itibarıyla kaynak işlerinin robot tarafından yapılmasına yönelik bir yatırım hayata geçirilmiştir. Çelik işlerinin imalatında harcanan insan saatini azaltan bu yatırım aynı zamanda kaynak kalitesinin sürekliliğini sağlamakta, kaynak sırasında oluşan karbon salımını en aza indirmekte, kaynak sarf malzemesi kayıplarını azaltarak daha az doğal kaynak tüketmekte ve kaynak işlemi sırasında oluşan gaz salımının çalışanların sağlığını etkilemesinin önüne geçmektedir.

TEKFEN MÜHENDİSLİK

Tekfen Mühendislik bünyesinde yürütülen Süreç Akış Şemaları projesi ile tasarım proseslerinde ortak bir konuşma dilinin oluşturulması, tekrar eden faaliyetlerin engellenmesi, gecikme ve hataların ortadan kaldırılması ve bazı faaliyetlerin birleştirilerek zamandan ve insan gücünden tasarruf sağlanması hedeflenmektedir.

Mühendislik Teknik Denetimleri ile de ortak tasarım çalışmaları içerisinde yer alan disiplinlerin bilgisine diğer disiplinlerin de katkıda bulunması, eksikliklerin belirlenmesi ve iyileştirmelerin sağlanması planlanmaktadır.

TOROS TARIM

Bir sanayi kuruluşu olan Toros Tarım, 2017 yılından bu yana tüm işletmelerinde yalın üretim prensiplerini uygulamaktadır. Bu doğrultuda, organizasyonun yalın ve sürekli gelişim felsefesini benimsemesi amacıyla şirket çalışanlarına eğitimler verilmekte ve "Yalın Günler" adıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Toros Tarım, bu yolda edindiği deneyimleri Yalın Zirve Konferansı gibi geniş katılımlı organizasyonlar yoluyla başka kuruluş ve sektörlerle de paylaşmaktadır.

2019 yılı boyunca, gübre üretim tesislerinde verimliliği artırmak, ayrıca duruşları ve maliyetleri azaltmak için yalın üretim çalışmalarına devam edilmiştir. Operasyonel mükemmellik adına gerçekleşen en önemli projelerden biri NPK-DAP gübre üretim ünitelerinin hafta tatili devreye giriş sürelerinin kısaltılması olup, proje sayesinde 4.400 tonluk üretim artışının sağlanması planlanmaktadır. Ayrıca Hareketsiz Stok Malzemelerinin Ayrıştırılması projesi ile de envanter yönetiminin iyileştirilmesi ve fiziksel olarak malzeme ambarının daha etkin kullanılarak tasarruf elde edilmesi hedeflenmektedir.

Toros Tarım'ın Mersin tesisinde bulunan Ar-Ge Merkezi'nde, bitki besleme konusunda verimliliğe katkı yapacak formülasyon ve yeni ürün geliştirme faaliyetlerinin yanı sıra mevcut ürünlerin fiziksel ve kimyasal etkinliğinin, mukavemet ve bekleme sürelerinin artırılması, üretim süreçlerinin geliştirilmesi, optimizasyon, üretimde enerji tasarrufu ve çevresel etkilerin azaltılması gibi konularda da çalışmalar yapılmaktadır.

Hammadde satın alımından tarlaya kadar tüm değer zinciri üzerindeki çevresel ve toplumsal etkilerini izleyerek, çevreye duyarlı ve insana saygılı entegre tedarik zinciri yönetimi yaklaşımını benimseyen Toros Tarım, 2019 yılında tüm faaliyet alanlarında ürün güvenliği, İSG ve çevre yönetimi, kalite, kritik elleçleme, depolama ve dağıtım süreçlerinde yaptığı iyileştirmelerle, Uluslararası Gübre Birliği'nin (IFA) gübre sektörü için "Product Stewardship" inisiyatifine uyumu simgeleyen Protect & Sustain Sertifikasını "Excellence" statüsüne taşımıştır. Ayrıca yıl içerisinde ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi sertifikasını almıştır.

TEKFEN TARIM

Tekfen Tarım bünyesinde de, özellikle tohum ıslahı konusunda yoğunlaşan Ar-Ge faaliyetlerine ek olarak operasyonların daha verimli yürütülmesine yönelik projeler geliştirilmektedir. Örneğin, klasik üretim yöntemlerine alternatif olarak tasarlanan Biyo-Reaktör Yöntemi ile Muz Bitkisi Çoğaltımı Projesi ile birim alanda daha kaliteli ve yaklaşık %65 daha fazla bitki üretilmesi planlanmaktadır. Ayrıca, yerli muzun sahip olduğu yüksek ticari potansiyelin değerlendirilmesini sağlamak ve israfını önlemek amacıyla, hasat sonrasında depolama ve raf ömrünü artıracak özel bir ambalajlama teknolojisinin geliştirilmesi çalışmaları sürdürmektedir.

Daha Nitelikli Tohumlarla Üretim

Tekfen Tarım, tarım için kritik öneme sahip tahıl grubu başta olmak üzere Anadolu'nun kendi gen kaynaklarını kullanarak verimli ve kalite değerleri yüksek ürünler elde etmek için Ar-Ge Merkezi'nde tohum ıslah çalışmalarına ağırlık vermekte ve böylece ana faaliyet konularından biri olan tohum alanındaki çevresel, sosyal, kalite ve ekonomik etkilerini iyileştirmek üzere projeler geliştirmektedir.

Klasik Melezleme ve DNA Markörleri Kullanarak Tritikale Islahı Projesi, mevcut tritikale tohumlarının ıslah edilerek farklı iklim koşullarına adaptasyonunun sağlanmasını ve Türkiye'de tritikale tarımı yapılabilecek alanların artırılmasını amaçlamaktadır.

Tekfen Tarım'ın Klasik Melezleme ve DNA Markörleri Kullanarak Yemlik ve Maltlık Arpa Islahı Projesi de, ülkemizde çoğunlukla yurtdışı menşeli olan arpanın ıslahı yoluyla yerli türlerin geliştirilmesini kapsamaktadır. Arpa, aynı zamanda yem olarak kullanılmasından dolayı et üretiminde önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle ülkemizdeki et üretiminin artması, daha ekonomik hale gelmesi ve ülkemizin bu alandaki rekabet gücünün geliştirilmesi açısından yemlik ve maltlık arpa ıslahı önem taşımaktadır. Islah faaliyetleri neticesinde elde edilecek yeni arpa çeşitleri ile kurak koşullarda da arpa üretiminin yapılabilmesi mümkün hale gelecek ve hayvancılık sektörünün önümüzdeki yıllarda artması öngörülen kuraklık tehdidinden daha az etkilenmesi sağlanacaktır. Ayrıca yeni çeşitlerin geliştirilmesi sayesinde tahıl tohumu üretiminde farklı kurumlara ödenen %6,9 oranındaki telif bedelinden de tasarruf edilecektir.

3

Stratejik Alanlar

Tekfen Grubu Sürdürülebilir bir geleceğin temelinde yer almak için odak alanlarını iklim krizi, inovasyon ve insan olarak belirlemiştir.

Stratejik Alanlar

Tekfen Grubu'nun gelecekte de varlığını devam ettirmesi için odaklandığı başlıca konular, Sürdürülebilirlik Stratejisi içinde Stratejik Alanlar olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda belirlenen üç ana başlık "İklim Krizi ve Enerji", "İnovasyon" ve "Çalışanlar ve Toplum", aynı zamanda küresel çaptaki sürdürülebilirlik gündeminin temel konularıdır.

İKLİM KRİZİ VE ENERJİ

Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayımlanan Küresel Riskler 2020 Raporu'nda, raporun yayımlanmaya başladığı 2007 yılından bu yana ilk kez ilk 5 riskin tamamı çevresel risklerden oluşmaktadır. Gelecek on yıl içinde tüm insanlığı etkileyeceği öngörülen bu risklerin başında aşırı hava olayları, ikinci sırada ise iklim değişikliğiyle mücadelede başarı sağlanamaması yer almaktadır.⁹

En büyük küresel çevre sorunu olarak tanımlanan iklim krizi, temel olarak atmosferdeki sera gazlarının neden olduğu küresel ısınma ile ilişkilidir. Nüfus, sınai üretim artışı ve tüketici alışkanlıkları nedeniyle sera gazı (karbon) salımlarının hızla artması, iklim krizini de hızlandırmaktadır. 2016 yılında yürürlüğe giren Paris Anlaşması ile belirlenen, küresel ısınmayı sanayi devrimi öncesine göre 1,5 derece ile sınırlama hedefi, iklim krizinin geri döndürülemez bir sürece girmemesi için son şans olarak tanımlanmaktadır.

Ne var ki günümüzde uygulanan politikalarla bu hedefe ulaşılması mümkün görünmemektedir.

⁹Global Risk Raporu

¹⁰BM Çevre Programı'nın Emisyon Açığı Raporu

¹¹Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

¹²İklim Krizi ile Mücadele

BM Çevre Programı'nın Emisyon Açığı Raporu'na (2019) göre küresel sıcaklık artışının yüzyıl sonunda 1,5 dereceyi aşmaması için sera gazı salımlarının önümüzdeki on sene boyunca her yıl %7,6 azaltılması ve ülkelerin sera gazı salımlarını azaltma hedeflerini beş katına çıkarması gereklidir.¹⁰

Bu durum, en az hükümetler kadar özel sektöre de sorumluluklar yüklemektedir. Dünyamızın karşı karşıya olduğu ağır sorunların çözümüne yönelik olarak ortak bir plan ve gündem sağlayan BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), iklim krizi konusunda da başta özel sektör olmak üzere tüm paydaşlara rehberlik etmektedir.¹¹

İklim krizine karşı seferberliğin iki stratejik ayağından birini "mücadele", diğerini "uyum" oluşturmaktadır. İklim krizi ile mücadelenin ana unsuru, yenilenebilir kaynakların enerji üretimindeki payının artırılmasıdır. Diğer taraftan, mevcut ve gelecekteki iklim değişikliklerinin etkilerine karşı hazırlıklı olunmasını sağlayacak uyum politikalarının, mekanizma ve altyapıların oluşturulması da kritik öneme sahiptir. Değişen iklim şartlarına adapte olabilmek için mutlaka daha dirençli bir altyapı geliştirilmelidir.¹²

Özel sektör açısından ise iklim krizi ile mücadelenin temelini, faaliyet gösterilen alanlara göre çevresel risklerin belirlenerek bu risklere uygun bir stratejik yönetim biçiminin benimsenmesi oluşturmaktadır. Enerji, emisyon, su ve atık yönetimi, şirketler için başlıca odak alanlarıdır.

Tekfen Holding de iklim krizini en önemli sürdürülebilirlik riskleri arasında görmektedir. Tekfen'in faaliyetleri arasında en büyük paya sahip olan inşaat ve tarım iklim krizinin etkilerine açık sektörlerdir. Taahhüt Grubu'nun uzmanlık alanlarından biri olan doğal gaz, petrol ve petrokimya tesislerine yönelik yatırımların azalarak yeni enerji kaynaklarına kayması, iş potansiyeli açısından Grup için bir risk oluşturmaktadır. Ayrıca aşırı iklim olaylarının yürütülen projeleri olumsuz etkileme olasılığı bulunmaktadır.

Tarım ise iklim şartlarına en hassas sektörlerden biridir. Özellikle fırtına, sel, dolu ve sıcak hava dalgası gibi aşırı iklim olayları hem ürünleri hem de toprak kalitesini olumsuz etkilemektedir. İklim krizi tarımsal üretim için kısa vadede aşırı iklim olayları ve azalan su kaynakları gibi sorunlar barındırırken, uzun vadede sıcaklık artışı ve kuraklık risklerini beraberinde getirmektedir. Tatlı su kaynaklarının azalması, kuraklık, toprakların verimsizleşmesi ve atmosferdeki gaz oranlarının değişmesi gibi faktörler gıda güvenliğini de tehdit etmektedir. Artan nüfusun gıdaya sürdürülebilir erişimini sağlamak için hem karbon salımlarının azaltılması hem de yeni iklim koşullarına uyum sağlanması kaçınılmazdır.¹³

Çeşitli endüstriyel faaliyetlerin yanı sıra nitrojen kökenli bitki besini kullanımı sonucu atmosfere salınan N₂O'nun (diazot monoksit) sera etkisinin karbondioksit göre yaklaşık 265 kat daha fazla olması¹⁴, tarımın da iklim değişikliği üzerinde etkili olmasına yol açmaktadır. Toros Tarım, hem üretim hem de kullanım aşamalarında sera gazı salımlarını azaltan bitki besini üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.

İklim krizi, Tekfen'in iş kolları arasında bulunan sigortacılık ve tesis yönetimi gibi alanlardaki riskleri de artırmaktadır.

¹⁴Küresel Isınma Raporu

¹³İklim Değişikliği Raporu

Hishtil-Toros Fidecilik, Adana

Agripark, Adana

İklim Krizi Yönetimi

Tekfen'in belirlediği başlıca iklim riskleri şunlardır:

- İklim değişikliği nedeniyle Türkiye'de orta vadede emisyon ticaret sistemi ve/veya karbon vergilendirme uygulamasının yürürlüğe sokulması,
- STK'lar ve toplumdaki gelecek baskıların artması,
- Mevcut ürünlere yönelik talepteki değişim,
- Aşırı meteorolojik olaylar sonucunda tesis ve işletmelerde meydana gelebilecek fiziksel etkiler,
- Faaliyet gösterilen sektörlerde (örneğin fosil yakıtlarla bağlantılı sektörlerde ve tarım sektöründe) yaşanabilecek daralmalar,
- Akdeniz Bölgesi'nde etkisini artırması beklenen su krizi.

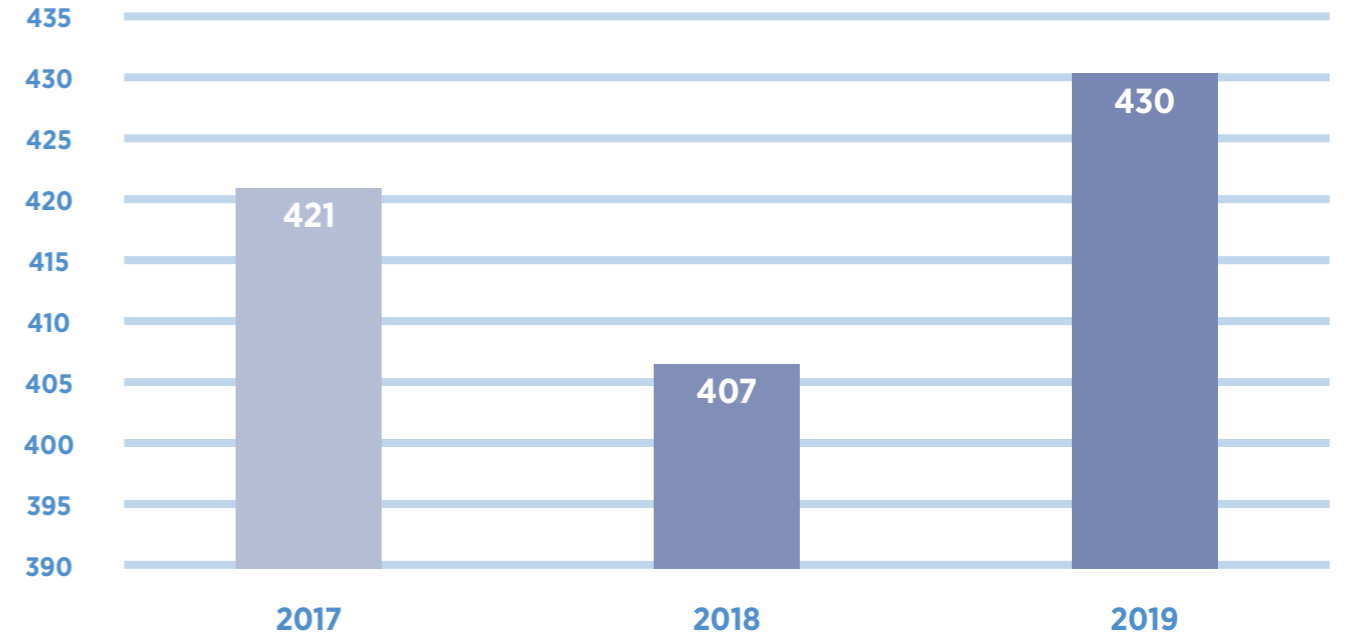
İklimle ilgili riskler Tekfen tarafından kurumsal risk yönetimi kapsamında değerlendirmekte ve 2010 yılından bu yana iç raporlama sistemi ile izlenen karbon salımı performansı Holding Yönetim Kurulu tarafından da takip edilmektedir. Bu konuda sağlanan ilerlemeler, CDP İklim Değişikliği Programı kapsamında hazırlanan yıllık raporlar aracılığıyla üçüncü taraflarla da paylaşılmaktadır.

İlk kez 2017 yılında CDP İklim Değişikliği Programı'na dahil olarak Türkiye'deki operasyonlarının karbon salımlarını raporlamaya başlayan Tekfen Holding, aynı yıl ilk defa bilgi paylaşımında bulunan endüstriyel kurumlar kategorisinde en başarılı üç firmadan birisi olarak "B" bandında yer almıştır. 2018 yılında da aynı konumunu koruyarak Türkiye'de en iyi raporlama puanına sahip ilk 20 şirketten biri olan Tekfen Holding, 2019 yılında CDP İklim Değişikliği Programı "A (-)" bandında yer alma başarısını göstermiş Türkiye İklim Liderleri arasında yer almıştır.

2019 yılında Tekfen, CDP Su Programı'nda Türkiye'deki en yüksek not olan "A (-)" bandında yer alarak Türkiye'nin Su Liderleri arasında yer alma başarısını göstermiştir.

Emisyon Yoğunluğu (tCO₂/Milyon ABD doları)

Kapsam 1 ve 2 emisyon salımlarının en yüksek gerçekleştiği tarımsal sanayi, petrol ve doğalgaz faaliyetleri Tekfen Holding'in iklim krizi yönetiminin başlıca odak noktalarını oluşturmaktadır. Tekfen Grup Şirketleri operasyonel salımlarını en aza indirirken, iklim değişikliklerine uyum konusunda da çeşitli projeleri hayata geçirmektedir.

- Tekfen İnşaat, güneş, rüzgâr ve katı atıktan enerji üretimi konularını yakın takibe almıştır. Şirket, ayrıca iklim dirençli altyapı projelerini bir büyüme alanı olarak görmektedir.
- Tekfen Mühendislik, Grup Şirketlerini iklim krizinin etkilerini azaltacak güneş enerjisi projelerini yenilikçi çözüm yollarıyla desteklemektedir.
- Toros Tarım, daha az sera gazı salımı yapan özel gübreler üzerindeki çalışmalarını sürdürmektedir.
- Tekfen Tarım, tohum ıslah projeleri ile yeni iklim koşullarına ve kuraklığa dayanıklı tohumlar üzerinde çalışmaktadır.
- Tekfen Grubu aynı zamanda gayrimenkul geliştirme ve tesis yönetimi faaliyetlerinde de enerji verimliliği yüksek, sürdürülebilir binalar ve altyapı hizmetleri ile "Geleceğin Temelinde" vizyonuna katkı sağlamaktadır. 2019 yılında enerji ve emisyon yatırımları kapsamında şu adımlar atılmıştır:

Tekfen grup şirketleri operasyonlarında ya da sundukları hizmet ve ürünlerde iklim krizi ile mücadele için kendi sektör ve coğrafyalarına bağlı olarak üzerine düşen görevleri yerine getirmektedir.

Toros Tarım

- Şirketin Samsun ve Mersin İşletmelerinde atık ısıdan yararlanılarak elektrik üretilmekte ve bu şekilde önemli miktarda karbon azaltımı sağlanmaktadır. Üretilen elektriğin bir bölümü tesislerin kendi ihtiyacı için kullanılırken, fazlası şebekeye verilmektedir. 2019 yılında atık ısıdan elde edilen 211.755 MWh elektriğin %64'ü üretim tesislerinde kullanılmış, geri kalan 77.270 MWh enerji ise ulusal elektrik şebekesine verilmiştir.
- Mersin İşletmesi bünyesindeki Nitrik Asit Üretim Tesisi'nin N₂O (diazot monoksit) azaltım teknolojisine sahip olması için gerekli teknik destek, fizibilite çalışmaları ve tesise en uygun teknolojinin seçilmesi konusunda NACAG (Nitrik Asit İklim Eylem Grubu) ile çalışmalar 2019 yılında tamamlanmış ve N₂O katalizör montajının kademeli olarak 2020 sonuna kadar tamamlanması planlanmıştır. Bu yatırımla birlikte gelecek 5 yıl içinde N₂O salımlarının %80 azalması beklenmektedir.
- Ceyhan İşletmesi'ne kurulan güneş panelleri ile yıllık 62,5 MWh elektrik üretilecek ve yıllık 30 ton karbon salımının önüne geçilecektir.
- Ceyhan İşletmesi'ndeki DAP Ünitesi Asit-Su Eşanjörü ile Buhar Tüketiminin Azaltılması projesi tamamlanmış olup, projenin hayata geçmesiyle yıllık 220 ton LNG ve 820.000 TL finansal tasarruf sağlanacaktır.

Tekfen Tarım

- Adana Agripark yerleşkesi ile Nevşehir'deki patates tohumu deposunda kullanılacak güneş enerjisi panellerinin kurulumu projesine başlanmıştır.

Tekfen İnşaat'ın Ceyhan'da yapımı devam eden arşiv binası inşaatında geri dönüştürülmüş malzemeler kullanılmakta olup, taze hava oranı, yağmur ve yoğuşma sistemleri ile %50 daha verimli su kullanımı, güneş enerji panelleri ile elektrik üretimi ve %30 daha verimli enerji kullanımı gibi özellikler içeren bina için LEED Platin sertifikası alınması hedeflenmektedir.

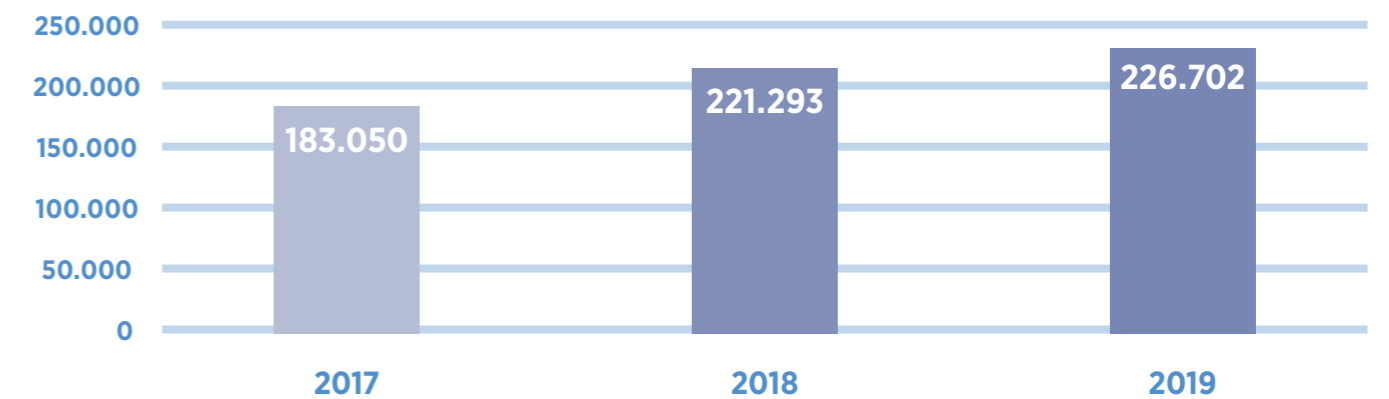

Toros Tarım, Samsun ve Mersin İşletmelerinde üretim süreçlerinde ortaya çıkan buhar enerjisinden (atık ısı) yararlanılarak üretilen elektrik sayesinde 114 bin ton kömür ya da 20 milyon m³ doğal gaz kullanımına denk sera gazı salımının önüne geçilmiştir.

Toros Tarım 2019 yılında Entegre Yönetim Sistemleri kapsamında gerçekleştirdiği Enerji Yönetim Sistemi (ISO 50001) sertifikalandırma ve Enerji Verimliliği Artırıcı Proje (VAP) teşvikleri çalışmaları doğrultusunda, akredite kuruluşun belgelendirme denetimleri neticesinde Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası almaya hak kazanmıştır.

Yenilenebilir Enerji Üretimi (Atık Isı ve Güneş) (MWh)

Doğal Kaynak ve Atık Yönetimi

Tekfen, kaynak verimliliği yatırımlarıyla hammadde, enerji ve su gibi doğal kaynakları daha etkin kullanmayı ve daha az girdi ile daha fazla değer yaratmayı amaçlamakta, ayrıca yeşil binalar ve su tüketimini azaltmayı destekleyen doğru gübreleme rehberleri gibi ürün ve hizmetlerle paydaşlarının çevresel etkilerini azaltmalarına katkıda bulunmaktadır.

SU YÖNETİMİ

En kritik sürdürülebilir kalkınma unsurlarından biri olan su, küresel değişimlerden yoğun bir şekilde etkilenmektedir. Dünyada sınırlı miktardaki temiz ve kullanılabilir su kaynakları, iklim değişiklikleri, aşırı tüketim ve kirlilik gibi etkenlerin baskısı altındadır. Giderek dengesizleşen ve azalan yağış rejimine ek olarak kısıtlı olan temiz su kaynakları da endüstriyel, evsel ve tarımsal atıklar nedeniyle kirlenmektedir. Su döngüsünün bozulması ve su kalitesinin değişmesi ile ortaya çıkan su kıtlığı, dünya nüfusunun büyük bir bölümü için artan bir tehdit oluşturmaktadır.

Su kaynaklarının azalmasına karşın hızlı nüfus artışı ve ekonomik gelişme, başta tarım ve sanayi olmak üzere tüm sektörlerde su ihtiyacının artmasına neden olmaktadır. Küresel su kullanımı son 100 yılda 6 kat artmış olup, her yıl yaklaşık %1 oranında artmaya devam etmektedir. İklim krizi ile birlikte halihazırda su stresinin yaşandığı bölgelerde durumun daha da kötüleşeceği, suyun bol bulunduğu bölgelerde ise su stresinin görülmeye başlanacağı tahmin edilmektedir.¹⁵

Dünyadaki temiz su kaynaklarının %70'ini kullanan tarım, kuraklık ve su kıtlığı riskini en çok hisseden sektörlerin başında gelmektedir. Aşırı meteorolojik olayların yanı sıra su kaynaklarının tükenmesi, seller, kuraklık ve yeraltı su seviyesindeki düşme, tarım sektörünün karşı karşıya olduğu başlıca risklerdir. Su kaynakları sınırlı olan Türkiye'deki tarım alanlarının %12'si yüksek düzeyde su riski ile karşı karşıyadır.¹⁶

¹⁵ Su İstatistiği

¹⁶ Tarımsal Su Arzı Riski

Bitki besini üretimi yoluyla tarım sektörüne hizmet veren Toros Tarım'ın yanı sıra Alanar Meyve ve Alara Fidan ile doğrudan meyve ve fidan üretimi yapmakta olan Tekfen Tarım için su, iyi yönetilmesi gereken kritik önemde bir doğal kaynaktır.

Su risklerinin belirlenmesi ve yönetilmesinde uluslararası standartları referans alan Tekfen Grubu, bu konuda aşağıdaki çalışmaları gerçekleştirmektedir:

- Su ile ilgili riskleri belirlemek ve değerlendirmek,
- Su ile ilgili riskleri iş stratejilerine dahil etmek, yönetmek ve sonuçları raporlamak,
- Su ile ilgili amaç ve hedefleri belirlemek, belirlenen amaç ve hedeflere ulaşabilmek için yenilikçi çözümler uygulamak,
- Su ile ilgili izleme, ölçme ve analizler yaparak su ayak izini sürekli olarak azaltmak.

Tekfen Grup Şirketleri, su yönetimine yönelik çalışmaların yanı sıra ürün ve hizmetleri yoluyla da suyun tasarruflu şekilde kullanımı bilincini teşvik etmektedir. Bu kapsamda:

- Şirketler, çevre eğitimleri ile doğal kaynakların verimli kullanılmasına yönelik bilgilendirmeler yapmaktadır.
- Gayrimenkul geliştirme projelerinde LEED yeşil bina sertifikasının gereklilikleri doğrultusunda verimli su armatürleri kullanılmakta ve peyzajda fazla su tüketmeyen bitki çeşitleri tercih edilmektedir.
- Toros Tarım, Toros Çiftçi uygulaması ve doğru gübre kullanımı eğitimleri ile çiftçileri su ve gübre kullanımı konusunda eğitmektedir.
- Tekfen Turizm, binaların ortak alanlarında suyu verimli kullanan armatürleri tercih etmekte ve kiracılarını bu yönde teşvik etmektedir.

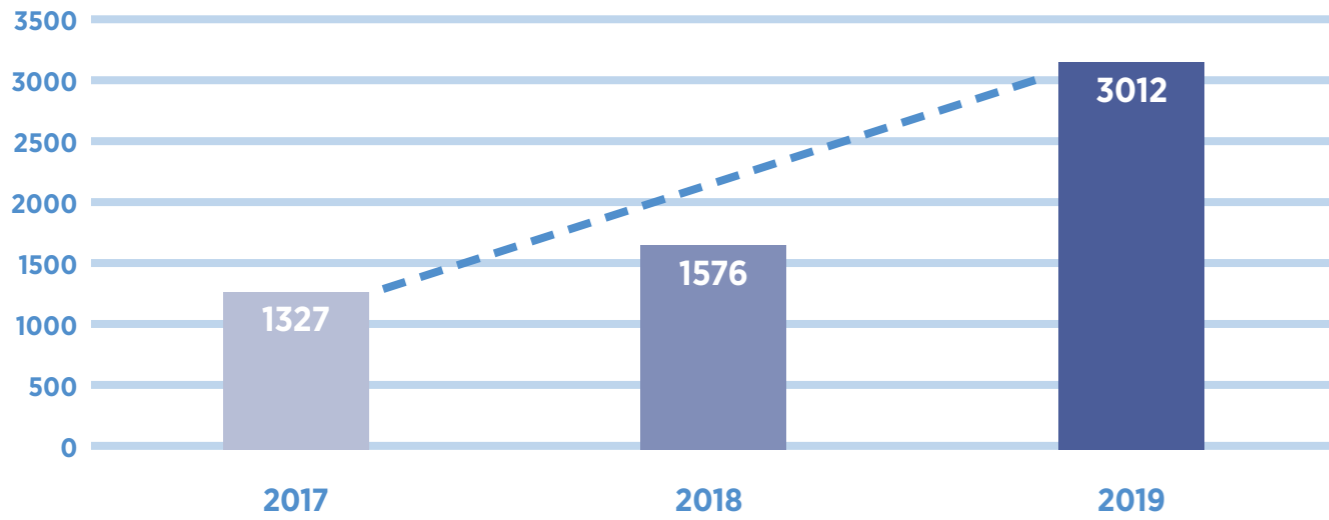
Toros Tarım

- Samsun İşletmesi'ndeki amonyak kompresörleri soğutma suyu sisteminde yapılan iyileştirme ve enerji geri kazanımı çalışmaları sayesinde 4,448 m³ su tasarrufu sağlanırken, yılda 87.000 TL tasarruf elde edilmiştir.

Tekfen Tarım

- Alanar Meyve'de kurulan METOS İklim Ölçüm İstasyonları ve toprak nem sensörleri yoluyla tüm meyve bahçelerinde toprağın su ihtiyacı belirlenmekte ve buna göre sulama yapılarak aşırı ve gereksiz sulamanın önüne geçilmektedir.
- Tarım alanlarında damla sulama sistemi kullanılarak ve diğer tedarikçiler bu yönde teşvik edilerek hem enerji hem su tüketimi azaltılmaktadır.

■ Tekrar Kullanılan Su Miktarı (megalitre)

Tekfen Tarım'da ortaya çıkan organik atıklar, döngüsel ekonomi prensiplerine uygun olarak biyogaz tesisine gönderilerek, enerji ve organik gübre üretiminde kullanılmaktadır.

ATIK YÖNETİMİ

Tüketim alışkanlıklarının değişmesi, plastik kullanımının artması, sanayileşme ve doğru bertaraf edilmeyen atıklar, denizler başta olmak üzere çevre üzerinde önemli bir baskı oluşturmaktadır. Yetersiz atık yönetimi, çevre kirliliği yoluyla birçok ekosistemi ve canlı türünü doğrudan ilgilendirmekte ve iklim krizine de etki etmektedir. Bu nedenle atıkların kaynağında azaltılması, doğru bertaraf edilmesi ve döngüsel ekonomi prensiplerinin benimsenmesi, sürdürülebilirlik açısından hayati öneme sahiptir.

Atık, yalnızca bir çevre problemi değil, aynı zamanda ekonomik bir kayıptır. Atık kabul edilen malzemelerin farklı kullanımlar için yeniden hayata döndürüldüğü döngüsel ekonomi iş modeli, aynı zamanda ürün ömrünün uzatılması ve kullanılmayan eşyaların paylaşımı, kiralanması ya da takas edilmesi gibi modellerle de sürdürülebilirliğe katkı sağlamaktadır. Üstelik geri dönüştürülebilir malzemeleri kullanan şirketler, artan birincil hammadde fiyatlarından etkilenmediğinden rekabette üstünlük sağlamaktadır.¹⁷

Tekfen Grup Şirketleri, atık oluşumunu kaynağında önlemek ve atıkları en aza indirmek amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda:

- Taahhüt Grubu, inşaat sırasında ortaya çıkan atıkları büyük ölçüde geri dönüşüme veya yeniden kullanıma göndermektedir. Asfalt atıklarının geçici inşaat alanlarında yeniden kullanılmasıyla toz oluşumu en aza indirilmektedir. İnşa edilen yeşil binalarda da kullanılan yapı malzemelerinin belirli oranlarda geri dönüştürülmüş içeriğe sahip olması tercih edilmektedir.
- Toros Tarım'ın gübre üretim tesislerinde süreç bazlı ürün atığı oluşmamaktadır. Üretim sırasında meydana gelen fireler, kalite kriterlerine uygun olarak yeniden üretimde kullanılmaktadır.
- Torosport Ceyhan Terminali'nde gemilerden alınan atıksulara arıtma tesisine gönderilmeden önce susuzlaştırma işlemi uygulanmakta, yağ atıkları ise enerji geri kazanımı için lisanslı tesislere gönderilmektedir.

¹⁷ Sürdürülebilir Sanayi ve Döngüsel Ekonomi

- Tekfen Tarım bünyesindeki Agripark Ar-Ge Merkezi'nde başlatılan sıfır atık projesi ile atıkların düzenli bir şekilde sınıflandırılarak lisanslı firmalar aracılığıyla geri dönüşüm ve bertarafı sağlanmaktadır. Çıkan organik atıklar biyogaz tesisine gönderilerek enerji ve organik gübre üretiminde kullanılmaktadır. Proje sayesinde Tekfen Tarım, Adana il sınırları içinde Sıfır Atık Belgesi (Temel Seviye) almaya hak kazanan ilk özel şirket olurken, yıllık 22.000 TL finansal tasarruf sağlamıştır.
- Tekfen Turizm, yemekhaneden kaynaklanan organik ve yağ atıkları ile elektronik atıkları ve diğer geri dönüştürülebilir atıkları ayrı ayrı toplayarak uygun şekilde bertaraf edilmek üzere lisanslı firmalara göndermektedir.

BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI

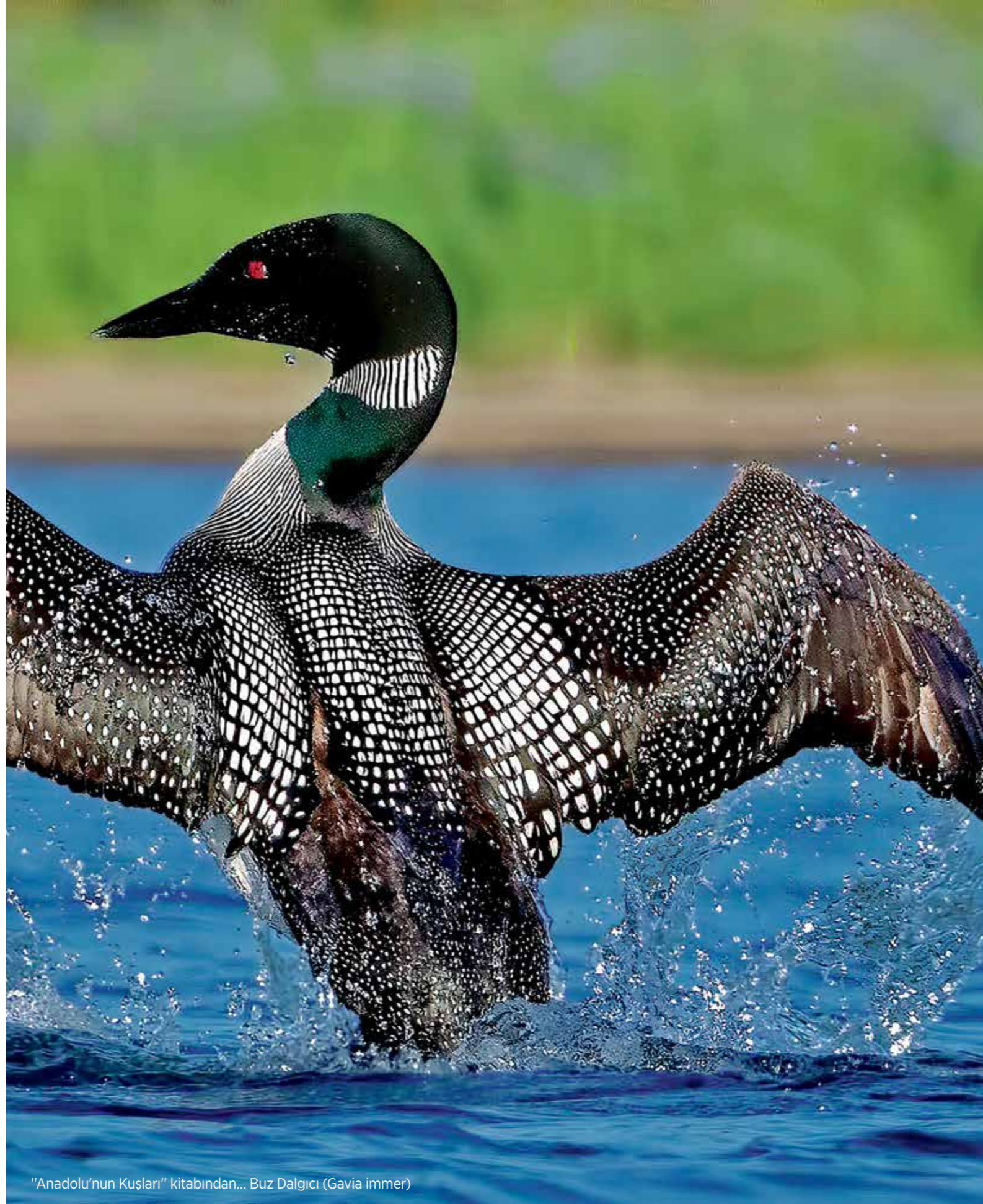
Sağlıklı ekosistemler, canlıların yaşamını destekleyen unsurları bünyesinde bulundurmaz. Bitkiler güneş enerjisini kimyasal enerjiye dönüştürerek diğer yaşam formlarına sunar. Bakteriler ve diğer canlı organizmalar, organik maddeyi bitkiler için gerekli besin maddelerine ayırır. Bitkiler ve okyanuslar büyük birer karbon yutağı gibi davranır. Ekosistemler, havayı ve suyu arıtır, oksijen üretir ve iklimi dengeler. Bir ekosistemin işlemlerini sağlayan şey ise biyolojik çeşitliliğdir.

Oysa iklim krizi, kirlilik, ormansızlaşma, şehirleşme ve aşırı avlanma gibi nedenlerle yeryüzündeki biyoçeşitlilik günden güne azalmaktadır. BM raporuna göre günümüzde 1 milyon hayvan ve bitki türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Biyoçeşitlilik kaybı ekosistemin sağlıklı çalışmamasına yol açtığı gibi, hammadde tedariki ve gıda üretimi üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle de uzun dönemli riskler içermektedir.¹⁸

İnşaat ve tarımsal sanayi gibi biyoçeşitlilik üzerinde etkileri olan sektörlerde faaliyet gösteren Tekfen Grubu, faaliyetleri sırasında ekosistemin ve türlerin korunmasına yönelik gerekli önlemleri almaktadır. Grup, biyoçeşitlilik riskini yönetirken Biyoçeşitlilik Eylem Planı, Ekoloji Yönetim Planı ve ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) Raporlarını temel almaktadır. Fauna gözlemi, koruma eylemleri, gerekli durumlarda proje sahasında bulunan türlerin benzer habitatlara taşınması ve rehabilitasyon çalışmaları, bu çerçevede sürdürülen çalışmaların ana başlıklarını oluşturmaktadır.

Tekfen Holding Biyoçeşitlilik Politikası'na buradan ulaşabilirsiniz.

"Anadolu'nun Kuşları" kitabından... Buz Dalgıç (Gavia immer)

2019 yılı içinde biyoçeşitlilikle ilgili olarak gerçekleştirilen çalışmalar şu şekildedir:

Tekfen İnşaat

- TANAP Boru Hattı LOT 3 inşaat çalışmaları 2018 itibarıyla tamamlanmış olup kritik habitatlar, dere geçişleri, biyorestorasyon alanları ve ağaçlandırma sahalarındaki ekolojik izleme çalışmaları 2019 boyunca devam etmiştir.
- TANAP Kompresör ve Ölçüm İstasyonları projesi ekolojik izleme ve koruma çalışmaları kapsamında tüm lokasyonlarda (Ardahan ili Damal ve Posof ilçeleri, Eskişehir ili Seyitgazi ilçesi, Çanakkale ili Gelibolu ilçesi ve Edirne ili İpsala ilçesi) proje inşaat ve demobilizasyon süresi boyunca ekolojik gözlem çalışmaları yapılmıştır. Doğal yaşam için öngörülen riskler dışında herhangi bir olumsuz etki tespit edildiği takdirde ilave önlemler belirlenerek uygulamaya geçirilmiştir. Bu çalışmaların yanı sıra Eskişehir ilinde 500 adet fidan dikimi için sivil toplum örgütlerine bağış yapılmıştır.
- Kırklareli Vize'de eski taş ocağı ve çöp sahası olarak atıl durumda bulunan 22 dönümlük bir alan, TürkAkım projesinden çıkan yaklaşık 100.000 m³ kazı fazlası toprak kullanılarak ıslah edilmiş ve yeniden doğaya kazandırılmıştır. Alana 2.000 adedi sedir fidesi olmak üzere toplamda 3.000 adet ağaç dikilmiştir.

Toros Tarım

- Samsun İşletmesi bünyesinde bulunan fosfojips sahalarının rehabilitasyon projesi devam etmektedir. Bu kapsamda sahaların üst kısmı toprakla örtülerek yaklaşık 2.000 adet fidan dikilmiştir.

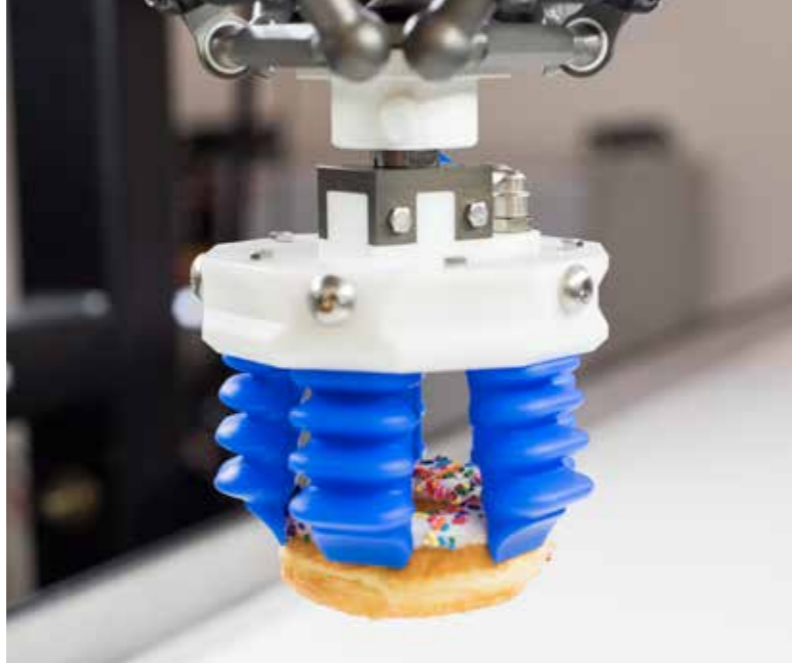

¹⁸ Biyoçeşitlilik Raporu

İNOVASYON

Yeni ürün ve hizmetler geliştirmenin yanında süreç yönetiminde de önemli bir yeri olan inovasyon, şirketlerin kârlı büyüme hedeflerini destekleyerek gelecekte de var olma vizyonuna hizmet ettiğinden, sürdürülebilirliğin temel unsurlarından biridir. Yenilikçi teknolojiler ve dijitalleşme üretkenlik ve verimliliğe doğrudan etki ederken, iklim krizi, su kıtlığı ve kirlilik gibi çevresel sorunlara çözüm bulmakta da önemli bir role sahiptir. İnovasyon ayrıca, değişen trendler doğrultusunda yeni iş alanları ve yeni iş modelleri yaratarak ekonomiye ivme kazandırır ve iş dünyasının sürdürülebilirliğine katkı sağlar.¹⁹

Tekfen Holding'in ana iş kollarının hemen hemen tamamı, inovasyon ve teknolojik gelişime açık sektörlerden oluşmaktadır. Taahhüt projelerinde yeni mühendislik uygulamaları, dijitalleşme ve otomasyon, iş süreçlerini kısaltarak hata oranlarını en aza indirmekte, ayrıca İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) risklerini azaltarak çalışma ortamının geliştirilmesine olumlu katkı sağlamaktadır. Tarım sektörü ise inovasyon ve dijital dönüşüme en açık sektörlerden biridir. Dünyada hızla artan nüfusun sürdürülebilir bir şekilde gıda güvenliğini sağlamak için kritik öneme sahip olan tarımsal verimlilik, üretim artışı ve dayanıklılık, teknolojinin tarım alanındaki başlıca uygulama alanlarıdır.²⁰ Yenilikçi yöntemler artan gıda talebini karşılamak ve değişen iklime dayanıklı ürünler geliştirmek için çözümler sunarken, çiftçinin refahına ve sosyoekonomik kalkınmasına da katkı sağlamaktadır.

Ar-Ge ve İnovasyon Kültürü

Tekfen, hizmet kalitesinin ve müşteri memnuniyetinin devamlılığını sağlamak, verimlilik yoluyla rekabet gücünü artırmak, İSG uygulamalarını desteklemek ve çevre üzerindeki etkisini en aza indirmek için tüm iş kollarında yenilikçi, katma değer yaratan ve hem topluma hem de çevreye fayda sağlayan teknolojilere yatırım yapmakta, Grup içinde inovasyonu destekleyen yapı ve mekanizmaları oluşturmaktadır.

Toros Ar-Ge Merkezi, Tekfen Tarım Agripark Ar-Ge Merkezi, Tekfen Ventures, Tekfen İnşaat ve

¹⁹ Teknolojik İlerlemeler

²⁰ Tarımsal Üretim ve İnovasyon

Tekfen Mühendislik, Tekfen'in teknolojik dönüşüm ve inovasyon gücünü oluşturan başlıca yapılarıdır. Kurum içinde yenilikçi süreç ve ürünlerin geliştirilmesinde Ar-Ge Merkezleri öncü bir rol oynarken, Tekfen Ventures kurum dışı girişimcilik ekosistemi ile Grup arasında bir köprü görevi görmektedir.

Tekfen ayrıca tüm iş süreçlerinde yenilikçi fikirlerin filizlenmesi için hem şirket çalışanlarının hem de dış paydaşların süreçlere katılımını teşvik etmektedir. Şirketin ihtiyaç duyduğu alanlardaki yenilikçi yaklaşımlar yarışma ve ödül sistemleri ile desteklenmektedir. İç girişimcilik ve açık inovasyon kanallarının geliştirilmesi, Tekfen Holding'in üç yıllık planlarında yer almaktadır.

Ar-Ge Çalışmaları

Sınırların ortadan kalktığı ve rekabetin küresel bir boyut kazandığı günümüzde mevcut iş modellerinin yerini yüksek katma değer sağlayan yeni nesil girişimlerin alacağı öngörüldüğünden, sürdürülebilir üretimin temelinde Ar-Ge ve inovasyon önemli bir yere sahiptir. İşletmelerin rekabette üstünlük sağlayarak hayatta kalabilmeleri ve gelişimlerini sürdürebilmeleri, artık büyük ölçüde hızlı değişime ayak uydurabilme, teknolojik uyum ve inovasyon yeteneklerine bağlıdır. Ar-Ge ve inovasyon, şirketlerin katma değeri yüksek ürün ve hizmetler sunabilmesine olanak vermekte ve olumsuz piyasa koşulları ile yıkıcı rekabetten korunmalarına yardımcı olmaktadır.

Adını “teknoloji” ve “fen”den alan Tekfen, katma değer yaratacak yenilikleri yakından takip etmeyi ve yenilikçi teknolojileri faaliyet alanlarında etkin şekilde kullanmayı sürdürülebilir bir yapının en temel gereklerinden saymakta ve Ar-Ge'ye yoğun yatırım yapmaktadır.

Toros Tarım Ar-Ge Merkezi

Tarımsal sanayi sektörünün en büyük kuruluşu olan Toros Tarım, 2017 yılında Mersin Üretim Tesisi bünyesinde Türkiye'nin bitki besini alanına yönelik ilk Ar-Ge Merkezi'ni hizmete açmıştır. Tam zaman eşdeğer 28 kişilik bir ekibin görev yaptığı merkezde formülasyon ve geliştirme faaliyetleri ile çiftçinin verimliliğine katkı sağlayacak yeni ürünler geliştirilmesine öncelik verilmekte, ayrıca ülkemizde imal edilmeyen ürünlerin yerli olarak üretilmesine ve mevcut ürünlerin fiziksel ve kimyasal etkinliğinin, mukavemet ve bekleme sürelerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Üretim süreçlerinin geliştirilmesi, optimizasyon, üretimde enerji tasarrufu ve çevresel etkilerin azaltılması gibi konular da Ar-Ge Merkezi'nin hedefleri arasındadır.

Toros Tarım, sanayide ihtiyaç duyulan doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağının sanayi-üniversite işbirliği çerçevesinde yetiştirilmesini amaçlayan TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı'na dahil olmuştur. 2018 yılında Mersin Üniversitesi Kimya Bölümü ve Ankara Üniversitesi Kimya Mühendisliği bölümleri ile iki farklı projesi programa kabul edilen Ar-Ge Merkezi, TÜBİTAK'ın

Tekfen İnşaat, 2019 yılında faaliyetlerinin tüm süreçlerinde “inovasyon” çalışmaları ile sürece pozitif katkı sunulmasını, yeni fikirler geliştirilmesini ve bu fikirlerin uygulamaya aktarılmasını desteklemek amacıyla tüm çalışanların fikirlerini paylaşabilecekleri İnovasyon Platformu'nu kurmuştur. Yıl içerisinde İnovasyon Kurulu tarafından gerçekleştirilen ön eleme ve görüşmeler neticesinde 150'nin üzerinde fikir değerlendirilmiş ve 15 fikir ödüllendirilmiştir.

2019 yılı çağrısı kapsamında da Mersin Üniversitesi ile birlikte geliştirdiği bir proje için destek almıştır.

- 2018 - Yavaş Salınlı Nano Gübrelerin Sentezi, Karakterizasyonu ve Endüstriyel Uygulamaları (Mersin Üniversitesi ile birlikte): Gerek kimyasal inhibitörler ve polimerler, gerekse neem yağı gibi bitkisel içerikli ürünlerle üre, amonyum sülfat ve kompoze gübrelerin azot salımını yavaşlatmaya yönelik ürün geliştirme çalışmaları devam etmektedir. Projenin çıktısı olan Smart UREA ürünü tescil alınarak satışa sunulmuştur.
- 2018 - Gübre Üretimi Prosesinde Atık Geri Dönüşümü ve Uygulamaları (Ankara Üniversitesi ile birlikte): Atık ürün olan fosfojipsten endüstriyel katma değeri olan bir ürün geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmakta olup süreç devam etmektedir.
- 2019 - Gübrelerin Üretim Sonrasında Fiziksel Özelliklerinin Korunması Amacıyla Alternatif Kimyasal Ürünlerin Sentezi, Karakterizasyonu ve Proses Optimizasyonu Projesi (Mersin Üniversitesi ile birlikte): Proje, gübrede kekleşmeyi önlemek için halihazırda ithal edilen girdi yerine alternatif ürün geliştirilmesini ve proses optimizasyonunu kapsamaktadır.

Ayrıca, 2019 yılında Ar-Ge Merkezi'nde zeytin bitkisine yönelik 12-18-12-1Zn-0.2B gübresi; ayçiçeğine yönelik 25-15-5 gübresi; yavaş salınlı SMART UREA gübresi ve çay bitkisine yönelik 25-5-10 TE gübresi geliştirilerek tescilleri alınmış ve satışa sunulmuştur.

Toros Tarım, kurumsal inovasyon kültürü oluşturmak, bir sistem dahilinde inovasyon projelerinin geliştirilmesini sağlamak ve inovasyon kapasitesini sürdürülebilir şekilde artırmak amacıyla oluşturulan İnoSuit - İnovasyon Odaklı Mentorluk Programı'na 2019 yılında dahil olmuştur. Programda, inovasyon yönetimi konusunda yetkinliği bulunan üniversite ve akademisyenler ile kurumsal inovasyon sistemlerini oluşturmayı hedefleyen firmalar eşleştirilmekte ve 11 ay boyunca kapsamlı, odaklı ve uygulamaya dönük bilimsel çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Toros Tarım-Mersin Teknopark (Technoscope)-TİM (Türkiye İhracatçıları Meclisi) üçlü işbirliği içerisinde sürdürülen çalışmalar Toros Tarım Ar-Ge Merkezi tarafından koordine edilmektedir.

Toros Tarım ile Çukurova Üniversitesi bünyesindeki Teknoloji Transfer Ofisi Çukurova Teknokent arasında, sürdürülebilir bitkisel üretim araştırma çalışmaları kapsamında bir işbirliği anlaşması bulunmaktadır. 2016 yılında imzalanan bu anlaşma ile ekonomik getirisi yüksek, çevreye duyarlı bitki besleme ve gübreleme uygulamalarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Toros Tarım Ar-Ge Merkezi, dünyanın en büyük sivil araştırma programı Horizon 2020 kapsamında yurtdışından özel kuruluş ve üniversitelerle işbirliği yaparak uluslararası proje önerileri hazırlamakta ve proje başvurularında bulunmaktadır. 2019 yılında bu kapsamda 1 adet proje başvurusunda bulunulmuştur. Merkez, aynı zamanda uluslararası akademik yayınlar yoluyla literatüre ve tarım sektörüne katkı sağlamaktadır.

Toros Tarım Samsun İşletmesi'nde plansız duruşların azaltılması, toplam ekipman etkinliğinin artırılması ve hammadde tüketiminde iyileşme sağlanması amacıyla Tekfen Ventures'ın yatırım portföyünde yer alan Sight Machine ile bir sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda, tesise ait verilerin analiz amacıyla Sight Machine sunucularına aktarımı için gerekli veri depolama ve aktarım altyapısı kurulmuştur. Sistemin 2020 yılında faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Toros Tarım Samsun İşletmesi'nde plansız duruşların azaltılması, toplam ekipman etkinliğinin artırılması ve hammadde tüketiminde iyileşme sağlanması amacıyla Tekfen Ventures'ın yatırım portföyünde yer alan Sight Machine ile bir sözleşme imzalanmıştır.

Tekfen Ventures'ın yatırım portföyünden Strongarm

Tekfen Tarım Agripark Ar-Ge Merkezi

Toplam 17 ziraat mühendisinin görev yaptığı Agripark'ta 2019 yılında 11 adet Ar-Ge projesi yürütülmüştür. Bu kapsamda Sabancı Üniversitesi-SUNUM; Akdeniz Üniversitesi TTO; Çukurova Üniversitesi ve TAGEM (Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü) ile birlikte yürütülen projelerin yanı sıra uluslararası işbirliklerine devam edilmiştir. Bunlar arasında, yeni arpa çeşitlerinin ıslahı ve Akdeniz'deki yeni ekolojik bölgelere adaptasyonu amacıyla 2018 yılında Akdeniz Bölgesi Araştırma ve İnovasyon Ortaklığı (PRIMA) tarafından başlatılan GENDIBAR projesi öne çıkmaktadır. Tekfen Tarım, 7 farklı ülkeden 8 farklı kuruluş ile 36 ay sürecek olan projeye kabul edilen tek ticari katılımcıdır.

Agripark'ta milli ve mekanik hasada uygun susam çeşidinin adaptasyonuna yönelik olarak 2018 yılında başlatılan Ar-Ge projesinin tescil aşaması 2019 yılında tamamlanmış ve ikinci yıl üretimi gerçekleştirilmiştir.

Tekfen Tarım ile Tekfen Ventures'ın yatırım portföyünde yer alan girişimlerden Tropic Biosciences arasındaki işbirliği 2019 yılında büyüyerek devam etmiştir. Dünya için çok önemli bir besin maddesi olan, ancak çeşitli hastalık tehditleri ile karşı karşıya olan muzun besin değerini ve verimliliğini artırmaya yönelik çalışmalar yürüten Tropic Biosciences, başlangıç malzemesi olan erkek muz çiçeğini Tekfen Tarım'dan temin etmektedir.

Türkiye'nin sayılı teknolojik tarım merkezlerinden biri olan Agripark, aynı zamanda Adana il sınırları içerisinde bitkisel üretim ve ıslah alanında tescil edilmiş ilk ve tek Ar-Ge merkezidir. Tekfen Tarım bünyesinde faaliyet gösteren merkezde Anadolu'nun zengin biyoçeşitliliği kaynak olarak kullanılarak hastalıklardan ari, kaliteli tohumluk ve fidan üretimi yapılmakta, ayrıca tarihsel olarak buğdayın ana vatanı olan Anadolu'nun zengin gen kaynaklarından yararlanılarak verimli ve yüksek kaliteli buğday ıslahı çalışmaları sürdürülmektedir. Merkezde yapılan çalışmalar yeni iklim koşullarına dayanıklı ürünlerin geliştirilmesine ve artan nüfusun sürdürülebilir şekilde gıda ihtiyacının karşılanmasına da önemli katkı sağlamaktadır.

Tekfen Mühendislik

Yenilenebilir enerji, iklim kriziyle mücadelede en önemli alanlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Tekfen Mühendislik'in 2019 yılında, Avrupa Komisyonu'nun en büyük araştırma ve inovasyon fonu olan Horizon 2020 programı kapsamındaki "Enerji Sistemlerine Esneklik Sağlayan, Yenilenebilir Kaynaklara Bağlı Çözümlerin Gösterilmesi" proje çağrısına yaptığı başvuru, Türkiye'de şimdiye kadar tek seferde sağlanan en yüksek fon desteğini almıştır. Yoğunlaştırılmış Güneş Enerjisi teknolojisinin geliştirilmesine yönelik projenin ticarileştirme aşamasında da Tekfen Mühendislik kilit bir rol üstlenecektir.

Tekfen Mühendislik, "Kömürden Gazlaştırma Yoluyla Sentetik Doğal Gaz ve Enerji Üretimi" konulu bir araştırma projesi için de İTÜ Kimya Mühendisliği Bölümü ile görüşmelere devam etmektedir.

Tekfen İmalat

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Tasarım Merkezi Belgesi'ne sahip olan Tekfen İmalat, TÜBİTAK işbirliğinde yürütülen Ar-Ge projesi ile ilk kez titanyum malzemeden basınçlı kap imalatına yönelik kesme, şekillendirme ve kaynak yöntemlerinin uygulanması, prototip yapılması ve bunun Avrupa ürün mevzuatlarına uygunluğunu gösteren CE markalı olarak belgelenmesini gerçekleştirmiştir.

TÜBİTAK programı kapsamında başlanan "9 Nikelli Malzeme ile Depolama Tankının Geliştirilmesi" projesinin amacı ise kriyojenik şartlarda çalışan ve %9 nikel içeren depolama tanklarının tasarımını ve üretimini gerçekleştirecek seviyeye ulaşmaktır. Projenin 2020 yılında sonuçlandırılması hedeflenmektedir.

Agripark, yapılan yatırım miktarı, uzman personel sayısı ve bütçe itibarıyla ülkemizin en önemli tarımsal Ar-Ge merkezlerinden biridir. 2019 yılında gelirlerinin %8,5'ini araştırma ve ürün geliştirme projelerine ayıran Tekfen Tarım, 2020 yılında bu payı %9,5'e yükseltmeyi planlamaktadır.

Tekfen Ventures

Girişim dünyasındaki fırsatları değerlendirmek amacıyla 2016 yılında kurulan Tekfen Ventures, ağırlıklı olarak Tekfen'in faaliyet gösterdiği sektörlerdeki inovatif girişimleri takip etmekte ve gelecek vaat eden girişimlerin pazardaki konumlarını, iş modellerini ve gelecek planlarını ayrıntılı bir şekilde inceleyerek doğru aşamadaki şirketlere, dünya çapında finansal ve kurumsal sermayedarlarla birlikte yatırım yapmaktadır.

Tekfen Ventures, tarım, inşaat ve imalat başta olmak üzere Tekfen Grup Şirketleriyle potansiyel gelişim alanlarını da değerlendirmekte ve bu alanlardaki yenilikçi teknolojilere yaptığı yatırımlarla Tekfen'e rekabet avantajı yaratmayı hedeflemektedir. Tekfen Ventures, kuruluşunun üçüncü yılı olan 2019'da yatırımları arasına 3 yeni şirket daha katarak, odaklandığı sektörlerdeki girişim sayısını 10'a yükseltmiştir.

Tekfen Ventures, kuruluşunun üçüncü yılı olan 2019'da yatırımları arasına

3

yeni şirket daha katarak, odaklandığı sektörlerdeki girişim sayısını

10'a

yükseltmiştir.

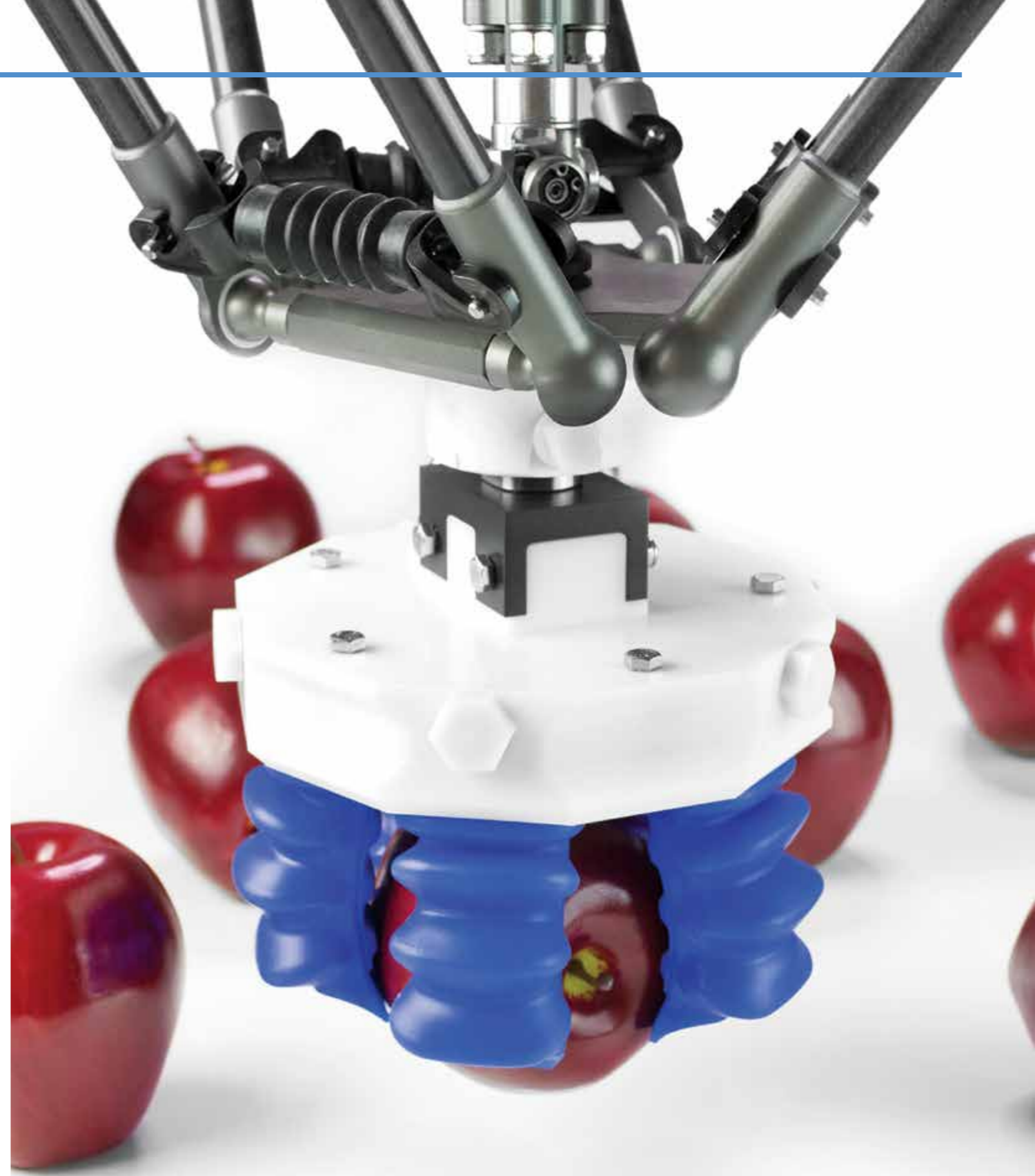
Tekfen Ventures'ın yatırım portföyünden Pivot Bio

Girişim	Çalışma Alanı
Quanergy	3D algılama özelliğine sahip LIDAR (Light Detection and Ranging - Işık Algılama ve Mesafe Ölçme) sensörleri
StrongArm Tech	Sanayi çalışanlarının güvenliğini artırmaya yönelik sensörlü araçlar
Sight Machine	İmalat sektörünün verimini artırmaya yönelik veri analizi çözümleri
Soft Robotics	Endüstriyel uygulamalar için yumuşak robotik kavrama ve otomasyon çözümleri
Claroty	Endüstriyel tesisler için siber güvenlik
Tropic Biosciences	Tropik bölgeler için gen düzenleme teknolojisiyle verimli ve besin değeri yüksek tarım ürünleri geliştirmek
Pivot Bio	Bitkilerin azot alımı için mikroplardan yararlanan bitki besin sistemleri
Latch	Konut ve ofisler için akıllı erişim sistemleri
Prospera	Bitkilerin ihtiyaçlarına yönelik öneriler geliştiren veri ve yapay zekâ uygulaması
Arcbyt	Plazma tünel açma robotu

Tekfen Ventures'ın yatırım yaptığı girişimlerle ilgili ayrıntılı bilgiye [Tekfen Holding Faaliyet Raporu 2019](#)'un 94-98'inci sayfalarından ulaşabilirsiniz.

Robot kolları ile boyut, şekil, ağırlık veya yoğunluk bakımından birbirinden farklı nesneleri zarar vermeden kavrama konusunda yaşanan problemler, otomasyon teknolojilerinin özellikle gıda sektöründe kullanımını sınırlandırmaktadır. Endüstriyel uygulamalar için yumuşak robot kavrama sistemleri ve otomasyon çözümleri geliştiren Soft Robotics, insan elinin hız, esneklik, beceri ve hassas kullanım yeteneklerini mekanik olarak elde ederek gıda işleme, gelişmiş üretim ve e-ticaret sektörlerinin otomasyonuna yönelik yeni kullanım alanları yaratmaktadır.

Dijitalleşme

İşletmelerin güncel teknolojilerden faydalanarak iş yapış biçimlerini, iş akışlarını ve iş ortamlarını dönüştürmelerine ve veriye dayalı kararlar alabilmelerine olanak sağlayan dijital dönüşüm, günümüzde şirketlerin varlıklarını koruyabilmelerinin temel koşullarından biri haline gelmiştir. Teknolojik gelişmelere ayak uydurarak öncü adımlar atan şirketler ile uyum sağlayamayan şirketler arasındaki fark hızla açılmaktadır.²¹ Dijital dönüşümü doğru bir şekilde yönetemeyen büyük şirketlerin, önümüzdeki beş yılda gelirlerinin yarısından fazlasını kaybetme riskiyle karşı karşıya kalacağı öngörülmektedir.²²

Dijital dönüşüm, halihazırda mevcut iş alanlarını geliştirme fırsatının yanı sıra şirketlere operasyonel maliyetleri düşürmekten süreç verimliliğine, etkin müşteri iletişiminden risklerin yönetimine, kaynakların verimli kullanılmasından yeni nesil işgücünü çekmeye kadar sürdürülebilirlik alanında birçok avantaj sunmaktadır. Günümüzde “dijital” bir şirket olmak, aynı zamanda ürün ve hizmetlerini çeşitlendirerek kendine rekabet avantajı yaratabilen, stratejik alanlarda değer yaratabilen, değişen trendlere daha hızlı cevap veren, çevik ve esnek bir şirket olmak anlamına gelmektedir.

Tekfen Grup Şirketlerinin dijital dönüşüm süreci, 2017 yılında Holding bünyesinde kurulan Bilgi Teknolojileri Direktörlüğü tarafından yönetilmektedir. İş modelleri ve süreçlerinin değer yaratma ve kârlı büyüme hedefleri doğrultusunda dijitalleştirilmesini sağlamak amacıyla üç yıllık bir plan hazırlanmıştır. Böylece tüm süreçlerde verim artışı, optimizasyon ve veri analizi performansının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

İK Oracle Sistemi

Tekfen Grup Şirketlerinin insan kaynakları verileri İK Oracle veri tabanında tek bir çatı altında bulunmakta ve eş zamanlı raporlama yapılabilmektedir. İşe alım, onay süreçleri, çalışanların izin ve seyahat talepleri gibi süreçler de Oracle üzerinden takip edilmektedir.

2019 yılında, Oracle sistemi ile başta performans, eğitim, bordro sistemlerinin entegrasyonlarının sağlanması olmak üzere, sistemde birçok geliştirme yapılmıştır. Böylece tek bir veri tabanı sayesinde tüm çalışanların verilerinin raporlanması sağlanırken, sistemler arası entegrasyon ile kullanıcı dostu ve efektif bir platform elde edilmiştir.

TekNET - Tekfen Kurumsal Ağ ve Güvenlik Projesi

Tekfen Grup Şirketlerinin bilgi teknolojilerinin ortak ağ ve güvenlik altyapısına geçirilmesi amacıyla 2018 yılında başlanan TekNET projesi Mayıs 2019 tarihinde tamamlanmıştır. Daha kaliteli ve verimli, regülasyonlara uyum konusunda esneklik sağlayan ve siber güvenlik tehditlerine karşı daha güvenli bir altyapı oluşturulmasını hedefleyen proje ile toplam 39 lokasyon TekNET bünyesine alınmıştır.

Tekfen İnşaat

Tüm proje yönetimi süreçlerinin dijital ortama aktarılması sayesinde teklif aşamasından başlayarak proje takibi, planlama ve maliyet kontrolleri anbean izlenebilmektedir.

- **İş Geliştirme & Teklif Proje Takip Sistemi:** İş geliştirme ve teklif ana süreçlerinin dijital altyapısını oluşturan bir platformdur. Tekfen İnşaat ve Taahhüt Grubu Şirketleri için ihale, ön yeterlilik ve teklif verme süreçleri bu platform üzerinden yönetilmektedir.
- **Tekfen 4 IoT:** Tekfen İnşaat’a ait tüm makine, ekipman ve araçların izlenmesi, yakıt verimliliğinin takibi, operatör ve sürücülerin eğitim ve yetkinliklerinin kontrolü ve ekipmanlardan kaynaklanacak kazaların önlenmesi amacıyla oluşturulan dijital bir sistemdir.

TEKFEN 4.0

• Oracle Ceyhan Boru Üretim Maliyet Projesi:

Ceyhan Çelik Yapı İmalat Tesis’indeki üretim maliyetlerinin detaylı olarak izlenebildiği bir sistemdir.

• CMS (Construction Management System)

Piping/Pipeline Modülleri: Endüstriyel ve borulama projelerinde imalat ve saha montajlarının izlenmesinde kullanılmaktadır.

Tekfen Tarım

Buğday tarlalarının uzaktan takibinde uydu teknolojileri kullanılmaya başlamıştır. Ayrıca tarlanın bulunduğu konumdaki toprak nem ve sıcaklığı ile hava nem ve sıcaklığını takip etmek üzere arazi istasyonları kullanılmaktadır. Alanar Meyve’nin bahçelerinde hassas tarım çözümü olan Metos istasyonları kurularak anlık meteorolojik verileri almak ve faaliyetlere bu doğrultuda yön vermek mümkün olmaktadır. Ayrıca depolarda kurulan sıcaklık, nem ve uyarı sistemi sayesinde verilerin anlık takibi sağlanmakta ve fireler azaltılmaktadır.

Sözleşmeli tarım yapılan araziler için kullanılan “Farm Management System (FMS) Programı” sayesinde sözleşmeli üretim alanları düzenli kontrol edilmektedir. Uydu görüntüleri sayesinde hasada kaç gün kaldığı ya da tahmini rekolte gibi bilgilere ulaşmak mümkündür.

Tekfen Sigorta

Web servis yöntemi sayesinde, acentelik yapılan sigorta şirketlerinden poliçe ve tahsilat bilgilerinin ilgili CRM (Müşteri İlişkileri Yönetimi) modülüne ulaşması sağlanmıştır. Bu şekilde hem fiziksel poliçe basımı ve gönderimi azaltılmakta hem de süreçlerin daha hızlı tamamlanması sağlanmaktadır.

²¹Bozulmakta Olan Dünyayı Yönlendirmek

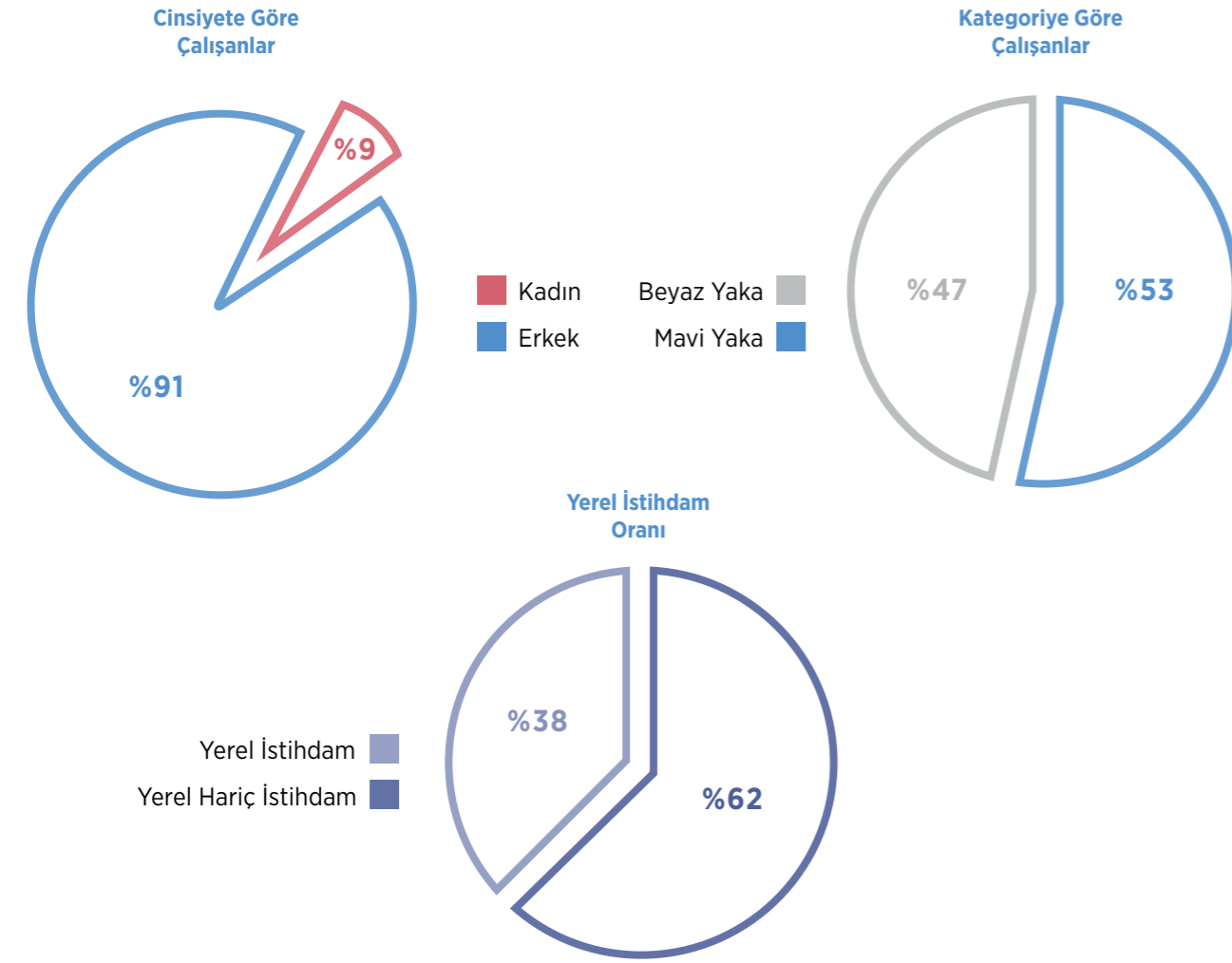

²²Teknolojik İlerlemeler

Sürdürülebilirlik Raporu’nun hazırlandığı dönemde, COVID-19 pandemisi nedeniyle Tekfen Grup Şirketlerinde uzaktan çalışma düzenine çok hızlı bir şekilde uyum sağlanarak tüm ofis, şantiye ve fabrikalarda çalışmaların kesintisiz devam etmesi, dijital dönüşümde ulaşılan noktanın bir göstergesidir.

ÇALIŞANLAR VE TOPLUM

Tekfen Holding, rekabet üstünlüğünün öncelikle nitelikli ve mutlu insan kaynağı ile mümkün olduğuna inanmakta, bu nedenle de çalışanlarını en değerli kaynağı, onların yetkinliklerini de kendi ürün ve hizmet kalitesinin en büyük güvencesi olarak görmektedir. Şirket ve alt yüklenicileri ile yaklaşık 17.000 kişilik büyük bir aile olan Tekfen'in çalışma anlayışını, insan haklarına saygı duyan, çalışanlarına sağlıklı, güvenli ve verimli bir iş ortamı sunan ve kapsayıcı bir şirket olma kültürü şekillendirmektedir.

Tekfen Holding tüm iş süreçlerinde temel insan haklarına saygı duymakta, çocuk işçi ve zorla işçi çalıştırmamaktadır. Tüm çalışanlara eşit fırsatlar sunmakta; din, dil, yaş, renk, etnik köken, cinsel yönelim, engellilik ve medeni durum gibi her türlü ayrımcılığın karşısında durmaktadır. Tekfen, işgücü çeşitliliğini bir zenginlik olarak görmektedir.

Farklı nesillerin bir arada olduğu ve toplumsal çeşitliliği destekleyen çalışma ortamlarının şirketlere rekabet avantajı sağladığı bilinmektedir.²³ Araştırmalar, şirketlerde kadın çalışan oranının artmasının ve liderlik pozisyonlarında kadınların yer almasının şirket performansını artırdığını, şirketlerin kârlılığına ve iş başarısına katkı sağladığını göstermektedir.²⁴ Kadınların iş hayatının her kademesinde görev almasını destekleyen Tekfen Holding, Yönetim Kurulu'ndaki kadın temsiliyeti nedeniyle 2018 ve 2019 yıllarında Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından "Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu" ödülüne layık görülmüştür.

Yetenek Yönetimi

Günümüzde şirketler, değişen pazar koşulları ve artan rekabet ortamında sürdürülebilir rekabet üstünlüğü elde edebilmek için en yetkin ve yetenekli çalışanları bünyesine katmak ve bu kişilerin yeteneklerinden maksimum yararlanabilmek için yetenek yönetimine yatırım yapmaktadır.²⁵ Özellikle gençlerin yenilikçi bakış açıları, dijital ortamlara yatkınlıkları ve çeviklikleri, şirketlerin inovasyon kapasitesini artırmakta ve iş ortamına önemli kazanımlar sağlamaktadır.²⁶ Tekfen Holding, genç yetenekleri çekmek ve elindeki yetenekleri tutmak amacıyla çeşitli programlar tasarlamaktadır.

Grup, yetenek yönetimi kapsamında:

- Kariyer ve performans yönetimiyle çalışanlarının gelişimlerini planlamakta,
- Faaliyet gösterilen sektörlerde değişen trendlerin gerekliliklerine ve çalışanların ihtiyaçlarına uygun eğitim programları oluşturmakta,
- Çalışanlarına kişisel ve mesleki gelişim olanakları sunmaktadır.

Stratejik işe alım, bireysel hedef bazlı performans ve ödül yönetimi ile kişisel ve mesleki gelişim konularını kapsayan İK uygulamaları, tüm Grup Şirketleri genelinde tek bir standarda göre yürütülmektedir.

Dijitalleşme ile birlikte İK süreçleri de çevik bir yapılanmaya doğru evrilmektedir.²⁷ Tekfen İK Oracle Sistemi, Grup Şirketlerinin insan kaynakları verilerini veri tabanında tek bir çatı altında tutmakta ve eşzamanlı raporlamaya olanak sağlamaktadır. İşe alım, onay süreçleri, çalışanların izin ve seyahat talepleri gibi süreçler Oracle üzerinden takip edilebilmektedir. 2019 yılında sistemde performans, eğitim, bordro sistemlerinin entegrasyonlarının sağlanması konularında geliştirmeler yapılmıştır.

Tekfen, çalışanlarını seçerken gösterdiği özenli yaklaşımı sonraki kariyerlerinde de sürdürmekte; Tekfenlilerin takım anlayışı içinde eşgüdümlü hareket edebilme, öneri geliştirme, yaratıcılıklarını harekete geçirme, etkin ve nitelikli karar verebilme yetkinliklerini çeşitli gelişim programlarıyla desteklemektedir.

²³ Multijenerasyon Çalışma Gücü

²⁶ Milleniyaller Şirketleri Nasıl Etkiliyor

²⁴ Women Matter Türkiye

²⁷ Yetenek Geliştirme Kuralları

²⁵ Yetenek Geliştirme Programları

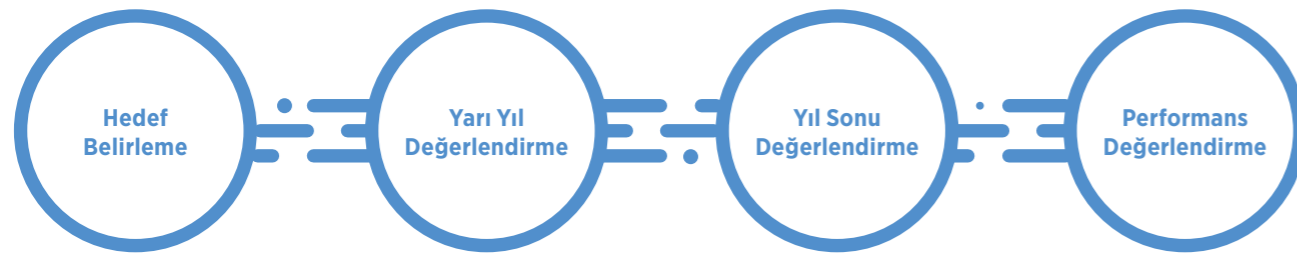
Performans Yönetimi

Etkili performans yönetimi şirketlere insan kaynaklarını en verimli şekilde kullanarak geleceğe yönelik stratejilerini hayata geçirme ve hedeflerine ulaşma konusunda destek olmaktadır.²⁸

Tekfen Holding'de tüm Grup Şirketlerini kapsayan bir Performans Yönetim Sistemi bulunmaktadır. Holding stratejileri temel alınarak şirket bazlı hedef kartları hazırlanmakta ve şirket hedefleri tek tek çalışanlara indirgenmektedir. Yıl sonunda, ölçülebilir hedefler bazında yapılan değerlendirmelerle beyaz yaka çalışanların bireysel başarıları ölçümlenmekte, karşılıklı geri bildirim ve mülakatlarla performans yönetim süreci tamamlanmaktadır. Bireysel hedeflere ek olarak, çalışanların güçlü yönlerini ve gelişim alanlarını belirleyecek, eğitim planlamalarına katkıda bulunacak yetkinlik değerlendirmeleri de Performans Sistemi'ne dahil edilmektedir.

Performans değerlendirme sonuçlarına göre Tekfen Holding ve Grup Şirketleri bünyesindeki çalışanların bireysel ve mesleki gelişim alanları belirlenmekte ve yetenek yönetimi sürecinde tasarlanan uygun eğitimleri almaları sağlanmaktadır. 2019 yılında çalışanların yaklaşık %21'i performans ve kariyer gelişim değerlendirmesine tabi tutulmuştur.

Performans Yönetim Sistemi kapsamında, Tekfen Holding stratejilerinden yola çıkılarak şirket bazlı hedef kartları hazırlanmakta ve tek tek çalışanlara kadar indirgenmektedir. Yıl sonunda yapılan değerlendirmeler ile bireysel başarılar ölçümlenmekte, karşılıklı geri bildirim ve mutabakat sonrası performans yönetim süreci tamamlanmaktadır.

²⁸ Performans Yönetimi

EĞİTİMLER VE LİDERLİK PROGRAMLARI

Katma değer yaratmanın en temel unsuru bilgidir. Günümüz iş dünyasında kişilerin sadece üniversitede edindikleri akademik eğitimle yetinerek başarılı bir kariyer çizmeleri mümkün olmadığı gibi, şirketlerin de rekabet gücünün sürekliliğini sağlayabilmek için çalışanlarının gelişimini ve sürekli öğrenmesini destekleyen bir iklim yaratması kaçınılmazdır. Her şirket, sektöründeki hızlı değişimin yol açtığı bilgi açığını kapatabilmek, karşılaştığı sorunların üstesinden gelebilmek, uyum ve inovasyon kapasitesini artırabilmek için çalışan gelişimini eğitimlerle desteklemelidir.

Tekfen Grup Şirketlerinde, yapılan işin ve farklı pozisyonların gerekliliklerine göre çalışanların mevcut ve gelecekteki gelişim ihtiyaçları planlanmaktadır. Proje yönetimi, finans, risk yönetimi, iş sağlığı ve güvenliği, kalite yönetimi, ekip yönetimi, stres yönetimi ve etkili iletişim alanlarını kapsayan eğitimlerin yanı sıra Tekfen İnşaat bünyesinde çalışanlara düzenli olarak online ortamda Öğrenme Yönetim Sistemi (Learning Management System - LMS) üzerinden oryantasyon, bilgi güvenliği ve iş etiği gibi konularda eğitimler verilmektedir.

2019 yılında tüm Grup Şirketlerini kapsayacak şekilde genişletilen LMS sistemi sayesinde, online eğitim modülleri tüm e-posta kullanıcılarına ya da gruplara hızlı bir şekilde atanabilmekte ve eğitimi tamamlama durumları takip edilerek raporlanabilmektedir. Zaman ve mekândan bağımsız olarak hızlı ve etkin bir şekilde verilebilen eğitimler, gerektiğinde sınıf içi eğitimlerle desteklenmektedir. Bu platform aynı zamanda çalışanları teknik ya da yönetim gelişim konularında farklı içeriklerle de kolayca buluşturma imkânı sağlamaktadır.

2019 yılında

5.004

çalışan Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) üzerinden

9.644

saat eğitim almıştır.

PROGRAMLAR

Tekfen Atölye

Tekfen Atölye, Grup Şirketlerinin eğitim ihtiyaçlarını tek bir çatı altında karşılamayı hedefleyen bir oluşumdur. Tekfen Atölye ile bireysel seviyede yapılan değerlendirmeler yoluyla çalışanlarda farkındalık yaratılması; kurumsal eğitimler ve seminerler yoluyla da gelişimlerine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Sınıf eğitimlerine ek olarak Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) üzerinden çalışanlara e-öğrenme videoları atanmaktadır. Tekfen Atölye içerikleri çalışanların ihtiyaçlarına göre sürekli güncellenerek geliştirilmektedir. 2019 yılında 5.004 çalışan LMS üzerinden 9.644 saat eğitim almıştır.

Liderlik Programı

Liderlik Programı ile yöneticilerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunularak liderlik, strateji, değişim yönetimi gibi konularda destek olunması amaçlanmaktadır. Koç Üniversitesi işbirliğiyle hayata geçirilen ve Tekfen Grup Şirketlerinin üst ve orta kademe yöneticilerini kapsayan program kapsamında 2019 yılında 147 yöneticiye toplam 1.568 saat eğitim verilmiştir.

Yönetici Geliştirme Programı

Program ile temel seviye yöneticilik, geri bildirim, hedeflerle yönetim gibi konularda kişisel gelişim ve liderlik becerilerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Yönetici Geliştirme Programı'na 2019 yılında 213 kişi katılmış olup toplamda 5.648 saat eğitim verilmiştir.

Çalışan Gelişim Planları

Kişilik Envanteri ile yöneticilerin kişisel gelişim yolculuğunda davranış yatkınlıklarıyla ilgili farkındalık yaratılması ve "Gelecek Vaat Eden Yönetici" havuzunun şekillendirilmesi hedeflenmektedir. Bir üst kademe yöneticilerin katılımıyla oluşturulan Liderlik Potansiyeli Envanteri ise, kurumun gelecekteki yönetim kadrosunda hangi profillerin ön plana çıkacağını, yine kurumun strateji ve hedefleri çerçevesinde belirlemeyi amaçlamaktadır.

2019 yılında Koç Üniversitesi işbirliğiyle Tekfen Grubu çalışanlarına Liderlik Programı, Yönetici Geliştirme Programı ve Performans Hedef Belirleme gibi farklı konularda toplam 58.596 kişi-saat eğitim verilmiştir. Taşeronlara verilen eğitimler ise toplamda 44.810 kişi-saate ulaşmıştır.²⁹

Tekfen İnşaat

Çalışanların teknik uzmanlık ihtiyaçlarına göre, yöneticilerle yapılan değerlendirmeler sonrasında eğitim katalogları hazırlanmaktadır. Uygulanan envanter ve anket sonuçları incelenerek, liderlik ve yönetim gelişim eğitim programlarının ana konuları belirlenmektedir. Kişisel gelişim eğitimleri ise, uluslararası kurumsal eğitimler ve ihtiyaç trendleri araştırılarak eğitim kataloğuna eklenmektedir.

Toros Tarım

2020 yılında eğitim süreçlerinin tek sistem üzerinden takip edilerek raporlanabildiği e-öğrenme platformunun hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

2019 yılında Tekfen grubu çalışanlarına

58.596

kişi-saat, taşeronlara

44.810

kişi-saat eğitim verilmiştir.

²⁹ SEÇ (Sağlık-Emniyet-Çevre) eğitimleri dahil değildir.

ÇALIŞANLARLA İLETİŞİM

Çalışanların fikirlerini özgür bir şekilde ifade edebildikleri, talep ve beklentilerini dile getirebildikleri ortamlar iş verimliliğini ve çalışan bağlılığını artırmaktadır.³⁰ Tekfen Holding ve Grup Şirketleri, çalışanların iş memnuniyetini artırmak ve ideal çalışma ortamını yaratmak üzere çalışanların görüş ve önerilerini aktarabilecekleri araçları sağlamaktadır. Çalışanların işyeri deneyimlerini anlamak, gelecek tüm geri bildirimleri almak ve gelişime açık alanları tespit etmek amacıyla, çalışan bağlılığı ve memnuniyeti araştırmaları düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, çalışanların bağlılıklarını ve sağlanan olanaklar çerçevesinde etkinlik ve verimliliklerini ortaya koymak amacıyla “Çalışan Etkinliği Anketi”; Grup Şirketlerinin farklı birimleri arasındaki çalışma dinamiklerini anlamak, çalışanların etki alanlarını belirlemek, ayrıca verimlilik ve mevcut koşullar hakkında farkındalık sağlamak amacıyla da yılda bir kez “İç Müşteri Anketi” yapılmaktadır.

2018 yılında, çalışanların her türlü geri bildirimde bulunabildiği Etik Hat kurulmuştur. 2019 yılında Grup genelinde etik hat üzerinden çalışanlar tarafından 56 bildirim yapılmış ve yıl içerisinde 22 bildirim sonuçlandırılmıştır. Diğer 34 dosyanın ise araştırma, değerlendirme ve sonuçlandırma aşamaları devam etmektedir.

Çalışanlarla iletişim mecralarından bir diğeri ise Tekfen İnsan Kaynakları (TİK) Mobil Uygulaması’dır. TİK, Tekfen Holding ve Grup Şirketlerinin işe alım süreçleri kapsamında iş ilanlarının yayınlandığı, yıl içinde yapılan etkinliklerin ve haberlerin yer aldığı bir platformdur. TİK aracılığıyla, tüm işe alım süreçleri tek bir platform üzerinden yürütülmekte ve şirketler arası iletişim ile işbirliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

Tekfen İnşaat

Tekfen Grubu çalışanlarının yaklaşık %73’üne istihdam sağlayan Tekfen İnşaat’ın merkez ofis İnsan Kaynakları departmanı tarafından dünyanın farklı noktalarında bulunan sabit tesis ve projelere düzenli saha ziyaretleri

düzenlenmekte ve bu ziyaretler sırasında gerek yönetim kadrosunun gerekse saha personelinin geri bildirimleri raporlanmaktadır. Sabit tesis ve projelerde hayata geçirilen iyi uygulamalar, merkez ofis ve diğer sahalarla da paylaşılarak çalışanlar arası iletişim artırılmaktadır.

Toros Tarım

Tekfen Grubu çalışanlarının yaklaşık %12’sine istihdam sağlayan Toros Tarım, çalışan memnuniyetini ve bağlılığını artırmak için çift yönlü bir iletişim stratejisi izlemektedir. 2019 yılında İstanbul dışındaki tesis ve bölgelerde Açık Kapı Toplantıları düzenlenerek, katılmak isteyen çalışanlarla insan kaynaklarına ve bireysel konulara dair görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Tekfen Tarım

Tekfen Tarım, yılda bir kez pozisyon, unvan ve lokasyon gözetmeksizin tüm çalışanlarına yönelik “Tekfen Tarım Buluşması” düzenlemektedir. Buluşmada, her departmandan bir temsilci ve Tekfen Holding’den ilgili temsilciler kendi alanlarıyla ilgili sunum yaparak en güncel bilgileri paylaşmaktadır. Çalışanlarla iletişimi çift yönlü olarak kurmak üzere 2019 yılında İnsan Kaynakları departmanı tarafından tüm çalışanlarla en az bir kez görüşülecek şekilde saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Tekfen Tarım, 2020 yılı itibarıyla gerçekleştirilen ziyaretlerde “açık kapı politikası” izlemeye başlayarak, çalışanların aktaracağı konulara mümkünse anında geri bildirim ile, bunun mümkün olmadığı durumlarda da bir aksiyon planına bağlı olarak çözüm üretmeyi hedeflemektedir. Çalışanların işleriyle ilgili inovatif fikirlerini bildirebilmeleri için fikrimvar.tarim@tekfen.com.tr mail adresi oluşturulmuş ve İnovasyon Kulübü kurulmuştur.

Tekfen Mühendislik

Tekfen Mühendislik, 2019 yılında tüm çalışanların bir araya gelerek iş liderleri tarafından bilgilendirildiği İletişim Toplantıları düzenlenmeye başlamıştır. Bu toplantılarla çalışanlar hem şirketin genel stratejilerini, yaptığı başarılı işleri, güncel gelişmeleri ve gelecek planlarını öğrenmekte, hem de sorunlarını interaktif bir platformda dile getirme imkânı bulmaktadır.

30. İy Bir Çalışma Sahası İçin

İş Sağlığı ve Güvenliği

İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG), tüm dünyada rekabet avantajı sağlamada, faaliyet gösterilen sektörlerde farklılaşmada ve tercih edilen bir işveren olmada önemli rol oynamaktadır.³¹ Çalışanlarına sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları sağlamak, başta inşaat olmak üzere yüksek riskli sektörlerde faaliyet gösteren Tekfen Grubu için de temel önceliklerden biridir. Grup, çalışanlarının yanı sıra yüklenici ve alt yüklenicileri ile kontrolü altındaki sahalarda bulunan ziyaretçilerin sağlığını ve güvenliğini sağlamaya da odaklanmakta ve faaliyet gösterdiği tüm sektörlerde “sıfır kaza” hedefi ile hareket etmektedir. Tekfen Holding bu nedenle İSG’yi şirket içinde yaşayan bir kültür haline getirmeyi hedeflemekte ve bu hedef doğrultusundaki çalışmaları en üst düzeyde desteklemektedir.

Tekfen Grubu’nda İSG Yönetim Sistemi uluslararası standartlara göre kurulmuş ve uygulanmaktadır. Grup Şirketleri “sıfır kaza” hedefini yakalayabilmek için OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi’ni rehber almaktadır. Tekfen İnşaat, Toros Tarım ve Tekfen İmalat’ın sahip olduğu OHSAS 18001 Standardı’nın 2018 yılında ISO 45001 olarak revize edilmesiyle, Grup Şirketleri bazında yönetim sistemlerinin gözden geçirilmesine ve revizyonuna başlanmıştır. ISO 45001 İş Sağlığı Güvenliği Sertifikası’na geçişlerin 2020 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

İSG PERFORMANSI

Grup Şirketlerinde İSG ve Çevre Yönetim Sistemleri, Sağlık-Emniyet-Çevre (SEÇ) ekipleri tarafından yönetilmektedir. Grup Şirketlerinin İSG performansları Holding bünyesindeki SEÇ & Kalite Koordinatörlüğü tarafından sürekli takip edilmekte ve iyileştirilmektedir. 2019 yıl sonu itibarıyla Tekfen çatısı altında toplam 358 SEÇ ve 58 sağlık çalışanı görev yapmaktadır.³²

Çalışmaların yönetim sistemlerine, yönetmelik ve prosedürlere uygunluğunu kontrol etmek için

³¹İSG Yönetiminin Faydaları

³²Bu sayıya alt yüklenicilerin SEÇ çalışanları dahil değildir.

günlük saha kontrolleri, haftalık saha denetimleri, iç denetimler ve üçüncü taraf denetimleri gerçekleştirilmektedir. Grup Şirketlerinde SEÇ & Kalite İç Denetçileri tarafından yürütülen Kalite ve SEÇ Yönetim Sistemleri denetimlerine, 2019 yılında Holding SEÇ & Kalite Koordinatörlüğü’nün denetimleri de eklenmiştir. Grup Şirketleri için SEÇ stratejisi ve asgari gereklilikler Holding tarafından belirlenmektedir. Belirlenen gerekliliklere uyum denetimlerine 2019 yılında, yurtiçindeki riskli sabit tesislerin denetimleri ile başlanmıştır. Denetimlerde, yasal mevzuata uyumunun yanı sıra Holding SEÇ gereklilikleri ile Şirket SEÇ gerekliliklerine uyum değerlendirilmekte ve her tesis için SEÇ karneleri hazırlanarak denetim bulguları tesis, şirket ve Holding üst yönetimlerine raporlanmaktadır. Denetimler sayesinde riskli olan sabit tesis ve işyerlerinde SEÇ ile ilgili uygulamaların her yıl sürekli olarak iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Tekfen Grup Şirketlerinde, 2019 yılı içinde tamamı alt yüklenici olmak üzere toplam 5 adet ölümlü iş kazası yaşanmıştır. Taahhüt Grubu’nda meydana gelen ölümlü kazalar sonrasında kapsamlı bir çalışma başlatılmış ve tüm Proje Müdürleri ile merkez ofiste operasyonla ilgili yöneticilerin katılımıyla kazaların detaylı olarak incelendiği kapsayıcı bir çalıştay düzenlenmiştir. Bu çalıştay neticesinde, İSG kültürünün tüm alanlarını destekleyecek şekilde, özellikle davranış odaklı iş güvenliği, iş güvenliği liderliği, alt yüklenici yönetimi ve prosedür revizyonları konularına ağırlık veren bir SEÇ İyileştirme Planı hazırlanmış ve bu plana uygun olarak iyileştirici faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

**2019 yıl sonu itibarıyla
Tekfen çatısı altında toplam**

358 SEÇ

ve

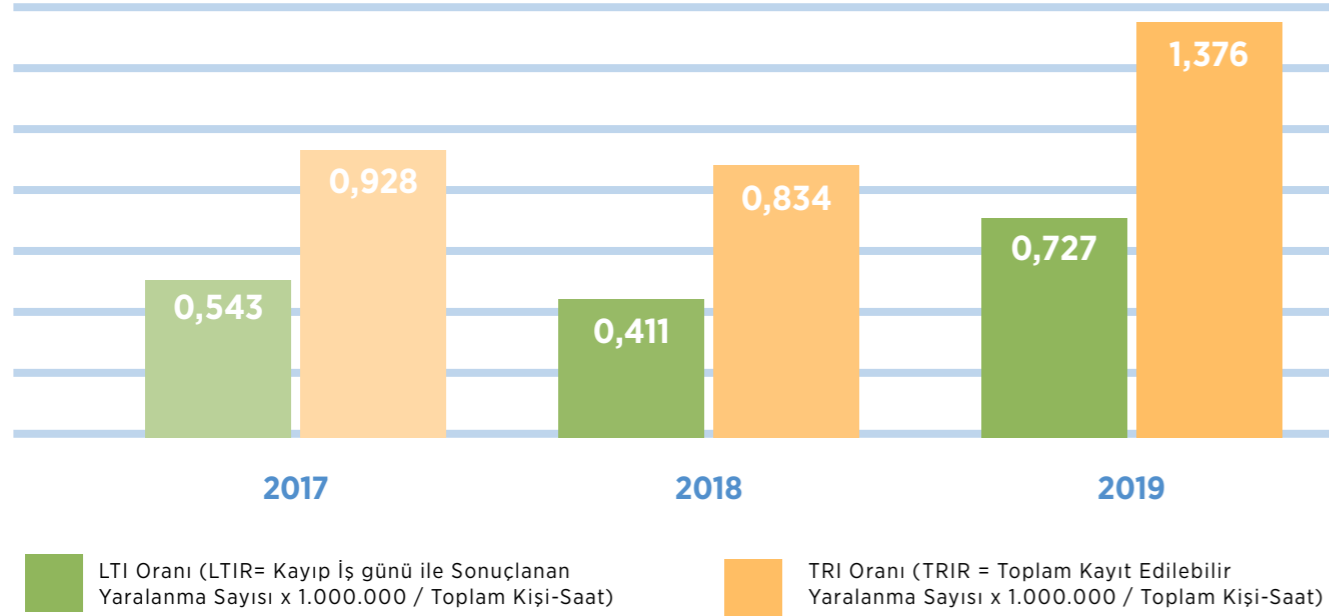
58 sağlık çalışanı
görev yapmaktadır.

2019 Taahhüt Grubu SEÇ İyileştirme ve Aksiyon Planı

İSG Oranları	2017	2018	2019
LTI Oranı (LTIR= Kayıp İş günü ile Sonuçlanan Yaralanma Sayısı x 1.000.000 / Toplam Kişi-Saat)	0,543	0,411	0,727
TRI Oranı (TRIR = Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Sayısı x 1.000.000 / Toplam Kişi-Saat)	0,928	0,834	1,376
SEÇ Eğitim Oranı (SEÇ Eğitim Kişi-Saati/ Toplam Kişi-Saat) x 100	%0,85	%1,15	%0,89

■ Tekfen Grubu İş Sağlığı ve Güvenliği Performans Göstergeleri

Tekfen İnşaat

- İSG kültürünü çalışanlar arasında yaymak için 2019 yılında “TEKFEN 9+1 Hayat Kurtaran Kurallar” oluşturulmuştur. Her kural için aylık kampanyalar yapılarak, proje ve işyerlerindeki çalışanların bu konulara yönelik farkındalığının artırılması sağlanmıştır.
- 2019 yılında, tüm proje müdürleri ve operasyonla ilgili yöneticilerin katılımıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Performans Değerlendirme Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Merkez SEÇ Bölümü’nün yönlendirme ve takibinde gerçekleştirilen çalıştayda iyileştirilmesi gereken alanlar üzerinde görüş alışverişi yapılarak kararlar alınmıştır.
- 2019 yılında orta kademe yöneticiler (formen ve mühendisler) ile üst kademe yöneticiler (şef ve müdürler) için 2 günlük “Yönetici SEÇ Eğitimleri” düzenlenmiştir. Eğitime toplam 334 kişi katılmıştır.
- Kazaların önemli bir bölümündeki ortak neden olan “Ateş Hattında Bulunma” konusu ile ilgili bir kampanya düzenlenmiş, posterler ve el kitapçıları dağıtılmış, tüm personele bu konu ile ilgili kısa eğitimler verilmiştir.
- Kurumsal SEÇ Plan ve Prosedürleri revize edilmiş, kazalardan alınan derslerle bazı bölümlerde düzenlemeler yapılmıştır.

- Tekfen İnşaat, kendi bünyesinde geliştirerek uygulamaya aldığı “Tekfen 4.0. IoT” projesi ile 2019 yılında, müteahhitlik sektörünün dünyadaki en saygın kuruluşlarından biri olan Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği (IPLOCA) tarafından “Sağlık & Emniyet” kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

Grup Şirketlerinde İSG performansını ölçmek için, tüm dünyada kabul edilen Kayıp İş Günüyle Sonuçlanan Yaralanma Oranı (LTIR) ile Toplam Kaydedilebilir Yaralanma Oranı (TRIR) göstergeleri kullanılmaktadır.

Tekfen İnşaat, uygulamakta olduğu SEÇ Yönetim Sistemi’nin performans göstergelerini Uluslararası Petrol ve Gaz Üreticileri Birliği (International Association of Oil & Gas Producer - IOGP) ve Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği (International Pipe Line & Offshore Contractors Association - IPLOCA) ile periyodik olarak kıyaslamaktadır.

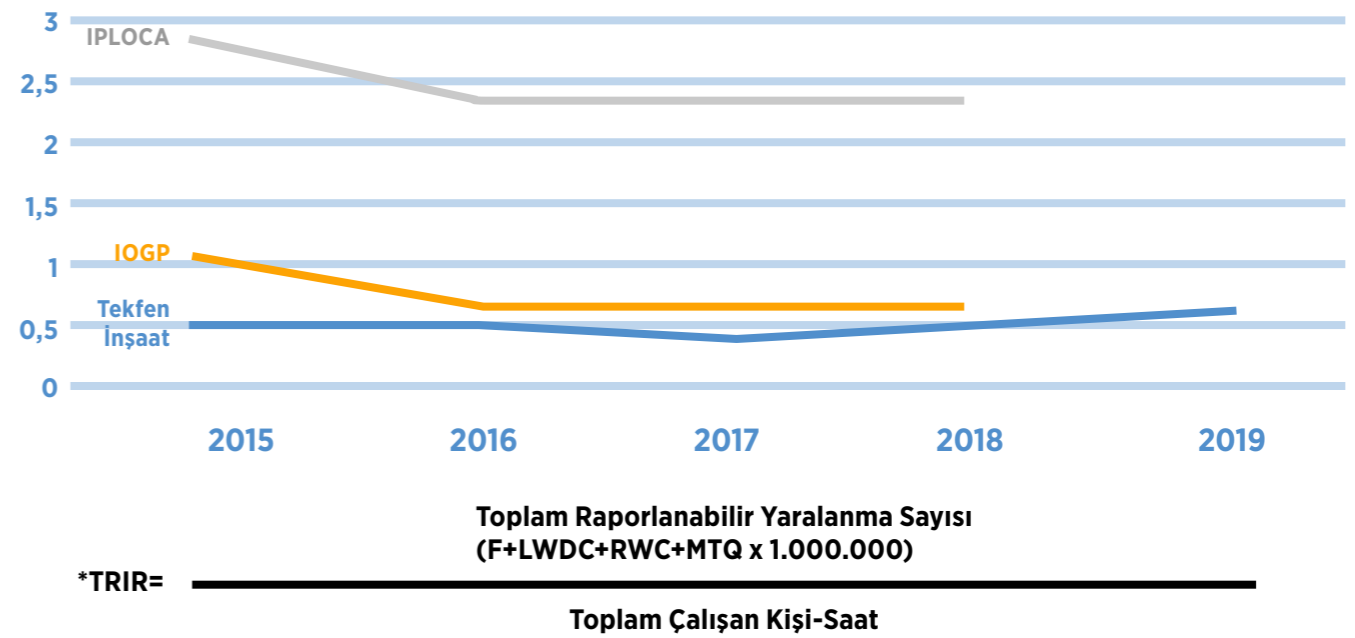
ATEŞ HATTI NEDİR?

Ateş hattı, emniyetsiz / güvensiz yerde bulunmak demektir. Ateş hattı kazaları, hareket eden cisim/ekipmanın kişinin vücuduna çarpması sonucu oluşur.

5 Örnek ile Ateş Hattı:

■ Yaralanmalı Kaza Oranına (TRIR*) Göre Tekfen İnşaat vs. IOGP ve IPLOCA

Toros Tarım

- Toros Tarım, çalışanlarını işyeri ve çalışma riskleri konusunda bilinçlendirmek ve bu doğrultuda risklerin erken tespiti ve proaktif yönetimi amacıyla "Toros Tarım Hayat Kurtaran Kurallar Seti"ni (Olmazsa Olmaz 12) oluşturmuştur.
- Toros İş Güvenliği Akademisi, 2019 yılı eğitim programı kapsamında Toros ve yüklenici bünyesinde Ceyhan, Samsun, Mersin, TAYSEB, Torba Fabrikası ve akaryakıt istasyonlarında çalışan, yönetici ve ilk hat amirleri dahil toplam 270 beyaz ve mavi yaka çalışana, 2 tam gün süren uygulamalı "İSG Yöneticiliği Eğitimleri" vermiştir. Ayrıca, tüm faaliyet alanlarından İSG Şampiyonu (İSG Eğitim Elçileri) seçilen 45 kişi, "Eğitcinin Eğitimi ve İSG Liderlik Programı"na katılmıştır. İSG Şampiyonları'nın "sıfır kaza" hedefi doğrultusunda Yetkinlik Seti'ni tüm ön cephe çalışanlarına yaymasını sağlayacak "Ön Cephe Çalışan Eğitimleri" tamamlanmıştır.
- 2019 yılında Öncül Gösterge Bildirim Sistematiği hayata geçirilmiştir. İş Güvenliği Akademisi dahilinde çalışanlara sistemle ilgili farkındalık ve yetkinlikler kazandırılıp, kademeli olarak saha uygulamalarına başlanmıştır.
- Toros Tarım, İSG, çevre yönetimi ve enerji verimliliği konularında dünyada kabul görmüş iyi uygulama örneklerinden örnek alarak attığı adımlar ve Uluslararası Gübre Birliği'nin (IFA) sektördeki firmalar arası kıyaslama yapmak ve paylaşımı tetikleyerek sürekli iyileştirmeyi sağlamak için oluşturduğu "Benchmark ve Analiz Platform"una verdiği destek nedeniyle IFA tarafından "Endüstri İyi Uygulama Elçisi" (Industry Stewardship Champion) seçilmiştir.

GÜVENLİKTE LİDERLİK
YÖNETİCİLER İÇİN TEKNİKLER
EĞİTİMİNİN EĞİTİMİ
ÇALIŞANIN EĞİTİMİ

OLMAZSA OLMAZ! 12

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM İşe en uygun Kişisel Koruyucu Donanımı çalışma süresince eksiksiz olarak kullanın	ÇALIŞMA İZİNİ Çalışmaya başlamadan önce yapılacak risk değerlendirmesine katılın ve geçerli iş izninin alındığından emin olun	KAPALI ALANDA ÇALIŞMA Kapalı alana girmeden önce mutlaka Emin Giriş tedbirlerini alın ve gereksiz uygulamaları yerine getirin
YÜKSEKTE ÇALIŞMA Yüksekte çalışma öncesinde ve çalışma boyunca diğme tehlikelerine karşı gerekli önlemleri alın	SİGARA KULLANIMI Belirli alanlar dışında sigara içmeyin	YÜK KALDIRMA OPERASYONLARI Vinç yükleri altına girmeyin ve yük altından geçmeyin
MAKİNA, EKİPMAN VE EL ALETİ İLE ÇALIŞMA İşe uygun makina, ekipman ve el aleti kullanın, her kullandıktan önce makina, ekipman ve el aletlere emniyet yönünden kontrol edin ve güvenlik ekipmanını devre dışı bırakmayın	TERTİP DÜZEN Çalışma alanınız daima temiz ve düzenli tutun	SÜRÜCÜ VE YAYA GÜVENLİĞİ Araç kullanırken belirlenmiş hız limitlerine ve tüm emniyet kurallarına uyun; yaya yolu ve emniyetli geçişler taşıtı ettikten sonra emin olun
ENERJİ VE MAKİNA EMNİYETİ (LOTO) Çalışmaya başlamadan önce ilgili enerji kaynaklarını kesilerek, hat ve bağlanılan da kapatılarak kilitlendiğinden ve emniyete alındığından emin olun	KİMYASALLARLA ÇALIŞMA Çalışmaya başlamadan önce ilgili kimyasalın güvenli Güvenlik Bilgi Formunu gözetin, geçirin ve forma uygun çalışma şartlarını sağladığından emin olun	ATEŞLİ ÇALIŞMA Sıcak çalışma işlerinden önce bulunduğunuz ortamı yangın ve patlama risklerine karşı kontrol edin ve gerekli güvenlik önlemlerini aldığınızdan emin olun

**GÜVENLİK
SENSİZ
OLMAZ**
TOROS ENTEGRE GÜVENLİK YÖNETİM SİSTEMİ

TOROS TARIM
www.toros.com.tr

İSG EĞİTİMLERİ

Çalışanların İSG konusundaki bilgilerini artırmak, İSG'yi iş kültürünün bir parçası haline getirmek ve "sıfır kaza" hedefine topyekün bir bilinçle ulaşılmasını sağlamak amacıyla tüm Grup Şirketlerinde İSG eğitimlerine önem ve öncelik verilmektedir. Bu kapsamda Tekfen Holding'in kontrolü altındaki sahalarda görev yapan tüm çalışanlar eşit seviyede görülmekte, Tekfen ve alt yüklenici çalışanlarına ayırım gözetilmeksizin aynı kurallar uygulanmakta, performans göstergeleri tüm çalışanlar için birlikte takip edilmekte ve hepsine aynı İSG eğitim fırsatları sunulmaktadır.

Tüm Grup Şirketlerinde çalışanlara yönelik düzenli eğitim programları mevcut olup, özellikle inşaat gibi risk oranının daha yüksek olduğu iş kollarında yoğun eğitim programları uygulanmaktadır. 2019 yılında Tekfen ve alt yüklenici çalışanlarına toplam 688.602 kişi-saatlik İSG eğitimi verilmiştir.

2019 yılında, Grup Şirketlerindeki en riskli faaliyetler arasında yer alan yük kaldırma güvenliği ile ilgili bir rehber kitap hazırlanmıştır. Yük kaldırma güvenliği ile ilgili ortak uygulamaların belirlendiği kitap sayesinde, bu yöndeki risklerin tüm Grup Şirketlerinde minimize edilmesi amaçlanmaktadır. Proses güvenliği ile ilgili olarak da 2019 yılında Tekfen Proses Güvenliği Modeli oluşturulmuş ve bu modeli tarif eden Proses Güvenliği Yönetmeliği yayımlanmıştır.

Tekfen Grubu SEÇ Eğitimleri	2017	2018	2019
Toplam Eğitim Saati (kişi-saat)	591.986	1.008.379	688.602

Toplumsal Yatırımlar

Günümüzde toplumun şirketlerden beklentileri giderek artmakta, artık şirketlerden yüksek kârlılığın ötesinde tüm faaliyetlerinde toplumsal faydayı gözetmeleri ve toplum yararına işbirlikleri gerçekleştirmeleri beklenmektedir.³³

Tekfen'in kuruluşundan bu yana sürdürdüğü sosyal, kültürel ve çevre koruma faaliyetleri, kurum kültürünün ayrılmaz bir parçasıdır. Tekfen, bir kurumsal vatandaş olarak ürettiği değerlerin bir bölümünü eğitime, toplumsal kalkınmaya, sosyal ve kültürel hayata katkı sağlayacak projelerle topluma aktarmayı yönetim anlayışının doğal bir parçası olarak kabul etmektedir.

Tekfen, kurumsal sorumluluk projelerine doğrudan Tekfen Holding ya da Tekfen Vakfı üzerinden destek verdiği gibi, Grup Şirketleri de kendi hedef ve stratejileriyle uyumlu toplumsal yatırım projelerine kaynak ayırmaktadır. Tekfen Grup Şirketleri ile Tekfen Vakfı, 2019 yılında bağışlar, özel projeler, sponsorluklar ve benzeri yollarla toplumsal yatırım projelerine 29,5 milyon TL tutarında harcama yapmıştır. Eğitim, kültür-sanat, spor ve toplumsal fayda, verilen desteklerin başlıca odak noktalarını oluşturmaktadır.

TEKFEN HOLDİNG

Eğitim

Boğaziçi Lectures Feyyaz Berker Series

Tekfen Vakfı desteğiyle adı "Boğaziçi Lectures Feyyaz Berker Series" olarak değiştirilen "Boğaziçi Lectures", dünya çapında düşünür ve bilim insanlarını Boğaziçi Üniversitesi çatısı altında misafir ederek, güncel toplumsal ve bilimsel konularda iç ve dış kamuoyu genelinde tartışma ortamının gelişmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bugüne kadar farklı alanlarda birçok önemli akademisyeni konuk eden programın Boğaziçi Lectures Feyyaz Berker Series olarak ilk konuğu, astrofizik profesörü Feryal Özel olmuştur. İlk kez bir kara deliğin görüntülenmesini sağlayan 200 bilim insanı içindeki tek Türk astrofizikçi olan Feryal Özel, 7 Kasım günü Albert Long Hall'da "İlk Kara Delik Fotoğrafı Powehi'nin Arkasında Yatan Sır" adlı bir seminer vermiştir.

³³ Strateji ve Toplum

Tekfen Holding Boğaziçi Chronicles ve Açık Ders Desteği

Tekfen Holding'in 2019 yılında "Powered by Tekfen" mottosuyla BU+ oluşumuna verdiği destek, "Boğaziçi Chronicles" ve "Açık Ders" programlarını kapsamaktadır. "Boğaziçi Chronicles", ülkemizin kültürel hayatına katkıda bulunmak için tasarlanmış uluslararası bir misafir programı olup, program dahilinde dünyaca ünlü kuramcı ve kültür-sanat insanları Boğaziçi Üniversitesi kampüsünde ikamet ederek konuşmalar, seminerler, performanslar ve atölyeler düzenlemektedir. "Açık Ders" seminer dizisi ise bilimsel merak, özgür düşünce ve yaratıcı fikirleri toplum genelinde yaygınlaştırma hedefiyle, Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerini farklı konu başlıkları altında geniş kesimlerle buluşturmaktadır. Dört yıldır süregelen etkinlik, Tekfen Holding desteğiyle ilk kez İstanbul dışına açılmıştır. Bugüne kadar Malatya, Eskişehir, Beylikdüzü ve Ardahan'da gerçekleşen Açık Dersler'e 1.290 kişi katılmıştır. 2020-2021 Eğitim döneminde de projeye verilen destek devam edecektir.

İstanbul 2019 - Avrupa Gençlik Parlamentosu Ulusal Forumu

Tekfen Holding, 2019 yılında 3'üncüsü Robert Kolej'de düzenlenen İstanbul 2019 - Avrupa Gençlik Parlamentosu Ulusal Forumu'nun sponsoru olmuştur. Avrupa Gençlik Parlamentosu Kulübü tarafından 26-29 Ekim 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen etkinliğe, Portekiz ve İtalya'nın yanı sıra Türkiye'den 20 okul katılmıştır.

Tekfen Holding, Darüşşafaka Tekfen Basketbol takımının ana sponsorudur.

Kültür-Sanat

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın (İKSV) Mütevelli Heyeti'nde görev alan Tekfen Holding, vakfın düzenlediği İstanbul Festivallerini uzun yıllardır desteklemektedir.

16. İstanbul Bienali Özel Proje Sponsorluğu

Tekfen Holding, yurtiçi ve yurtdışındaki sanat çevreleri arasında uluslararası bir kültür ağının kurulmasına olanak sağlayan ve dünyadaki benzerleri arasında en prestijli sanat organizasyonlarından biri kabul edilen İstanbul Bienali'ne 2009 yılından bu yana "Özel Proje Sponsoru" olarak destek vermektedir. Tekfen Holding'in bu desteğini devam ettirdiği 16. İstanbul Bienali'ni 451.387 kişi ziyaret etmiştir. Tekfen, bu desteğini önümüzdeki yıllarda da sürdürmeyi hedeflemektedir.

23. Tiyatro Festivali Gösteri Sponsorluğu ve İstanbul Devlet Opera ve Bale Desteği

Tekfen Holding, İstanbul Tiyatro Festivali kapsamında 2014 yılından bu yana yerli bir oyuna gösteri sponsoru olarak destek vermekte ve 2017 yılından beri ise İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin sponsorları arasında yer almaktadır.

Spor**Darüşşafaka Tekfen Basketbol Takımı Sponsorluğu**

Yıllardır eğitim ve sanata verdiği desteği 2018 yılında Darüşşafaka Basketbol Takımı'nın ana sponsoru olarak spora da taşıyan Tekfen Holding, 2019 yılında "Kara Panterler"le sponsorluk anlaşmasını yenilemiştir. Darüşşafaka Basketbol A Takımı, 2019-2020 sezonunda hem Türkiye Basketbol Süper Ligi'nde hem de EuroCup Ligi'nde Darüşşafaka Tekfen adıyla mücadele etmektedir.

Toplumsal Fayda**AKUT Dostu Programı**

Tekfen Holding, Türkiye'nin önde gelen sivil toplum kuruluşlarından AKUT Arama Kurtarma Derneği'nin "AKUT Dostu" programını 2012 yılından bu yana desteklemektedir.

Tekfen Grup Şirketleri ile Tekfen Vakfı, 2019 yılında bağışlar, özel projeler, sponsorluklar ve benzeri yollarla toplumsal yatırım projelerine 29,5 milyon TL tutarında harcama yapmıştır. Eğitim, kültür-sanat, spor ve toplumsal fayda, verilen desteklerin başlıca odak noktalarını oluşturmaktadır.

Tekfen Filarmoni Orkestrası provada

TEKFEN VAKFI

Eğitim

Tekfen Vakfı Bursu

Tekfen Vakfı, 1999 yılında bu yana Türkiye’de okuyan başarılı, fakat maddi desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler ile Tekfen mensuplarının çocuklarının eğitimine destek olmak amacıyla lise ve üniversite (lisans) öğrencilerine karşılıksız eğitim bursu vermektedir. Bugüne kadar 3.000’e yakın öğrencinin mezun olmasında payı olan Tekfen Vakfı, 2018-2019 eğitim yılında da 550 öğrenciye burs vermiştir. Tekfen Vakfı aynı zamanda bursiyerlerine Tekfen Grup Şirketlerinde staj yapma ve mentorluk desteği de vermekte, ayrıca onların Tekfen’i daha yakından tanımalarını sağlamak ve gelecekleriyle ilgili konularda yol göstermek amacıyla 2005 yılından bu yana Bursiyer Buluşmaları düzenlemektedir.

Darüşşafaka Ortaokulu Bursu

Tekfen Vakfı, 2018 yılında Darüşşafaka Eğitim Kurumları ile bir bağış anlaşması yaparak Darüşşafaka Ortaokulu’nun birinci sınıfındaki 24 öğrencinin 4 yıl boyunca tüm eğitim masraflarını üstlenmiştir. Burs kapsamındaki öğrencileri ziyaret ederek gelişimlerini yakından takip eden Tekfen Vakfı, onları düzenlediği uygun etkinliklere de davet ederek yakın ilişkisini sürdürmektedir.

Eğitim Reformu Girişimi Desteği

2017 yılında Eğitim Reformu Girişimi’nin (ERG) kurumsal destekçileri arasındaki yerini alan Tekfen Vakfı, bu desteğini 2022 yılına kadar sürdürecektir.

Tekfen Vakfı Müzik Bursu

Vakfın 20’nci kuruluş yıldönümü olan 2019 yılında hayata geçirilen Tekfen Vakfı Müzik Bursu, başta Tekfen Filarmoni olmak üzere, dünyanın her yerindeki iyi orkestralarda çalabilecek düzeyde yetkin orkestra müzisyenleri yetiştirmeyi hedeflemektedir. 2019 yılında iki aşamalı bir seçim yapılarak, eğitimlerini yurtdışında sürdürecektir olan ilk iki öğrenci belirlenmiştir. Burs tahsis edilen öğrenci sayısının kademeli bir şekilde 10’a çıkarılması hedeflenmektedir.

Kültür Sanat

Tekfen Filarmoni Orkestrası

Tekfen Vakfı’nın sanat kurumu olan Tekfen Filarmoni, aynı zamanda Karadeniz, Hazar ve Doğu Akdeniz’de (Üç Deniz) yer alan 23 ülkenin müzisyenlerini bir araya getiren bir dostluk ve kültür elçisidir. Orkestra Türkiye ve dünyanın farklı şehirlerinde konserler vermekte, ayrıca çocuklara klasik müziği erken yaşta sevdirmek amacıyla “Tekfen Filar-mini” adıyla küçüklere yönelik konserler düzenlemektedir. Tekfen Filarmoni, 2019 yılında çok prestijli bir unvana kavuşarak, 2019-2022 yılları arasında İstanbul Müzik Festivali’nin “Açılış Konseri Orkestrası” olmuştur. 2019 yılında Tekfen Filarmoni’nin konserlerini yaklaşık 13.000 kişi izlemiştir.

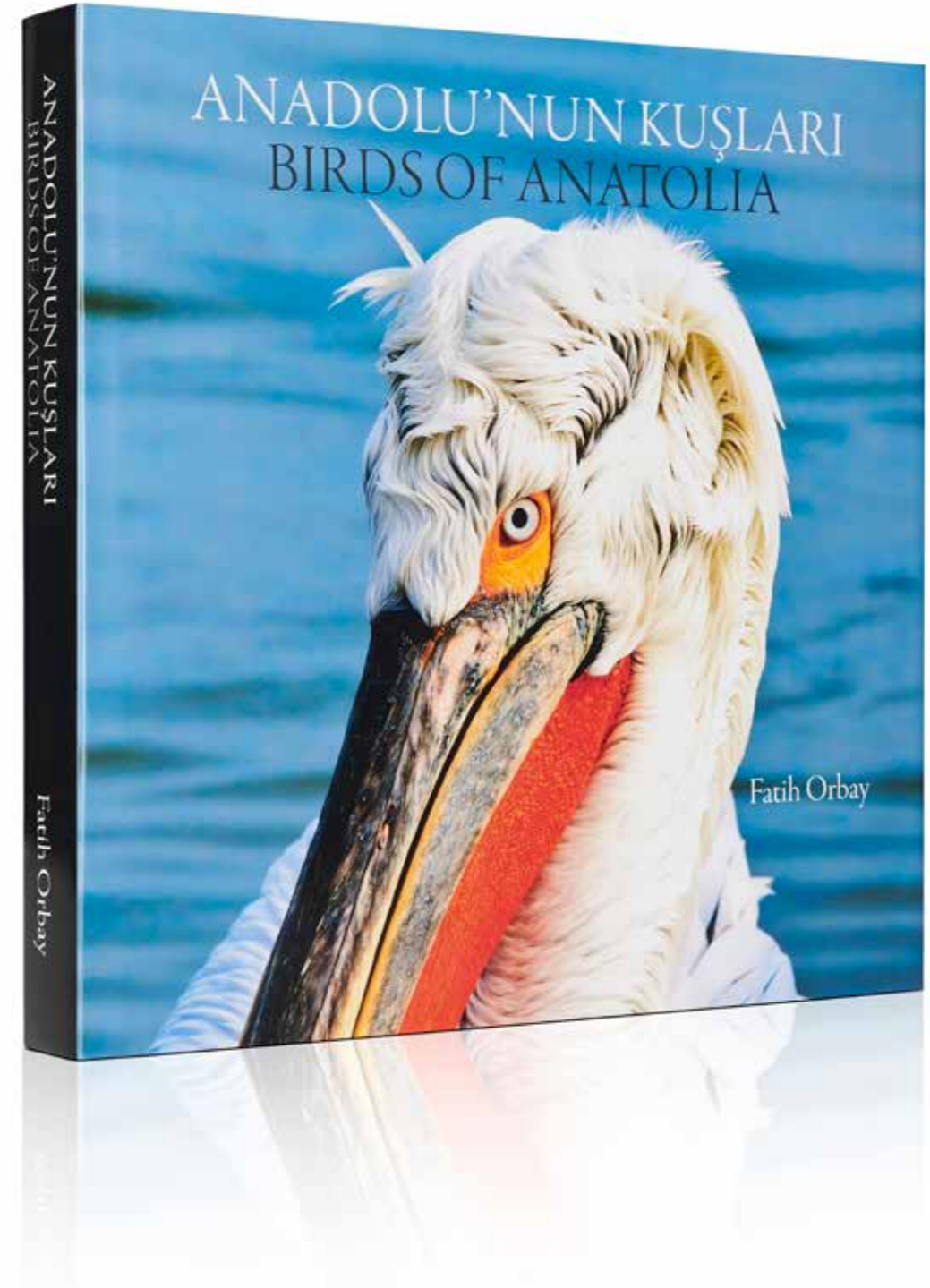
“Anadolu’nun Kuşları” Kitabı

Tekfen Vakfı, Anadolu’nun olağanüstü biyoçeşitliliğini kayıt altına almak amacıyla 2007 yılında yayımladığı “Anadolu’nun Çiçekleri” kitabının devamı niteliğindeki “Anadolu’nun Kuşları” adlı kitabı 2019 yılında yayımlamıştır. Ödüllü doğa fotoğrafçısı ve belgesel yapımcısı Fatih Orbay’ın yıllar içinde çektiği binlerce kare arasından seçilen fotoğraflarla hazırlanan kitapta, Anadolu’nun semalarında yaşayan ya da göçen 310 kuş türüne ait 373 farklı fotoğraf yer almaktadır. Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan kitap, Anadolu’nun kuş türleri açısından sahip olduğu çeşitliliğe dikkat çekerek bu doğal zenginliğin gelecek nesillere aktarılmasını amaçlamaktadır.

Yerel Kalkınma

Tekfen Vakfı Mikro Kredi Şubesi

2014 yılında Soma’da meydana gelen ve 301 madencinin ölümüyle sonuçlanan maden faciasının ardından Tekfen Vakfı, Somalı kadınlara alternatif gelir imkânları yaratmak amacıyla, Türkiye Grameen Mikrofinans Programı kapsamında aynı yıl içinde Tekfen Vakfı Soma Mikro Finans Şubesi’ni hizmete açmıştır. Vakıf, bu girişimin ardından 2017 yılında Türkiye İsrافی Önleme Vakfı (TİSVA) ile bir protokol imzalayarak, Mersin’de bulunan Mikro Finans Şubesi’ni de destek kapsamına almıştır. Çalışarak aile ekonomisine katkı sağlamak isteyen Somalı ve Mersinli kadınlara destek vermeyi amaçlayan program kapsamında, bugüne kadar Soma’da 776 ve Mersin’de 536 olmak üzere, toplam 1.312 kadına mikrokredi tahsis edilmiştir.

TEKFEN İNŞAAT

Çevre

Sıfır Atık Eğitimleri

Tekfen İnşaat, TANAP Kompresör ve Ölçüm İstasyonları Projesi sırasında yerel halkı “sıfır atık” uygulamaları hakkında bilgilendirmek ve bu konuda farkındalık yaratmak amacıyla Ardahan, Damal’da bulunan 8 adet okulda çocuklara ve bölgedeki resmi kurum çalışanlarına atık yönetimi konusunda eğitimler vermiştir.

Eski Taş Ocağı Rehabilitasyonu

Kırklareli, Vize’de eskiden taş ocağı olup çöp sahası olarak kullanılan 22 dönümlük bir alan, TürkAkım Terminali Projesi’nde çıkan yaklaşık 100.000 m³ kazı fazlası toprakla rehabilite edilerek yeniden doğaya kazandırılmıştır. Alanın temizlenmesi ve toprağın gübre ile zenginleştirilmesinin ardından bölgedeki resmi kuruluşlar, sivil toplum örgütleri, okullar ve yerel halkın katılımıyla bir ağaç dikme şenliği yapılmış ve 2.000 adedi sedir ağacı olmak üzere toplam 3.000 fidan dikilmiştir.

Kültür-Sanat

Küllüoba Höyüğü

Tekfen İnşaat’ın Eskişehir yakınlarındaki Küllüoba Höyüğü’nde sürdürülen arkeolojik çalışmalara ilk kez 2009 yılında prefabrik bir bina hibe ederek verdiği destek, TANAP Boru Hattı projesi nedeniyle bölgede şantiye kurmasıyla 2017 yılında yeniden başlamıştır. Eskişehir’in 35 km güneydoğusunda, Seyitgazi ilçesi yakınlarındaki yer alan Küllüoba Höyüğü, Anadolu’nun tarih öncesi araştırmalarında önemli bir yere sahiptir. Tekfen İnşaat, 2017-2019 yılları arasında yaklaşık 35 kişilik kazı ekibinin günlük yemek ihtiyacını karşılamış, ayrıca 2019 yılında kazı evi olarak kullanılan prefabrik yapının iyileştirilmesi, bir konteynır temin edilmesi, höyüğe sundurma yapılması ve kazı alanının çevresine tel örgü çekilmesi gibi destekler vermiştir.

Tekfen İnşaat’ın Eskişehir yakınlarındaki Küllüoba Höyüğü’ndeki arkeolojik çalışmalara verdiği destek, 2019 yılında da devam etti.

Toplumsal Fayda

Yaz Okulu

Tekfen İnşaat, TANAP Kompresör ve Ölçüm İstasyonları projesi sırasında Çanakkale’nin Sarıcalı köyünde çocukların sanat, kültür ve beceri konusunda gelişimine destek vermek amacıyla bir “Yaz Okulu” kurmuştur. Proje, Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği (IPLOCA) tarafından 2019 yılında Kurumsal Sosyal Sorumluluk kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

TOROS TARIM

Eğitim

Toros Tarım Okulları

Toros Tarım, Türkiye’nin geleceği olan gençlerin daha iyi eğitim koşullarına kavuşturulması için üretim tesislerinin bulunduğu bölgelerde yeni okullar kurulmasına öncülük etmektedir. Toros Tarım’ın kendi olanaklarıyla 1997 yılında Adana Ceyhan’da kurduğu Toros Tarım Anadolu Lisesi ve 1998 yılında Ceyhan’ın Kurtpınarı beldesinde kurduğu Toros Tarım İlköğretim Okulu’na ek olarak; Tekfen Vakfı tarafından 2012 yılında Ceyhan’ın Sarımazı beldesinde kurulan Toros Tarım Necati Akçağlılar İlköğretim Okulu ve 2013 yılında Samsun Tekkeköy’de kurulan Toros Tarım Necati Akçağlılar Anadolu Lisesi’nde yaklaşık 1,700 öğrenci öğrenim görmektedir. Toros Tarım, okulların çeşitli ihtiyaçlarını da karşılamakta ve gelişen teknolojiyi takip etmelerini sağlayacak şekilde desteğini sürdürmektedir.

Tarım Destek

Çiftçi Eğitim Otobüsü ve Gezici Teknik Ekip Projesi

Toros Tarım, doğru ve dengeli gübreleme konusunda çiftçileri bilinçlendirmek, dolayısıyla tarım kesiminin verimlilik ve refah seviyesini artırmak amacıyla 2018 yılında hayata geçirdiği Çiftçi Eğitim Otobüsü (Çiftçi Akademi) ve Gezici Teknik Ekip projesini 2019 yılında da sürdürmüştür. Proje, akademisyenlerin desteği ve teknik pazarlama ekibinin saha ziyaretleri yoluyla, Toros Tarım bayilerinin nihai müşterisi olan çiftçilere yerinde ulaşmayı ve onlara bitki besin yönetimi konusunda bilgi desteği vermeyi hedeflemektedir. 2019 yılında 1.763 çiftçiye doğrudan bilgilendirme yapılmış olup, toplu seminerler ve çiftçi toplantıları ile bu sayı yaklaşık 9.000’e ulaşmıştır. Eğitim aracı 2019 yılında yaklaşık 75.000 km yol yapmıştır.

Toros Çiftçi Uygulaması

Toros Tarım’ın, teknolojik gelişmelerden tarım kesimini de yararlandırmak amacıyla 2016 yılında devreye aldığı “Toros Çiftçi”, bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletlere ücretsiz olarak indirilebilen çiftçi dostu bir karar destek uygulamasıdır. Hava durumu tahminleri, toprak ve bitki verilerini bir araya getirerek çiftçilerin faaliyetlerine yönelik öneriler geliştiren uygulama, tarla bazında hava koşullarını takip ederek üretim ve operasyon kararlarının

zamanında ve doğru verilmesine de yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda çiftçi veri tabanının oluşturulmasına katkı sağlayan Toros Çiftçi’nin kullanıcı sayısı 2019 yıl sonu itibarıyla %15 artışla 9.762’ye ulaşmıştır. Sistemde 10.000’i aşkın tarla kayıtlı bulunmaktadır.

TEKFEN TARIM

Tarım Destek

Alanar - Kadın İstihdamına Destek Projesi

Alanar Meyve’nin başlattığı proje kapsamında tülbent, oya, kese gibi el işi yaparak hayatını sürdürmeye çalışan kadınlara gelir sağlamak amacıyla, projeye dahil olan katılımcılardan ayda 1 asgari maaş tutarında satın alma yapılmaktadır. Projenin ilk yılında 120 kadın programa katılmış olup, ürettikleri ürünler şirketin itibar çalışması kapsamında promosyon malzemesi olarak 1.500 kişiye ulaştırılmıştır. Proje yoluyla ayda 6 ila 15, yılın bütününde ise yaklaşık 120 kadına destek sağlanmaktadır.

Pestisit Uygulamalarına Müdahale Aracı (PUMA)

Tekfen Tarım bünyesinde yer alan Alanar Meyve’nin 2019 yılında devreye aldığı Alanar PUMA projesi, çiftçilere sürdürülebilir tarım konusunda farkındalık kazandırarak bilinçsiz pestisit kullanımının önüne geçilmesini hedeflemektedir. Böylece, dünyada gıda güvenliğinin en önemli kriterlerinden biri kabul edilen bilinçsiz pestisit kullanımı nedeniyle uğranan ekonomik zararların giderilmesi ve Türkiye’nin ihracat potansiyelinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında mobil bir laboratuvar haline getirilen Alanar PUMA aracı ile Türkiye’nin her bölgesinde saha ziyaretleri yapılmakta ve ürünler tetkik edilerek çiftçilere eğitim verilmektedir.

4

Ekler

Tekfen Grup şirketleri sürdürülebilirlik yolculuğunu çevre, sosyal ve ekonomik boyutları ile izlemektedir.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

■ Çevresel Performans Göstergeleri³⁴

SERA GAZI SALIMLARI (ton CO ₂ e)	2017	2018	2019
Kapsam 1 Emisyonu	796.410	899.828	1.015.149
Kapsam 2 Emisyonu	39.888	38.821	41.114
Kapsam 3 ³⁵ Emisyonu	148.685	183.930	3.847.234
Kapsam 1 ve 2 Emisyon Toplamı	836.298	938.649	1.056.262

EMİSYON YOĞUNLUĞU (ton CO ₂ e)	2017	2018	2019
Emisyon Yoğunluğu (tCO ₂ e/milyon USD ciro)	421	407	430
Emisyon Yoğunluğu (tCO ₂ e/çalışan sayısı)	46	49	62

ENERJİ ÜRETİMİ (MWh)	2017	2018	2019
Isı Üretimi	121.699	137.770	646.730
Yenilenebilir Enerji Üretimi (Atık Isı ve Güneş Enerjisi)	183.050	221.293	226.702
Dizelden Elektrik Üretimi	15.481	32.967	115.168
Toplam Elektrik Üretimi	198.531	254.259	341.870
Satılan Elektrik	53.775	79.036	91.744

³⁴ Çevre verilerine 2019'da yurtdışı operasyonlar, Gönen Enerji ve Toros Fidecilik dahil edilmiştir.

³⁵ 2017 ve 2018 Kapsam 3 emisyonlarında iş seyahatleri, çalışanların işe ulaşimleri, atıklar, kiralanan varlıklar, satılan akaryakıt kaynaklı emisyonlar raporlanmıştır. 2019 yılında ise bu emisyonlara ek olarak, Taahhüt Grubu'nda satın alınan inşaat malzemelerinin üretiminden kaynaklanan emisyonlar, Toros Tarım ve Tekfen Tarım'ın ürünlerinin nakliyesinden kaynaklanan emisyonlar, Toros Tarım'a gelen hammaddelerin nakliyesinden kaynaklanan emisyonlar, gübre üretim sürecinde kullanılan amonyak üretiminden kaynaklanan emisyonlar, Toros Tarım bayilerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan emisyonlar, kullanılan yakıtların elde edilmesinden kaynaklanan emisyonlar, Toros Tarım'ın satmış olduğu gübrenin kullanımından kaynaklanan emisyonlar, satın alınan elektrikteki kayıplardan kaynaklanan emisyonların da raporlanmasına başlanmıştır.

ENERJİ TÜKETİMİ (MWh)	2017	2018	2019
Doğalgaz	70.503	48.785	69.558
Kömür	10.168	17	16.987
Fuel Oil	0,26	193	272
LPG	41.027	4.506	1.110
Mazot (sabit tesisler)	15.481	32.967	115.168
Mazot (mobil araç/ekipman)	147.257	83.203	508.125
Benzin (mobil araç)	4.498	1.066	14.930
LNG	-	43.250	34.006
CNG	-	-	1.742
Toplam Yakıt Tüketimi	288.935	213.987	761.899
Toplam Satın Alınan Elektrik	77.909	77.321	88.520
Yenilenebilir Enerji Tüketimi (atık ısı ve güneş enerjisi)	129.276	142.257	134.958
Toplam Enerji Tüketimi	496.120	433.565	985.376

ATIK MİKTARI (ton)	2017	2018	2019
Toplam Tehlikeli Atık Miktarı	1.021	1.561	1.529
Toplam Tehlikesiz Atık Miktarı	6.402	12.379	101.397
Geri Dönüştürülen Tehlikesiz Atık Miktarı	3.105	5.498	17.799

SU VERİLERİ (mega litre)	2017	2018	2019
Toplam Çekilen Su	114.605	126.290	106.629
Toplam Tüketilen Su	4.324	6.495	10.063
Toplam Deşarj Edilen Su	110.281	119.795	96.566
Tekrar Kullanılan Su	1.327	1.576	3.012

KAYNAĞINA GÖRE ÇEKİLEN SU MİKTARI (mega litre)	2017	2018	2019
Yüzey Suları (tatlı su)	667	2.122	1.974
Yüzey Suları (tuzlu Su)	106.111	115.386	80.317
Yeraltı Suyu	4.223	4.582	18.520
Üretim Kaynaklı Su	3.372	3.891	86
Üçüncü Taraf Kaynaklı Su	233	309	5.732

DEŞARJ NOKTALARINA GÖRE ATIK SU (mega litre)	2017	2018	2019
Yüzey Suları (tatlı su)	749	260	705
Yüzey Suları (tuzlu su)	109.365	119.063	94.639
Yeraltı Suyu	4	163	773
Üçüncü Taraf	165	309	450

■ Sosyal Performans Göstergeleri

CİNSİYETE VE KATEGORİYE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı	556	2944	641	3388	572	2957
Mavi Yakalı Çalışan Sayısı	29	5049	20	5498	22	3063
Toplu İş Sözleşmesi Kapsamındaki Çalışan S.	37	3657	34	3615	0	887
Toplam Çalışan Sayısı (Cinsiyete Göre)	585	7993	661	8886	594	6019
Toplam Çalışan Sayısı	8578		9547		6613	

CİNSİYET VE YAŞA GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
30 Yaş Altı	161	1362	204	1802	152	1169
30-50 Yaş Arası	354	5416	390	5699	378	3946
50 Yaş Üstü	70	1215	67	1385	64	904

ÇALIŞMA SÜRELERİNE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
0-5 Yıl Süreyle Çalışanlar	438	5897	494	6776	417	4417
5-10 Yıl Süreyle Çalışanlar	57	833	65	809	86	615
10 Yıl ve Üzeri Süreyle Çalışanlar	90	1259	102	1301	93	984

CİNSİYETE VE YAŞA GÖRE ÜST YÖNETİM ORGANLARINDAKİ ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
50 Yaş Üstü	16	114	17	131	17	145
30-50 Yaş	37	223	36	245	43	264
30 Yaş Altı	1	12	8	9	7	7

CİNSİYETE GÖRE DOĞUM İZNİNE AYRILAN VE DOĞUM İZNİNDEN DÖNEN ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Doğum İznine Ayrılan Çalışan Sayısı	11	43	10	50	10	28
Doğum İzninin Sona Ermesinden Sonra İşe Dönen Çalışan Sayısı	8	43	7	50	7	28

CİNSİYETE GÖRE ENGELLİ ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Engelli Çalışan Sayısı	27	176	21	198	13	79

CİNSİYET VE YAŞA GÖRE İŞE ALINAN ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
30 Yaş Altı	127	1316	108	1225	44	542
30-50 Yaş Arası	113	4163	132	4304	74	2460
50 Yaş Üstü	32	617	12	638	11	170
Yıl İçinde İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı	272	6096	252	6167	129	3172

CİNSİYETE GÖRE PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİNE TABİ ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Performans Değerlendirmesine Tabi Çalışan Sayısı	141	435	254	765	375	1011

CİNSİYET VE YAŞA GÖRE İŞTEN AYRILAN ÇALIŞAN SAYISI	2017		2018		2019	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
50 Yaş Üstü	9	864	13	807	10	234
30-50 Yaş	48	1137	101	3207	78	2195
30 Yaş Altı	61	2989	59	1357	64	928
Yıl İçinde İşten Ayrılan Toplam Çalışan Sayısı	118	4990	173	5371	152	3357

Aşağıdaki bilgiler, yan sayfada yer alan İş Sağlığı ve Güvenliği ile Ekonomik Göstergeler tablolarına aittir:

³⁶ İş güvenliği açısından yüksek riskli nitelendirilen faaliyetlere ilişkin yurtiçi ve yurtdışındaki proje ve işyerlerini kapsamakta olup, alt yüklenici dahil verilerdir. Tüm eğitimler Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) başlıkları altında çalışanlara ve alt yüklenicilere verilmektedir.

³⁷ Tekfen Holding ve tüm grup şirketlerini kapsamaktadır.

³⁸ Satış gelirleri, temettüler, faiz gelirleri, sabit kıymet satış kârları ve kira gelirleri dahildir.

³⁹ Satışların maliyeti, pazarlama, satış dağıtım, genel idare, araştırma geliştirme, faiz ve vergi giderleri dahildir.

⁴⁰ Bağış yardım ve sponsorluklar dahildir.

⁴¹ Elde Tutulan Ekonomik Değer şu şekilde hesaplanmaktadır = Gelirler - (Giderler + Toplumsal Yatırımlar)

⁴² Yatırım Harcamaları: Audit Raporu - 4c referans alınmıştır.

■ İş Sağlığı ve Güvenliği Göstergeleri³⁶

	2017	2018	2019
Çalışılan Kişi-Saat (Alt Yükleniciler Dahil)	70.016.696	87.488.373	77.054.705
Ölümlü İş Kazası Sayısı (F)	0	6	5
İşgünü Kaybı ile Sonuçlanan İş Kazası Sayısı (LWDC)	38	30	51
Sınırlı İşgücü Kaybı ile Sonuçlanan İş Kazası Sayısı (RWC)	3	14	11
Tıbbi Müdahale ile Sonuçlanan İş Kazası Sayısı (MTC)	24	23	39
Meslek Hastalığı Sayısı (OCC)	2	6	12
Kayıp İşgünü ile Sonuçlanan Yaralanma Sayısı (LTI = F+LWDC)	38	36	56
Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Sayısı (TRI = F+LWDC+RWC+MTC)	65	73	106
LTI Oranı (LTIR= Kayıp İşgünü ile Sonuçlanan Yaralanma Sayısı x 1,000,000 / Toplam Kişi-Saat)	0,543	0,411	0,727
TRI Oranı (TRIR = Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Sayısı x 1,000,000 / Toplam Kişi-Saat)	0,928	0,834	1,376
SEÇ Eğitim Oranı (SEÇ Eğitim Kişi-Saati/ Toplam Kişi-Saat) X100	%0,85	%1,15	%0,89
Toplam Eğitim Saati (Kişi-Saat)	591.986	1.008.379	688.602

■ Ekonomik Göstergeler³⁷

EKONOMİK VERİLER (bin TL)	2017	2018	2019
Gelirler ³⁸	7.618.985	12.347.996	14.791.025
İşletme Giderleri ³⁹	7.013.483	11.212.895	13.503.410
Toplumsal Yatırımlara Yapılan Harcamalar ⁴⁰	7.592	9.217	15.463
Elde Tutulan Ekonomik Değer ⁴¹	597.910	1.125.884	1.272.152
Yatırım Harcamaları ⁴²	232.731	261.961	291.784

PAYDAŞLARLA İLETİŞİM YÖNTEMLERİ

	PAYDAŞ GRUBU	İLETİŞİM YÖNTEMİ	
	ÇALIŞANLAR	Memnuniyet anketleri, iç iletişim dergisi, intranet portalı, etkinlikler, İSG kurul toplantıları, faaliyet raporları, websitesi, paydaş analizi, T-Bülten	
	KAMU KURUMLARI	Toplantılar ve konferanslar, faaliyet raporları, web sitesi, paydaş analizi, T-Bülten	
	İŞ VE ÇÖZÜM ORTAKLARI	Birebir görüşmeler, faaliyet raporları, web sitesi, paydaş analizi, T-Bülten	
	TEDARİKÇİLER	Birebir görüşmeler, denetimler ve eğitimler, faaliyet raporları, web sitesi, paydaş analizi, T-Bülten	
	DERNEK, ÜNİVERSİTE, MEDYA VE STK'LAR	İşbirlikleri, toplantı ve çalışma gruplarına katılım, seminerler ve konferanslar, faaliyet raporları, web sitesi, paydaş analizi, T-Bülten	
	HİSSEDARLAR, YATIRIMCILAR VE ANALİSTLER	Genel Kurul toplantıları, özel durum açıklamaları, basın açıklamaları, birebir toplantı ve yazışmalar, konferanslar, dönemsel bilgilendirmeler, faaliyet raporları, web sitesi, paydaş analizi, T-Bülten	
	MÜŞTERİLER	Birebir görüşmeler, faaliyet raporları, web sitesi, paydaş analizi, T-Bülten	

ÖDÜLLER VE BAŞARILAR

2019

- Tekfen Holding - CDP (Carbon Disclosure Project)" CDP Türkiye İklim Liderleri" ve "CDP Türkiye Su Liderleri" Ödülü

- Tekfen Holding - Türkiye Kadın Direktörler Konferansı Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu Ödülü

- Tekfen İnşaat - Suudi Arabistan - Yanbu Cidde Boru Hattı Projesi İşgünü kayıplı kaza olmadan 7 milyon kişi-saat çalışma ve 10 milyon kilometre katedilen yol

- Tekfen İnşaat Katar - Al-Thumama Stadyum Projesi İşgünü kayıplı kaza olmadan 10 milyonkişi-saat çalışma

- Tekfen İnşaat Türkiye - Türkakım Alım Terminali Projesi İşgünü kayıplı kaza olmadan 5 milyon kişi-saat çalışma

- Tekfen İnşaat Kazakistan - Tengizchevroil (TCO) Projeleri İşgünü kayıplı kaza olmadan 10 milyon kişi-saat çalışma ve 20 milyon kilometre katedilen yol

- Tekfen İnşaat Katar - Kuzey Otoyolu, Yan Yollar ve İlave Kavşaklar Projesi İşgünü kayıplı kaza olmadan 31 milyon kişi-saat çalışma

- Tekfen İnşaat (Gayrimenkul) - ISBS2019 Sustainability Award - En İyi Sürdürülebilir Uygulamalar Yarışması "Sürdürülebilir Yapı - Konut Kategorisi" Birincilik Ödülü

- Tekfen İnşaat - IPLOCA (Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği) Tekfen 4.0. IoT projesi ile Sağlık & Emniyet Kategorisi Ödülü

- Tekfen İnşaat IPLOCA (Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği) Yaz Okulu projesi ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk Kategorisi Ödülü

- Toros Tarım IFA (Uluslararası Gübre Birliği) Protect & Sustain Sertifikası "Excellence" statüsü

- Toros Tarım - IFA (Uluslararası Gübre Birliği) Endüstri İyi Uygulama Elçisi Altın Madalyası

- Toros Tarım - Atlas Lojistik Ödülleri Lojistiğe Katkı Ödülü

- Tekfen Tarım - International Taste Institute 2 altın yıldız lezzet sertifikası (kiraz)

GRI İÇERİK İNDEKSİ

GRI Öncelikli Konular Hizmeti (Materiality Disclosures Service) için GRI Servisleri, GRI içerik indeksinin açıkça gösterilmesini ve 102-40 ile 102-49 arasındaki bildirim referanslarının raporun ana içeriğindeki ilgili bölümlerle uyumluluğunu gözden geçirmiştir. Bu hizmet raporun Türkçe versiyonu için verilmiştir.

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 101: Temel Esaslar 2016		
Genel Bildirimler		
	Kurumsal Profil	
	102-1	8
	102-2	17-18
	102-3	http://www.tekfen.com.tr/bize_ulasin.asp
	102-4	17-18
	102-5	http://www.tekfen.com.tr/pdf/2019annual/FR2019.pdf
	102-6	17-18
	102-7	17-18, 41
	102-8	106-107
GRI 102: Genel Bildirimler 2016	102-9	38
	102-10	18
	102-11	45
	102-12	43
	102-13	43
	Strateji	
	102-14	10-14
	102-15	27

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 101: Temel Esaslar 2016		
Genel Bildirimler		
	Etik ve Dürüstlük	
	102-16	45
	102-17	45
	Yönetişim	
	102-18	42
	102-19	29
	102-20	29
	102-36	http://www.tekfen.com.tr/yatirimci_iliskileri.asp?n=1&p=22
	Paydaş Analizi	
GRI 102: Genel Bildirimler 2016	102-40	111
	102-41	106
	102-42	30
	102-43	30
	102-44	32
	Rapor Profili	
	102-4	38
	102-46	32
	102-47	34-35
	102-48	İSG ve sosyal göstergeler veri tutmada yapılan düzeltmeler kapsamında güncellenmiştir. Ekonomik veriler kategorizasyonda yapılan değişiklik doğrultusunda değişmiştir.
	102-49	Bulunmamaktadır.

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 101: Temel Esaslar 2016		
Genel Bildirimler		
GRI 102: Genel Göstergeler 2016	102-50	8
	102-51	8
	102-52	8
	102-53	8
	102-54	8
	102-55	114-120
	102-56	Dış denetim alınmamıştır.
GRI 200: Ekonomik Standart Serileri		
Ekonomik Performans		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	38
	103-2	38
	103-3	38
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1	40-41
Yolsuzlukla Mücadele		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	46
	103-2	46
	103-3	46
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-2	46
	205-3	46

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 300: Çevresel Standart Serileri		
Enerji		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	58, 59
	103-2	58 - 63
	103-3	58 - 63
GRI 302: Enerji 2016	302-1	104, 105
	302-4	63
Su ve Atıksular		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	64
	103-2	64
	103-3	64
GRI 303: Su ve Atıksular 2018	303-1	64
	303-2	64
	303-3	105
	303-4	106
	303-5	105
Emisyonlar		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	58, 59
	103-2	58 - 63
	103-3	58 - 63

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1	104
	305-2	104
	305-3	104
	305-4	104
	305-5	63
Atıksular ve Atıklar		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	67
	103-2	67
	103-3	67
GRI 306: Atıksular ve Atıklar 2016	306-2	105
Çevresel Uyum		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	58, 59
	103-2	58, 59
	103-3	58, 59
GRI 307: Çevresel Uyum 2016	307-1	2019 yılında alınan çevre cezası bulunmamaktadır.
GRI 400: Sosyal Standart Serileri		
İstihdam		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	80-86
	103-2	80-86
	103-3	80-86
GRI 401: İstihdam 2016	401-1	80, 108
	401-2	80, 81
	401-3	107

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
İş Sağlığı ve Güvenliği		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	88, 89
	103-2	88, 89
	103-3	88, 89
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1	88
	403-2	88, 90
	403-3	88 - 90
	403-4	88, 90
	403-5	93
	403-6	88
	403-7	88, 89
	403-8	88, 109
	403-9	109
	403-10	109
Eğitim ve Öğretim		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	84, 85
	103-2	84, 85
	103-3	84, 85
GRI 404: Eğitim ve Öğretim 2016	404-1	85
	404-2	85
	404-3	82

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	80
	103-2	80
	103-3	80
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1	107

Geri bildirimleriniz için;
Tekfen Holding Sürdürülebilirlik Koordinatörlüğü
surdurulebilirlik@tekfen.com.tr

Danışmanlık
S360

İçerik
Tekfen Holding Sürdürülebilirlik Koordinatörlüğü

Editör
Kurumsal Yayınlar

Tasarım
Daniska Reklam Kültür ve Tasarım

Koordinasyon
Tekfen Holding Kurumsal İletişim, Sürdürülebilirlik Grup Şirketler Direktörlüğü